Notes du mont Royal
www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

126671

F. IOSEPHI ANTIQVITATVM IVDAICARVM LIBRI XX.

Adiuncta est simul Iosephi Vita ab ipso literis mandata. Omnia à Sigismundo Gelenio è Græco in sermonem Latinum conuersa.

DE BELLO IVDAICO LIBRI VII. Græcorum codicum collatione per Sigis. Gelenium castigatissimi facti.

CONTRA APIONEM LIBRI II. qui cùm antea corruptissimi essent, iam ex Græco non emendati solùm, sed suppleti etiam opera eiusdem Gelenij.

DE IMPERIO RATIONIS, siue De Machabæis Liber I. Hæc omnia post Gelenij multam operam, studio ac diligentia A. Morguæsij cum Græco summa fide collata, in lucem denuo prodeunt.

Cum Indice locupletissimo.

LVGDVNI,

APVD HÆREDES IACOBI IVNCTÆ.

M. D. LXVI.

AVTORES QVORVM POTISSIMVM TESTIMONIO PARTIM COMPROBATO, partim confutato Iosephus historiæ suæ fidem facit.

Acusilaus Argiuus
Agatharchides Gnidius
Alexander Polyhistor
Andreas
Apion grammaticus
Apollonius Molo
Apollodorus
Ariphanes
Aristæus
Aristoteles
Berosus Chaldæus
Cadmus Milesius
Castor Chronographus
Chæremon
Chœrilus poëta
Conon histo.
Demetrius Phalereus
Dius histo.
Ephorus
Estius
Euhemerus
Eupolemus
Hecatæus Abderita
Hellanicus
Hermippus
Hermogenes
Herodotus
Hesiodus
Hieronymus Aegyptius
Homerus
Isidorus
T.Liuius
Lysimachus
Manethon
Menander Ephesius
Mnaseas Damascenus
Mochus
Nicolaus Damascenus
Pherecydes Syrius
Philon senior
Philostratus
Polybius Megalopolitanus
Polycrates
Posidonius
Pythagoras
Strabo
Thales
Theodotus
Theophilus
Theopompus
Theophrastus
Thucydides
Timæus
Zopyrion

CLA-

Biblioth. P. P. Carmel. Discalc. S. Mariæ M. D. et S. Silvæ Tarentini
ex dono Ill.mi D. Francisci Pichi Canon. eccl.ae cathed. eiusdem Civit.

EPISTOLA.

CLARISSIMO ET AMPLISSIMO DOMINO IO. IACOBO *Fuggero, in Kirchberge & Vuissenhorn Comiti, &c. Sigismundus Gelenius* S. D.

VM omnis institutio, vel singulorum hominum ad beatam vitam contendentium, vel cœtuum formã in commune viuendi quærentium, præceptis constet exemplisque, vt nosti Fuggere vir magnifice, consentire video in hoc sapientes, neutrũ aliunde melius peti quàm è sacris literis: quas tanto tutius sequimur, quanto certiora sunt diuina oracula humanis opinionibus: quæ dispendiosis suis ambagibus nihil aliud ostẽdunt, quàm frustra id conatos summos quidem viros, sed humana sapientia præditos, quod non nisi à diuinis & numinis fauore adiutis præstatur: sine quo nec via salutis iniri, nec ineundæ eius modus aliis monstrari potest. Et quamuis vtraque iam dicta ratio sit absolutior, si coniungantur: sicut ex ipsis liquet sacris literis, (vbi tam legis primùm bene conditis hominum pectoribus à rerum opifice insertæ, mox exolescente paulatim eius memoria, per eundem præconio Mosis in communem vitam reuocatæ, summaria capita, quàm hominum Deo carorum, vel priuatorum, vel ducum atque regum, gesta produntur:) habent tamen hæ separatam etiam tractationem. Nam ante exortam Seruatoris legem homines quidam ingeniosi qui se philosophos nominauerunt, veritatem ceu per tenebras palpare aggressi, præcepta vitæ formandæ conati sunt tradere vnà cum dogmatibus ad felicitatem sectandam pertinentibus: alij res regum ac populorum mandauerunt literis, vnde magnam colligere liceat exemplorum copiam. Illorum lectio habita est præ cæteris vtilis: & re vera fuisset, si veritatẽ captatam potuissent assequi: nos in hoc feliciores, quibus sacræ literæ affatim repræsentant quod illis obtingere non potuit, lectio non modo vtilis, sed & necessaria. Proxima vtilitas est in historiis, peculiari quadã voluptate ad sui cognitionem inuitantibus, vt ab his legẽdis pauci, modo sint literati, abstineant, cùm illa magis seria quibusdam aut non vacet euoluere, aut non libeat. Sed delectu opus est in tanta historicorum varietate, si nolis operam & bonas horas perdere. sunt enim qui nihil aliud quàm ludũt, & aures animósq; otiosos demulcent in hoc tantum factis narratiunculis, quales sunt Heliodorus, Philostratus, & his antiquiores, sed nihilo grauiores Herodotus, & Ctesias ob nimiam mendaciorum licentiam dudum obliteratus, in quibus vix quicquam probes præter facundiam. Doctiores sunt alij, vt imbuti philosophia, sed magno discrimine. nam qui Epicureorum, aut Peripateticorum non multo saniorum duntaxat quod ad pietatis dogmata attinet sectam secuti sunt, pro suis affectibus multa produnt tam inutilia, vt ne noxa quidem careant. quid enim bonæ rei potest expectari à tollentibus immortalitatem animorum, & diuinam prouidentiam? & hi ferè proponunt sibi celebranda quædam vasta verius quàm magna ingenia, Xerxes, Alexandros, Cæsares. Plus bonæ frugis haurire licet ex accedentibus propius ad Academicos Stoicósue, qui res laudatorum principum aut populi Romani, præsertim illius prisci, transmiserunt ad posteros. huius generis sunt, Plutarchus, Dionysius, Xenophon, Polybius, & Latini aliquot qui sibi grauitatem ceu peculiarem vindicant. Sed longe vtilissima, nec iniucunda est sacra historia, olim propter excellentiam & claritatẽ, sed maxime propter certissimam sincerissimámque veritatem, etiam profanis expetita regibus, patrum priscorum mores, vitas, résque tam domi quàm foris gestas continens: quíque eius compendium scripsit, & vbi illa desiit reliquam vsque ad suam ætatem attexuit, Iosephus vir patriarum literarum cognitione nemini suæ gentis secundus, externæ verò

literaturæ ſtudiis vel cum Philone conferendus, facundia pollens quæ plus virium quàm fucorum habeat, nec minus philoſophum quàm hiſtoricũ deceat: quem non eſt opus prædicare prolixius, quando ipſe ſatis oſtendit qualis fuerit, modeſtiſſime vitam ſuam ſcribẽs, quæ nunc primùm in præſenti operum eius editione legi poteſt à Latinis hominibus. huius ſcriptoris monumenta cum circunferantur, & paſsim ab omnibus ſuo merito terãtur, Rufino vt titulus pollicetur interprete, mihi nunquam perſuaderi potuit antiquitates Iudaicas ab eo viro verſas: vel quòd non referant peritum vtriuſque linguæ hominem, qualis Rufinus fuit habitus ſuo ſeculo: vel quòd ſtilo belli Iudaici ſint diſsimiles. Id Antiquitatum opus non ita dudum ex officina Frobeniana prodiit, conflatum ex duobus exemplaribus mutilis, è diuerſiſsimis petitis orbis tractibus: bono tamen quodam caſu euenit vt vtrunque egregie ſuppleuerit lacunas alterius. ac mox non deſuerunt qui Latinam verſionem nouam requirerẽt: effecerũntque amici vt ſuſcepta prouincia tirocinium vertendi in eo ſcriptore ponerem: figlinæ (iuxta prouerbium) in dolio. Inter vertendum deprehendi non ſolum deprauata multa in Latinis, ſed etiã quibuſdam locis deeſſe verſus non paucos. nam XVI. Antiquitatum libro, cap. iuxta vulgatas editiones ſeptimo, iuxta Græcorũ diſtinctionem quam nos ſequimur XI. deſiderabatur integra pagina, & in calce eiuſdem libri non multo minus: id quod vel librariorum vel interpretis etiã culpa accidit, ſed non in his tantum paginis. Itaque omnia meliore fide conatus ſum reddere, ſtilo planiore, nec rudiore tamen opinor. Auſus igitur rem ſubiturã cenſuras varias, cœpi circunſpicere de aliquo, cuius præiudicio tutus poſſem minus de cæteris criticis eſſe ſollicitus. In eo delectu ſuccurrebat mihi ante alios Io. Iacobus Fuggerus, nimirum ea familia natus, in quam ſingulari cæleſtis numinis virtus & fortuna tantum ornamentorum certatim contulerunt, vt per vniuerſam Europam, atq; etiam longe extra eius limites, tam ſit celebris, tam apud ſummos monarchas gratioſa, vt nihil ſit quod hac parte vel principibus viris inuideat: & quod peculiariter ad meum deſiderium attinebat, habeat in ſuo ſtemmate viros literatos literatorũmq; patronos eximios, & vel hoc merito omni poſteritatis memoria digniſsimos, nuper Raimũdum, nunc Antonium eius fratrem familiæq; columen, & inſignem Deſ. Eraſmi patroni quondam noſtri amicum: te verò tertium (ne alios mihi minus notos commemorem) adeò expoſitum & candidum acríque iudicio hominem, vt tuæ cenſuræ non minus probari cupiam, quàm excellentiſsimorum in vtraque literatura profeſſorum noſtri huius haud ineruditi ſeculi. Et pulchre conuenire videbatur, vt ſcriptor qui in omnibus præſertim Chriſtianorum regionibus etiam vulgo teritur, præferret in frõte ceu tutelare nomen viri apud omnes eas gentes non ſolum notiſsimi, verum etiam laudatiſsimi. Deterrebat hoc vnum quòd ignotus eſſem tanto Mœcenati: ſed contra cogitabam multos ſimilibus occaſionibus innotuiſſe feliciter. itaq; ſic nutantem, vt tamen propenſior eſſem ad demerendam tuam gratiam, impulit non inuitum noſter vetus amicus & liberorum tuorum ad imitandam paternam excellentiam incenſor adiutórque Ludouicus Carinus, vir magnatibus merito carus, integer, pius, eruditus, cordatus: qui talibus coloribus te mihi depinxit, veriſsimis quidem illis vt eſt ipſe ſincerus, quales in hãc tabulam conferre, nec ſine modeſtiæ tuæ vexatione poſſem, nec ſine adulationis ſuſpicione. Accipies igitur vir præclariſsime opus hoc per otium inſpiciendum: quod ſi tibi tale videbitur vt ferri poſsit à lectore non faſtidioſo, erit mihi incitamentum ad aggrediendos etiam autores alios: accipies & Gelenium tuum in clientelam, quam nemo non expetit: ipſe vehementer opto vt ea dignus ſim. Deus te perpetuò ſeruet patrone (iam enim hãc ſalutandi formulam mihi tua pace permitto) obſeruandiſsime, vnà cum liberorum ſuauiſsima cohorte totáque familia, cui me commendatum cupio, ſi non de officiolo, ſaltem de ſtudio addictiſsimo. Baſileæ, calendis Auguſti, anno à natiuitate Chriſti ſeruatoris humani generis MDXLVIII.

TESTI

Notes du mont Royal
www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises ici volontairement.

Catullo autem tunc quidem ob lenitatem principum obtigit ne quid amplius castigationis experiretur: non multo autē pòst, multiplici morbo & insanabili correptus, acerbissime tortus est non corporis tantū cruciatum sustinens, sed erat ei maior animi morbus & grauior. Terroribus enim expauescebat, & crebro videbat sibi instantes vmbras eorum quos peremerat, & clamitabat. Cúmq; se tenere non posset, exiliebat stratis, tanquam tormentis sibi & flammis adhibitis. Hoc autē semper multum proficiente malo, extísq; defluētibus, ac intestinis exhaustis, ita est mortuus: nulla re alia magis diuinæ prouidentiæ facto indicio, quàm quod nequissimos vlciscatur. Hic nobis est finis historiæ, quam promisimus nos cum omni veritate traditurros, cognoscere cupiētibus, quemadmodum hoc bellum Romanis gestum est cum Iudæis. & qualiter sit quidem expositum lecturis, vt dicant, relinquatur: de veritate autem confidēter dicere non pigebit, quòd eam solam scopum mihi per omnia quæ scripsi proposuerim.

Flauij Iosephi de bello Iudaico libri septimi & vltimi, Finis.

FLAVII IOSEPHI DE ANTIQVITATE IVDÆORVM CONTRA APPIONEM ALEXANDRINVM, AD EPAPHRODITVM, LIBER I.

Opera Sigismundi Gelenij restitutus.

VFFICIENTER, vt arbitror, & per libros Antiquitatū, optime virorum Epaphrodite, legentibus eos, aperui de nostro genere Iudæorum, quia & vetustissimum est, & primam originem domesticam habuit. Quinq; millium enim annorū numerum historiam continentem, ex nostris sacris libris Græco sermone conscripsi. Quoniā vero multos video, respiciētes blasphemiam quorundam insane prolatā: & ea quæ à me de antiquitate conscripta sunt, non credentes: putantes mendacium nostrum esse genus, eo quòd nulla memoriæ apud Græcorum nobiles historiographos digni sunt habiti nostri maiores: pro omnibus his arbitratus sum oportere me breuiter hæc dicta cōscribere: & derogantium quidem, vesanum spontaneúmq; increpare mendacium, aliorū vero ignorantiā pariter emendare: vniuersósque de nostra antiquitate, qui scilicet veritatē amplectuntur, edocere. Vtar autem in meis dictis testibus eis, qui de omni antiquitate apud Græcos fide digni sunt iudicandi: eos autē qui blasphemè de nobis atq; fallaciter conscripsere aliqua, per semetipsos conuictos indubitanter ostendā. Conabor etiā causas exponere, propter quas non multi in Græcis historiis gētis nostræ fecere memoriam: nec non & eos, qui de nobis scribere voluerūt nescientibus, aut nescire simulātibus indicabo. Primitus itaq; satis admiror eos, qui existimant oportere de rebus antiquis, Græcis tantummodo fidem habere, & ab eis consulendam esse veritatis integritatē: nobis autē & aliis hominibus non esse credendū. Sed ego omnia in his contraria video contigisse. Quapropter decet non varias opiniones inspicere, sed ex ipsis rebus iustitiā ponderare. Omnia siquidē Græcorū noua, & heri (vt ita dicam) nupérq; facta cognoui: hoc est fabricam ciuitatū & adinuentiones artiū conscriptionésq; legū: cunctarúmq; rerum iunior apud eos est historiæ diligentia conscribendæ. Apud Ægyptios autem, atque Chaldæos, & Phœnicas (desino enim nos illis connumerare) sicut ipsi fatentur, res

gestæ antiquissimã & permanentẽ habent memoriæ traditionẽ. Nam & locis omnes inhabitant, quæ nequaquam aëris corruptioni subiaceant: & multam prouidentiam habuere, vt nihil horũ quæ apud eos aguntur sine memoria relinqueretur: sed in publicis cõscriptionibus semper à viris sapientissimis dicerentur. Græcorũ vero regionem innumeræ corruptiones inuasere, rerũ memoriã delentes. Qui autẽ nouas constituentes cõuersationes, omniũ se primos esse credidere, sciant quia etiã sero & vix naturã potuere agnoscere literarũ. Nam antiquissimũ earum vsum habuisse creduntur à Phœnicibus, & à Cadmo se didicisse gloriantur: Sed neq; illo tempore poterit aliquis demõstrare seruatam conscriptionẽ, neq; in templis, neq; in publicis anathematibus: quando etiã de Troianis rebus, vbi tot annis militatũ est, postea multa quæstio atq; contentio facta est, vtrum literis vsi sint: & magis veritas obtinuit, quòd vsus modernarũ literarum illis fuisset incognitus. Constat autẽ, quòd apud Græcos nulla inuenitur conscriptio, poëmate Homeri vetustior: & hunc etiam post bella Troiana fuisse manifestũ est. Et aiunt neq; hunc literis suũ poëma reliquisse: sed cantibus memoria reseruatũ, postea fuisse compositũ, & propterea multã in eo comperiri dissonantiã. Qui autẽ historias apud eos conscribere tentauere, id est Cadmus Milesius, & Acusilaus Argiuus, & post hunc quicunq; alij fuisse referuntur, paululum tempus Persarũ contra Græcos expeditionẽ præcessere. Sed & eos qui de cœlestibus ac diuinis primitus apud Græcos sunt philosophati, id est, Pherecydem Syriũ & Pythagoram, & Thaletẽ, omnes concorditer confitentur, Ægyptiorum & Chaldæorũ fuisse discipulos: & breuiter conscripsisse, quæ à Græcis omnium antiquissima iudicantur, ita vt vix ea credant ab illis fuisse cõscripta. Quomodo ergo non est irrationabile, vt tali fastu turgeant Græci, tanquam soli sciãt vetera, & veritatẽ eorum exacte tradant: aut quis non ab ipsis cõsciptoribus facillime discat, quod neq; firmiter sciẽtes aliquid cõscripsere, sed quod vnusquisq; opinatus est, hoc studuit explanare. Vnde etiã libris se inuicẽ arguunt, & valde contraria de rebus eisdem non piget eos dicere. Sed ego videbor me potioribus esse superfluus, si explanare voluero, quãtis quidẽ locis Hellanicus ab Acusilao de genealogiis discrepat, & in quantis Hesiodum corrigit Acusilaus, aut quomodo Ephorus quidem Hellanicũ in plurimis ostẽdit esse mendacem, Ephorũ vero Timæus, Timæũ qui post illum fuere, Herodotũ vero cuncti: sed neq; de Siculis cũ Antiocho & Philisto, aut Callia Timæus cõcordare dignatus est: neque rursus de Atticis hi qui Athidas conscripserunt: aut de Argolicis qui de Argis historiam protulere, alterutros consecuti sunt. Et quid oportet dicere de ciuitatibus breuibũsq; rebus, quando de militia Persica, & his quæ in ea sunt gesta, tantũ viri probatissimi discordasse noscuntur? In multis autẽ etiam Thucydides tanquã fallax accusatur, licet scrupulosissimã sui temporis historiam conscripsisse videatur. Causæ vero huius dissonãtiæ multæ forsan & aliæ quærere volentibus apparebũt. Ego vero duabus quas dicturus sum, maximã huius vim diuersitatis ascribo. Et quidem primũ dico eam quæ mihi propior esse videtur: id est, eo quod ab initio non fuerit studium apud Græcos, publicas de his quæ semper aguntur proferre conscriptiones. Hoc etenim præcipue & errorem, & potestatẽ mentiendi posteris, vetus aliquid volentibus scriptitare; concessit. Non enim solummodo apud alios Græcos publica conscriptio est neglecta: sed neq; apud ipsos Athenienses, quos terrigenas esse dicunt, disciplinæq; cultores, aliquid huiusmodi reperitur. Sed publicarũ literarũ antiquissimas esse dicũt leges, quæ à Dracone eis de suppliciis sunt conscriptæ, modicũ ante tempus tyrannidis Pisistrati. De Arcadibus autem in antiquitate gloriantibus, quid oportet dici? vix enim isti & postea literis eruditi sunt. Cùm ergo cõscriptio nulla præponeretur, quæ & discere volentes doceret, & mẽtientes argueret, multa inter conscriptores discordia nata est: quoniam qui ad scribendum se præparabant, non studium veritatis exhibuerunt, licet hæc promissio semper habeatur in promptu: sed verborum magis habere prolationem maximã. Et quemadmodum laudari se in hoc super alios æstimarent, ad hoc potius semetipsos aptabant. Aliqui vero ad fabulas sunt conuersi: aliqui autem ad gratiã, aut ciuitates laudantes, aut reges: alij semetipsos ad accusandas causas, aut conscriptores tradidere. in hoc se fore probabiles æstimãtes, & omnino hoc

agentes,

agentes,quòd historiæ nimis aduersum est. Veræ siquidem historiæ indicium est, si de eisdem rebus omnes eadem dicant atq; conscribant. hi vero cùm quædam aliter conscriberent quàm alij,tunc se putabant omnium veraciores ostendi. Quapropter causa quidem verborũ & calliditatis eorum, cedere nos Græcis oportet:non autem de antiqua historiæ veritate, & maxime de rebus propriæ vniuscuiusque prouinciæ. Quoniam igitur apud Ægyptios & Babylonios, ex longissimis olim tẽporibus circa conscriptiones diligentia fuit, quando sacerdotibus erat iniunctum, & circa eas ipsi philosophabãtur: Chaldæi vero apud Babylonios:& quia præcipue Græcis immixti, vsi sunt Phœnices literis, circa dispensationes vitæ, & publicorum operum traditionem, dum cõsentiant omnes tacendum hoc puto. De nostris vero progenitoribus, qui eandem quam prædicti habuerunt in cõscriptionibus solicitudinẽ (desino dicere, etiam potiorem) pontificibus & prophetis hoc imperantes:& quia vsq; ad nostra tempora cum multa integritate seruatũ est,& si oportet audentius dicere, etiam seruabitur, conabor breuiter edocere. Non enim solummodo ab initio probatissimos viros,& in Dei placatione præparatos, ad hæc exercenda constituerũt:sed quatenus etiam genus sacerdotũ sine permixtione purúmq; consisteret,prouiderunt. Oportet enim eum qui sacerdotiũ habiturus est,ex eiusdem gentis nasci muliere:& neque ad pecunias, neq; ad honores inspicere, & genus per antiquã lineam & multis testibus approbare. Quod scilicet agimus non solum in ipsa Iudæa:sed vbicunq; nostri generis constitutio reperitur,etiam ibi integritas ista seruatur circa nuptias sacerdotũ:hoc est,in Ægypto & Babylonia,& quocunq; terrarum orbe quilibet de sacerdotũ genore sunt dispersi. Mittunt enim in Hierosolymam conscribentes à patre nomẽ nuptæ, & antiquorum progenitorũ,quicunq; huius rei testimonia præbuere. Si autem bella proueniant, sicut iam crebro factum est, dum Antiochus Epiphanes ad nostram venisset regionẽ, & Pompeius Magnus, & Quintilius Varus, & præcipue nostris gesta temporibus, tunc hi qui de sacerdotibus supersunt, ex antiquis literis iterum nouas conficiunt, & probãt mulieres, quæ relinquuntur. Non enim ad captiuas accedunt, alienigenarum consortia formidantes. Indicium vero integritatis hoc maximum est: quia pontifices apud nos à duobus milibus annis denominati filij à patre conscripti sunt. His autẽ qui prædicti sunt,si quid præuaricẽtur, interdicitur ne vel ad altare accedant,vel alia sanctificatione fungantur. Recte siquidẽ,potius autẽ necessarie, cùm neque conscribendi potestas omnibus data, neque vlla sit in descriptione discordia: sed solummodo prophetis antiquissima quidem & veterrima secundum inspirationem factam à Deo cognoscentibus, alia vero suorum temporum sicuti sunt facta palàm conscribentibus, infiniti libri non sunt apud nos discordantes & sibimet repugnantes: sed solummodo duo & viginti libri, habentes temporis totius conscriptionem:quorũ iuste fides admittitur. Horum ergo quinq; quidem sunt Moseos,qui natiuitates continent,& humanæ generationis traditionem habent vsq; ad eius mortẽ. hoc tempus de tribus milibus annis paululũ minus est. A morte vero Moseos vsque ad Artaxerxem Persarũ regẽ, qui fuit post Xerxem, prophetæ suorũ temporum res gestas conscripserunt in tredecim libris. Reliqui vero quatuor,hymnos in Deum, & vitæ humanæ præcepta noscũtur continere. Ab Artaxerxe vero vsq; ad nostrũ tempus singula quidem conscripta,non tamen priori simili fide sunt habita,eo quòd non fuerit certa successio prophetarũ. Palàm nanq; est ipsis operibus quemadmodũ nos propriis literis credimus: tanto nanq; seculo iam præterito neq; adiicere quicquam aliquis,nec auferre,nec transformare præsumpsit. Omnibus enim insertum est mox ex prima generatione Iudæis, hæc diuina dogmata nominare, & in his vtiq; permanere:& propterea,si oporteat,mori libenter. Iam itaq; multi captiuorum frequenter tormẽtis affecti sunt,& mortes varias in theatris sustinuere,ne vllum verbum contra leges admitterẽt, aut conscriptiones auitas violarẽt. Quis Græcorũ aliquid tale perpessus est?quãdo neq; fortuitã sustinere læsionẽ volunt: licet omnia apud eos scripta destruantur. Verba enim hæc esse putant secundũ conscribentium voluntates exposita:Et hoc iuste etiam de antiquis sapiunt,quoniã aliquos nunc quoq; vident præsumentes de his rebus conscribere, quibus neq; ipsi interfuere,neq; credere scientibus

acquiescunt. Deniq; de bello quod apud nos contigit nuper, quidam historias conscribentes ediderunt: cùm neq; ad ea loca venerint, neq; in proximo rerũ gestarum fuerint: sed ex auditu quædam pauca componentes, impudenter semetipsos videtur historiæ nomine iactitare. Ego vero & de omni bello, & quæ ibi particulariter gesta sunt, verã descriptionẽ feci: cùm ipse rebus omnibus interfuerim. Dux etenim apud nos Galilæorũ eram, donec fuit defendendi facultas. Contigit autẽ vt caperer à Romanis: & habentes me Vespasianus & Titus in custodia, vniuersa semper inspicere faciebant, primo quidẽ vinctũ: postea vero solutus cum Tito ab Alexandria propter obsessionẽ Hierosolymorũ directus sum. Eo tẽpore nihil est gestũ, quod meam potuisset latere notitiã. Nam videns Romanorũ exercitum, vniuersa cum diligẽtia de- 10 scribebam. Et ea quæ nunciabantur ab his qui semetipsos tradebant, ego solus integrius intelligens disponebam. Deinde Romæ tempus vacationis habens, omni iam negocio præparato vsus aliquibus cooperantibus mihi propter eloquentiã Græcam rerum eruditionẽ exhibui. Tantáq; mihi securitas affuit veritatis, vt primos omnium Imperatores belli Vespasianũ & Titum testes non expauescerẽ. Primum nanq; illis obtuli libros: & post illos multis quidem Romanorum qui bellis interfuere, plurimis vero nostrorũ etiam eos venũdedi, qui Græca eruditione videbantur imbuti, quorũ est Iulius Archelaus, Herodes honestissimus, & ipse admirabilis rex Agrippa. Isti siquidem vniuersi testimoniũ perhibuere, quod veritatẽ diligenter excolui: non dissimulaturi si quid gestorũ per ignorantiã, aut per gratiam cõmutassem, aut prætermi- 20 sissem. Quidam vero praui homines derogare meæ historiæ sunt conati, tanquam in scholis adolescentium themata exercentes, & accusationis insperatæ atq; detractionis facientes opus: cùm oporteat illud sciri, quod conuenit promittentẽ aliis rerum veracium traditionẽ, ipsum prius hæc nosse certissime, aut rebus gestis adhærendo, aut ab scientibus consulendo. Quod ego præcipue circa vtrunque me credo fecisse opus. Antiquitatis nanq; libros (sicuti dixi) ex voluminibus sacris interpretatus sum, cùm essem genere sacerdos, & participarem illarũ sapientiam literarũ. Historiã vero belli conscripsi, multarũ quidem actionum ipse operator, plurimarũ vero inspector existens: & omnino eorum quæ dicta vel gesta sunt, nihil ignorans. Quomodo ergo non procaces quilibet existimabit eos, qui aduersum me nituntur de veritate cõten- 30 dere? Qui licet imperatorũ commentarios legisse dicuntur, non tamen nostrorũ repugnantium rebus interfuere. De his rebus itaq; necessariam feci digressionẽ, significare volens facultatem eorum, qui historiã scribere promittũt. Et sufficienter, sicuti reor, declaraui, quòd cõscriptio rerum apud Barbaros potius solennior, quàm apud Græcos est. Volo autẽ paululum prius disputare aduersus eos, qui contendunt, nouellam esse nostrã conuersationẽ, eo quòd nihil de nobis, vt aiunt illi dictũ sit à conscriptoribus Græcis: Deinde testimonia antiquitatis ex aliorũ literis exhibebo: & eos qui nostrum blasphemant genus, nulla ratione blasphemare monstrabo. Nos igitur neq; regionẽ maritimam habitamus, neq; mercimoniis gaudemus, neq; per hoc alterutris peregrinationibus fatigamur. Sed nostræ ciuitates procul à mari sitæ sunt: re- 40 gionémq; vberrimam possidentes, in ea assidue laboramus, præcipue circa filiorum nutrimenta studẽtes, legúmq; custodiã: & traditionem pietatis, totius opus vitæ necessarium iudicamus. Cùm accedat igitur his quæ prædicta sunt, etiam viuendi ratio propria, nihil fuit antiquis temporibus quod faceret nobis commercium Græcorũ: sicut Ægyptiis mercimonia, quæ ab eis exportantur, & ad eos rursus importantur: itémq; habitatoribus Phœniciæ maritimæ, studentibus circa contractus, atq; negocia amore pecunię requisita. Sed neq; circa latrocinia, sicut quidam alij vacauere, aut amplius habere concupiscentes patres nostri ad bella cõuersi sunt, licet regio nostra multa millia virorum fortium possideret. Phœnices ergo propter negociationem ad Græcorũ prouinciã nauigantes, repente sunt agniti, & per illos Ægyptij, & omnes à 50 quibus ad Græcos onera deuehebãt, immẽsa Maria proscindẽtes. Medi vero postea atque Persæ palàm in Asia regnauerunt, & vsq; ad alterã continentẽ Persæ militauerunt: Thraces autẽ propter vicinitatẽ, & Scythæ ab his qui Pontum nauigãt, cogniti sunt: & omnino vniuersi iuxta mare vel Orientale, vel hesperium habitantes, ali-

quid

quid conſcribere volentibus cogniti facti ſunt. Qui vero ſuperius habitabant, & procul à mari, multis ſunt tẽporibus ignorati. Et hoc apparet etiam circa Europã contigiſſe: quando de Romanorũ ciuitate tam longo tẽpore adepta poteſtatẽ, tantáq; bella conficiente, neq; Herodotus, neque Thucydides, nec vllus qui fuit cum iſtis, fecit aliquã mentionẽ: ſed ſero tandem & vix ad Græcos potuit eorum venire notitia. De Gallis enim & Hiſpanis ſic ignorauere hi, qui putantur diligentiſsimi conſcriptores, quorũ eſt Ephorus, vt vnam ciuitatẽ eſſe arbitrarentur Iberos, qui tantã partẽ Occidentalis terræ noſcuntur inhabitare. Et mores eorũ, qui neq; fiunt apud eos, neq; dicuntur, referunt. Cauſa vero ignorantiæ veritatis eſt, quòd procul abeſſent: vt autem falſa conſcriberẽt, quòd vellẽt videri aliquid amplius quàm alij retuliſſe. Quomodo ergo mirari decet, ſi neq; noſtra gens plurimis erat nota, neq; ad ſcribendũ de ſe aliquam dedit occaſionẽ, & ita diſsita procul à mari, & talibus inſtitutis viuens? Pone igitur nos argumẽto vti velle Græcorũ, quod non ſit genus eorũ antiquum, eo quòd nihil in noſtris voluminibus de eis ſit dictum: nónne omnino deridebunt cauſas huiuſmodi à me prolatas, & teſtes vicinæ regionis adducent antiquitatis ſuæ? Igitur & ego hoc conabor efficere. Ægyptiis enim & Phœnicibus pręcipue teſtibus vtar, cùm nullus eorũ potuerit tanquã falſum accuſare teſtimonium. Et videntur maxime erga nos iniqui in communi quidẽ omnes Ægyptij, Phœnicum vero Tyrij. De Chaldæis autem nequaquam hoc dicere potero, quoniã & generis noſtri principes conſtituti ſunt, & propter cognationẽ in conſcriptionibus ſuis meminere Iudæorũ. Cùm vero fidem de his præbuero, & blaſphemias falſas oſtẽdero, tunc etiam Græcorũ conſcriptores memorabo, qui Iudæorũ fecere mẽtionem: vt neq; huiuſmodi occaſio relinquatur in Iudæis nobis faciendæ contẽtionis. Inchoabo autẽ plurimũ à literis Ægyptiorum, quas non arbitrantur cõmendare quæ noſtra ſunt. Manethon itaque genere vir Ægyptius, Græca diſciplina eruditus, ſicuti palàm eſt (ſcripſit enim ſermone Græco) paternæ religionis hiſtoriam ex ſacris (ſicuti ait ipſe) interpretatus libris, frequẽter arguit Herodotũ, in Ægyptiacis ignoratione mentitũ. Is Manethõ in ſecũdo Ægyptiacorũ hæc de nobis ſcripſit. Ponam vero etiã verba eius, tãquam illum ipſum adducens teſtẽ. Fuit nobis rex, Timaus nomine ſub hoc neſcio quomodo Deus iratus fuit: & præter ſpem ex partibus Orientalibus homines, genere ignobiles, adepta fiducia in prouincia caſtrametati ſunt. Et facile ac ſine bello eam potẽtérq; ceperũt: & principes eius alligantes, de cætero ciuitates crudeliter incendêre: & deorũ templa euertêre. Erga omnes vero prouinciales inimiciſsime ſe geſſerunt, alios quidem perimentes, aliorũ vero & filios & coniuges in ſeruitutẽ redigentes: nouiſsime vero & vnum ex ſe fecere regem, cui nomen Saltis. Hic enim Memphidem veniẽs, ſuperiore inferiorẽq; prouincia tributaria facta, præſidia relinquẽs opportunis locis, maxime partes muniuit Orientales, proſpiciens quòd Aſſyrij aliquãto potentiores, erãt deſideraturi regnum eius inuadere. Inueniens autem in præfectura Saite ciuitatem opportuniſsimam, poſitam ab Orientem Bubaſtis fluminis, quæ appellabatur à quadam antiqua theologia Auaris, hanc fabricatus eſt, & muris maximis communiuit, collocans ibi multitudinem armatorum, vſque ad ducenta quadraginta millia virorum eam cuſtodientium. Hic autem meſsis tempore veniebat, tam vt frumenta meteret, & mercedes exolueret, quàm vt armatos ad terrorem extraneorum diligenter exercitaret. Qui cùm regnaſſet decemonem annis, vita priuatus eſt. Poſt hunc autem regnauit alter quatuor & quadraginta annis, Bæon nomine. Poſt quem alius Apachnas, ſex & triginta annis, & menſibus ſeptem. Deinde Apochis, vnum & ſexaginta & Ianias quinquaginta, & menſe vno. Poſt omnes autem Aſsis nouem & quadraginta, & menſibus duobus. Et iſti quidẽ ſex apud eos fuere primi reges, debellantes ſemper, & maxime Ægypti radicem amputare cupiẽtes. Vocabatur autem gens eorum Hycſos, hoc eſt, reges paſtores. Hyc enim ſecundum ſacram linguam, regem ſignificat: Sos vero paſtorem ſiue paſtores, ſecundum communem dialectum: & ita compoſitum inuenitur Hycſos. quidam vero dicunt eos Arabas eſſe. In aliis autem exemplaribus non reges ſignificari comperi per appellationẽ Hyc, ſed è diuerſo captiuos declarari paſtores. Hyc enim Ægyptiaca lingua, & hac quando denſo ſono profertur,

profertur, captiuos aperte significat: & hoc potius verisimile mihi videtur, & historiæ antiquæ conueniẽs. Hos ergo quos prædiximus reges, & eos qui pastores vocabantur, & qui ex eis fuere, obtinuisse Ægyptũ ait annis vndecim & quingentis. Post hæc autẽ regum Thebaidis & Ægypti reliquæ factã dicit super pastores inuasionẽ, & bellum maximum & diuturnum eis illatum. Sub rege vero cui nomen erat Alisfragmuthosis, victos dicit pastores, & aliam quidem vniuersam Ægyptũ perdidisse. inclusos autem in locum habentem mensuram iugerum decem millium, cui loco nomen est Auaris. Hunc Manethon dicit omnẽ maximo muro atq; robustissimo circundedisse pastores, quatenus & omnem possessionem munitam haberent, simul & prædam suam. Filiũ vero Alisfragmuthoseos Themosin conatũ eos vi expugnare, cum quadringẽtis octoginta milibus armatorũ eorum muros obsedisse. Cùm vero obsidium desperasset, pacta cum eis fecisse, vt Ægyptũ relinquentes, quò vellẽt innoxij omnes abirent. Illos vero his promissionibus impetratis, cum omni domo & possessionibus non minus ducenta quadraginta millia numero, ex Ægypto per desertum in Syriam iter egisse: & metuentes Assyriorum potentiam (tunc enim illi Asiam obtinebant) in terra quæ nunc Iudæa vocitatur, ciuitatem ædificasse, quæ tot milibus hominum sufficere posset, eámq; Hierosolymã vocitasse. In alio vero quodam libro Ægyptiacorum Manethon hanc ipsam gentem, id est, qui vocitabãtur pastores, in sacris suorum libris captiuos asscriptos rectissime dixit. Nam antiquis progenitoribus nostris pascere mos erat: & pascualẽ habentes vitã, vocabantur ita pastores. Sed & captiui non temere ab Ægyptiis dicti sunt: quoniam progenitor noster Ioseph dixit ad regem Ægyptiorum, se esse captiuum: & fratres in Ægyptum posterius euocauit, rege præcipiente. Sed de his quidem in aliis examinationem subtilius faciemus. Nunc autem huius antiquitatis producam testes Ægyptios, rursúmq; quomodo se habent verba Manethonis circa ordinem temporum aperte describam: sic enim ait: Postquam egressus est ex Ægypto populus pastorum Hierosolymã, expulsor eorum rex Themosis regnauit post hæc annis vigintiquinq;, & mensibus quatuor, & defunctus est. Assumpsit regnum filius Chebron annis tredecim, post quem Amenophis viginti & mensibus septem, huius autem soror Amesses annis vigintiuno, & mensibus nouem, Mephres autem duodecim, & mensibus nouem, Mephramunthosis vigintiquinque, & mensibus decem. Thmosis autem nouem, & mensibus octo. Amenophis vero triginta, & mẽsibus decem. Orus vero triginta sex, & mensibus quinque. Huius autem filia Acencheres, duodecim, & mense vno. Rathoris vero frater nouem. Acencheres autem duodecim, mensibus quinque. Acencheres alter duodecim, & mensibus tribus. Armais vero quatuor, & mense vno. Armesis autem vno, & mẽsibus quatuor. Armesesmiamum vero sexaginta sex, & mensibus duobus. Amenophis nouemdecim, & mensibus sex. Sethosis autem equestres & nauales copias habens, fratrem quidem Armain procuratorem Ægypti constituit, & omnem ei aliam regalem cõtulit potestatem, tantummodo autem diademate vti prohibuit, & ne reginam matrem liberorum opprimeret imperauit, & vt abstineret etiam ab aliis regalibus concubinis. Ipse vero ad Cyprũ & Phœnicen, & rursus contra Assyrios atq; Medos castrametatus, vniuersos quidem, alios ferro, alios sine bello terrore magnæ virtutis sibimet subiugauit. his vero felicitatibus eleuatus cõfidentius incedebat, Orientales vrbes ac prouincias subuertendo, multóq; tẽpore procedente Armais, qui in Aegypto fuerat derelictus, omnia cõtra quàm frater agere monuerat, sine timore faciebat. Nam & reginam violenter abiecit, & aliis concubinis sine parcitate iugiter misceebatur: persuasúsque ab amicis & diademate vtebatur, & fratri rebellabat. Is vero qui constitutus erat super sacra Aegyptia, codicillos Sethosi misit, cuncta significans, & quia rebellaret ei suus frater Armais. Qui repente ad Pelusium destinauit, & proprium tenuit regnum. Prouincia vero vocata est ex eius nomine Aegyptus. Dicit enim quòd Sethosis Aegyptus vocabatur, Armais autem frater eius Danaus. Hæc quidem Manethon. Palàm vero est, ex prædictis annis tempore computato, quod qui vocabantur pastores, id est, nostri progenitores, ex Aegypto liberati, ante tres & nonaginta atque trecentos annos hanc prouinciam inhabitauere,

quàm

quàm Danaus ad Argos accederet: licet hunc antiquissimum Argiui esse confidant. Duas igitur res Manethon maximas pro nobis Ægyptiis literis protestatus est: primã quidem, quia aliunde venerunt ad Ægyptum: dein egressum eorum exinde, ita temporibus antiquissimum, vt penè mille annis bellum præcedat Iliacum. Ea verò quæ Manethon non ex Ægyptiis literis, sed (sicut ipse confessus est) ex fabulis quorundam sine nomine, adiecit, postea particulariter redarguam, ostendens ea sine verisimilitudine esse mendacia. Sed volo ab istis rursus migrare ad ea, quæ apud Phœnicas de nostro genere conscripta sunt, & eorum testimonio declarata. Sunt itaque apud Tyrios multorum annorum publicæ literæ, & conscriptiones diligentissimè custoditæ, ex his
10 quæ apud eos facta & inuicem gesta noscuntur, quæ tamen memoria digna sunt. Interhæc ergo conscriptum est, quia in Hierosolymis ædificatum est templum à Salomone rege, ante annos centum quadragintatres, & menses octo, quàm Tyrij Carthaginem condidere. Descripta verò est apud illos cõstructio templi nostri. Hiramus enim Tyriorum rex amicus erat regis nostri Salomonis, paternis amicitiis ei deuinctus. Is ergo munificentiam suam exhibens ad claritatem fabricæ, præbuit Salomoni auri quidem viginti & centum talenta: incidénsque pulcherrimam syluam in monte, qui Libanus nuncupatur, ad cameram destinauit ei. Quem redonauit Salomon & aliis multis rebus, & terra Galilææ regionis, quæ Zabulon vocatur. Præcipue autem ei amicitiam sapientiæ concupiscentia cõciliauit. Problemata enim soluenda alterutris dirigebant,
20 & melior in his Salomon erat, & in aliis sapientior apparebat. Hactenus verò seruantur apud Tyrios epistolæ multæ, quas illi scripsere ad inuicem. Quod autem non fingam de Tyriorum literis, testem producam Dium qui in Phœnicum historia integerrimus approbatus est. Is igitur in Phœniciis historiis hoc modo scribit. Abibalo moriente, filius eius Hiramus regnauit. Hic partis Oriẽtalis ciuitates ampliauit, vrbem potiorem fecit: & Olympij Iouis templum, quod in insula situm erat, iactis aggeribus vrbi adiunxit, & aureis anathematibus exornauit. Ascendens autem in Libanum, syluas incidit ad templorum ædificationẽ. Regem verò Hierosolymorum Salomonem misisse dicunt ad Hiramum quędam ænigmata, & poposcisse ab eo, adiecto vt qui non posset discernere, pecuniam soluenti persolueret: confessúmque Hiramum, non se
30 posse soluere propositas quęstiones, multis pecuniis mulctatũ. Deinde Abdemonum quendam, virum Tyrium, propositas soluisse quæstiones: ipsúmque alias proposuisse, quas si non solueret Salomon multas rursus pecunias Hiramo regi conferret. Dius igitur hoc modo de prædictis testimonium perhibuit nobis. Sed post hunc producam Menandrum quoque Ephesium. Is enim singulorum regum actus conscripsit apud Græcos & Barbaros, studens ex prouincialibus vniuscuiusque loci literis, historiæ veritatem pandere. Scribens enim de his, qui in Tyro regnauere, & deinde veniens ad Hiramum regem, sic ait: Moriente verò Abibalo, successit in eius regno filius eius Hiramus, qui vixit annis trigintiquatuor. Hic aggere cõiunxit Eurychorum, aureámque ibi columnam Iouis in templo reposuit: & ad syluam lignorum profectus, abscidit de
40 monte qui Libanus appellatur, ligna cedrina ad tegmina facienda templorum. Demolitúsque antiqua delubra, noua templa ædificauit: Herculísque & Astartes fana dedicauit, Herculis primum extructo mense Peritio, deinde Astartes: quãdo castra mouit aduersus Tiryos, minime tributa reddentes: quos etiam subdens sibimet, denuo remeauit. Sub hoc fuit Abdemonus puer iuuenis, qui semper parabolas soluebat, quas Salomon Hierosolymorum rex destinabat. Supputatur verò tempus ab hoc rege vsq; ad constructionem Carthaginis, hoc modo: Moriente Hiramo successit in eius regno Beleastartus filius, qui cùm vixisset annis quadragintatribus, septẽ regnauit annis. Post hũc Abdastartus filius cùm vixisset annis viginti, regnauit nouẽ. Hunc filij nutricis eius quatuor insidiis peremere: quorum senior regnauit annos XII. Post quos Astartus fi-
50 lius Beleastarti regnauit. Qui cùm vixisset annis quadragintaquatuor, regnauit annis duodecim. Post hunc frater eius Astarimus: & hic vixit annis quatuor & quinquaginta, regnauit annis nouem, & peremptus est à fratre Phellete: qui suscipiens regnum, mensibus imperauit octo, cùm vixisset annis quinquaginta. Hunc peremit Ithobalus Astartæ sacerdos: qui cùm vixisset annis sexagintaocto, regnauit annis trigintaduo-

bus. Huic successit Badezorus filius: qui cùm vixisset annis XLV. regnauit sex. Huic successor factus est Mettinus filius: qui cùm vixisset trigintaduobus, nouem regnauit annis. Huic successor fuit Pygmalion, qui annos egit in sua vita quinquagintasex, ex quibus XL. tenuit principatum. huius regni anno septimo, soror Dido in Africa ciuitatem ædificauit Carthaginem. Itaque colligitur tempus à regno Hirami vsque ad ædificationem Carthaginis annorum CLV. & mensium VIII. Cùm verò duodecimo anno huius regni, in Hierosolymis ædificatum sit templum, fit ab ædificatione templi vsque ad constructionem Carthaginis tempus annorum CXLIII. mensium VIII. Testimonio siquidem Phœnicum quid amplius oportet apponi? Cernitur ipsa veritas fortiter approbata: & multo clarius apparet, quoniam præcedit constructionem tem- 10 pli progenitorum nostrorum ad prouinciam hanc aduentus. Cùm enim eam vniuersam bello tenuissent, tum demum templum ædificare cœpere: & hæc aperte ex literis sacris etiam à me in Antiquitate manifestata sunt. Nunc itaque sunt dicenda ea, quæ apud Chaldæos noscuntur esse cõscripta, & de nobis in historia sunt relata. Quæ multum habent concordiam cum nostris voluminibus, etiam de aliis rebus. Testis autem horum est Berosus, vir genere quidem Chaldæus, notus autem eis, qui doctrinæ eruditionique congaudent: quoniam de astronomia & de Chaldæorum philosophia ipse Græcas conscriptiones edidit. Igitur Berosus antiquissimas secutus historias, de facto diluuio, & hominum in eo corruptione, sicuti Moses, ita conscripsit: simul & de arca, in qua generis nostri princeps seruatus est, deuecta scilicet ea in summitatem 20 montium Armeniorum. Deinde scribens eos, qui ex Noë progeniti sunt, & tempus eorum adiiciens, vsque ad Nabulassarũ peruenit, Babyloniorum & Chaldæorum regem, & huius actiones exponens, narrat: quemadmodum misit in Ægyptum & ad nostram terram filium suum Nabuchodonosorem cum multa potentia: qui dum rebellantes eos inuenisset, omnes suo subiecit imperio: & tẽplum in Hierosolymis concremauit: cunctúmque generis nostri populum auferens, migrauit in Babylonẽ. Vnde ciuitatem contigit desolari annis LXX. vsque ad Cyrum regem Persarum. Dicit autem quòd tenuerit Babylonius Ægyptum, Syriam, Phœniciam, Arabiam, vniuersos priores Chaldæorum & Babyloniorum reges exactionibus suis excellens. Ipsa verò verba, quæ Berosus protulit, hoc modo dicta, necessario proferenda sunt. Audito au- 30 tem pater eius Nabulassarus, quòd satrapa constitutus in Ægypto & Syria inferiore & Phœnicia rebellaret, cùm non valeret iam ipse labores ferre, tribuens filio suo Nabuchodonosori ætate valenti partem quandam exercitus contra eum misit. Nabuchodonosor autem cum satrapa desertore congressus, prouinciam quæ ab initio eorum fuerat, ad proprium reuocauit imperium. Eodem verò tempore, contigit patrem eius Nabulassarum, cùm ægrotasset, in Babylonia ciuitate defungi, qui regnauit annis XXIX. Nabuchodonosor autem non post multum tempus mortem patris cognoscens, & negotia Ægyptiaca disponens, reliquarúmque prouinciarum, & captiuos Iudæorum & Phœnicum atque Syrorum, qui in Ægypto fuerant, commendans quibusdam amicis, vt cum exercitu & impedimentis perducerentur ad Babyloniam, ipse 40 cum paucis iter aggressus per desertum Babylonem venit: reperiénsque cũcta à Chaldæis dispensari, seruatúmque regnum ab optimatibus eorum, dominus factus totius paterni principatus, captiuis quidem aduenientibus præcepit habitacula in opportunissimis Babyloniæ locis ædificare. ipse verò ex manubiis templum Beli ac reliqua munificentissime excoluit: & veteri vrbi alteram extrinsecus adiecit. Et prouiso ne posthac possent hostes fluuium conuertere & ad vrbem accedere, tres interiori ciuitati per circuitum muros, totidem exteriori, hos cocto latere, illos addito etiam bitumine, circundedit: tum sic communitæ portas quæ vel templum deceant, addidit. ad hoc iuxta paternam regiam, alteram sumptuosiorem multo ampliorémque extruxit: cuius ornatum exponere fortasse longum esset, illud memoratu dignum, quòd hæc 50 adeò superba supráque fidem magnifica, quindecim dierum spacio perfecta est. In ea lapideas moles excelsas excitauit, aspectu montibus assimiles, omnique genere arborum consitas. Hortum quoque pensilem fecit, fama nobilem: eo quòd vxor eius montanum aspectum desideraret, in Medorum regione educata. Hæc itaque retulit de

prædict

prædicto rege, & multa ſuper hæc in libro Chaldaicorum: in quo culpat conſcriptores Græcos, quaſi vane arbitratos, à Semiramide Aſſyria Babylonem ædificatã, & mira opera ab illa circa eam fuiſſe conſtructa, falſe cõſcripſiſſe dicens. Ipſam certe Chaldæorum conſcriptionem fide dignam exiſtimandum eſt, quando cum archiuis Phœnicum concordare videntur, quæ ex Beroſo conſcripta ſunt de rege Babyloniorum: quoniam & Syriam & vniuerſam Phœnicen ille ſubuertit. In his ſanè conſonat & Philoſtratus in hiſtoriis, dum Tyriæ meminit obſidionis: & Megaſthenes in quarto Indicorum: vbi declarare contendit, prædictum regem Babyloniorum Herculem fortitudine & rerum geſtarum magnitudine præceſſiſſe. Dicit enim eum & maximam
10 Africæ partem, & Hiſpaniam ſubiugaſſe. Quæ verò de templo Hieroſolymorum relata ſunt, & concrematum eſſe à Babyloniis, & cœptum rurſus ædificari Cyro tenente Aſiæ principatum, ex dictis Beroſi declaramus. Sic enim in tertio libro dicit. Nabuchodonoſor itaque poſteaquam inchoauit prædictum murum, incidens in languorem, de vita migrauit, cùm regnaſſet annis tribus & quadraginta. Huius regni Dominus effectus filius eius Euelmaradochus, propter iniquitates & libidines paſſus inſidias à marito ſororis ſuæ Niriglisſoroore peremptus eſt, cùm duobus regnaſſet annis. Quo defuncto, ſumẽs regnum qui ei fecit inſidias Niriglisſoroor, annis regnauit quatuor. Huius filius Laboroſardochus, principatum quidem tenuit puer exiſtens menſibus nouem: inſidias verò paſſus, eo quòd nimis appareret malorum eſſe morum, ab
20 amicis extinctus eſt. Hoc itaque perempto, conuenientes hi qui fecerant inſidias, communi ſuffragio regnum tradidere Nabonido cuidam, qui erat ex Babylone ex eadem gente. Sub hoc muri circa fluuium Babyloniæ ciuitatis ex latere cocto & bitumine ſunt conſtructi. Cuius regni anno ſeptimo decimo egreſſus Cyrus ex Perſide cum magno exercitu, vniuerſa Aſia ſubacta, impetum fecit in Babyloniam vrbem. Sentiens autem Nabonidus inuaſionem eius, & occurrens cum exercitu ſuo, atque congreſſus pugna, victus & cum paucis fugatus incluſus eſt in Borſippenſium ciuitate. Cyrus autem Babyloniam obſidens, & deliberans exteriores muros deponere ciuitatis, eo quòd nimis videretur munita, & eſſet ad capiendum valde difficilis, reuerſus eſt ad Borſippum, Nabonidum expugnaturus. Nabonido verò oppugnationem non ex-
30 pectante, ſed prius ſupplicante, vſus clementia Cyrus, & dans ei habitaculum in Carmania, expulit eum à Babylone. Nabonidus itaque reliquum vitæ tempus in illa prouincia conuerſatus eſt. Hæc concordant cum noſtris. Scriptum namque in eis eſt: quod Nabuchodonoſor octauodecimo regni ſui anno, templum noſtrum ad deſolationem vſque perduxit, & fuit exterminatum annis ſeptem. Secundo verò anno regni Cyri fundamentis depoſitis, rurſus ſecundo regni Darij anno perfectum eſt. His prolatis, adiiciam etiam Phœnicum hiſtorias: non enim probationum abundantia relinquenda eſt: eſt enim dinumeratio in illis annorum: ſic enim habent: Sub rege Ithobalo Nabuchodonoſor obſedit Tyrum annis tribus & decem. Poſt hunc regnauit Baal annis decem. Poſt hunc iudices conſtituti ſunt, & iudicauere hi. Ecnibalus
40 Baſlechi, menſibus duobus: Chelbis Abdęi, menſibus decem: Abbarus pontifex menſibus tribus: Myttonus & Geraſtus Abdilimi, iudices annis ſex: inter quos regnauit Balatorus anno vno: quo moriente, mittentes euocauere Merbalum ex Babylone, & quatuor regnauit annis. Eo quoque moriente, euocauere fratrem eius Iromum, qui regnauit annis viginti. Sub hoc Cyrus Perſarum habuit imperium. Quapropter omne tempus eſt annorum quinquagintaquatuor, & menſium trium. Septimo ſiquidem anno regni ſui Nabuchodonoſor cœpit obſidere Tyrum. Quartodecimo autẽ anno regis Iromi, Cyrus Perſarum tenuit principatum. Conſonant igitur quæ de templo ſcripta ſunt à Chaldæis ac Tyriis, cum literis noſtris. Manifeſtum verò & ſine contentione teſtimonium eſt, de prædicta generis noſtri antiquitate. Et his quidem qui
50 non valde contendunt, ſufficere iudico quæ præmiſſa ſunt. Oportet autem non credentibus Barbaricis conſcriptionibus, ſed ſolis Græcis fidem habendam eſſe dicentibus, adhuc multos exhibere teſtes, etiam Græcos, ſcientes noſtrum genus, & opportuno tempore eius habentes mentionem. Pythagoras igitur Samius, cùm ſit antiquus quidem ætate, ſapientia verò & diuina pietate philoſophos omnes excel-

lens, non ſolum quæ noſtra ſunt agnouiſſe manifeſtus eſt, ſed etiam æmulatus ea ex multis apparet. Et eius quidem conſcriptio nulla reperitur. multi tamen de eo retulere: quorum inſignior eſt Hermippus, vir circa omnem hiſtoriam diligentiſſimus indagator. Refert itaque in primo de Pythagora libro, quòd Pythagoras vno familiarium ſuorum defuncto, nomine Calliphonte, genere Crotoniate, illius animam dicebat ſecum degere die noctúque: & quòd præciperet, vt non tranſiret locum, vbi aſinus lapſus eſſet, & ab aqua fęculenta ſemetipſum abſtineret, & ab omni blaſphemia recederet. Deinde ſequitur. Hæc autem agebat atque dicebat, Iudæorum & Thracum opiniones imitatus, ac transferens in ſemetipſum. Dicitur enim vere, quòd ille vir multas Iudæorum leges in ſuam tranſtulit philoſophiam. Fuit autem etiam per ciuitates non ignota olim gens noſtra: & multi iam mores ad quaſdam tranſierunt, & æmulatione digni à nonnullis habebantur. Quod manifeſtat Theophraſtus in his quæ ſcripſit de legibus. Ait enim, quia prohibent Tyrorum leges & peregrino ſacramento iurare. Inter quæ ſacramenta cum quibuſdam aliis etiam iuſiurandum, quod Corbam appellatur, enumerat: apud nullos autem hoc inuenitur iuramentum, niſi apud Iudæos ſolos: quod interpretatur ex Hebraica lingua, donum Dei. Verùm neque Herodotus Halicarnaſſeus noſtram ignorauit gentem, ſed quodãmodo eius meminiſſe cognoſcitur. De Colchis enim referens, in ſecundo libro ſic dicit: Soli autem inter omnes Colchi, & Ægyptij, & Æthiopes, verenda ab initio circuncidunt. Phœnices verò, & Syri in Palæſtina confitentur hoc ab Ægyptiis didiciſſe. Syri autem, qui circa Thermodoontem & Parthenium fluuium commorantur, & his vicini Macrones, à Colchis dicuntur nuper didiciſſe. Hi nanque ſunt inter homines ſoli, qui circunciduntur: & iſti ſicut Ægyptij facere dicuntur. De Ægyptiis autem & Æthiopibus dicere non poſſum, vtri ab alteris didicere. Dixit ergo Syros, qui in Palæſtina ſunt, circuncidi. Omnium autem qui habitant Palæſtinam, ſoli Iudæi circunciduntur. Hoc igitur ſciens, de ipſis dixit. Quin & Chœrilus, antiquus poëta, meminit de gente noſtra, dicens quòd militauerunt noſtri maiores cum Xerxe Perſarum rege contra Græcos: & enumerans vniuerſas gentes, nouiſſimam noſtram poſuit, ita dicens:

Huius miranda ſpecie gens caſtra ſecutâ,
Phœniſſam ignoto linguam mittebat ab ore.
Sedes huic Solymi montes, ſtagnum prope vaſtum.
Tonſa caput circum, ſqualenti vertice equini
Exuuias capitis duratas igne gerebat.

Palàm ergo eſt, ſicut arbitror, quia noſtri meminerit, eo quòd & Solymi mõtes in noſtra regione ſunt cõſtituti, in quibus habitamus, & ſtagnum, quod dicitur Aſphaltites. hoc enim inter omnes ſtagnum in Syria latius ac maius eſt. Et Chœrilus quidem ita noſtri meminit. Quod autem nõ ſolum ſciebant Iudæos, ſed etiam in quotquot inciderent admirabantur, non è vulgo Græci, ſed ob ſapientiam celebres, oſtendere facile eſt. Clearchus enim Ariſtotelis diſcipulus, & Peripateticorum nulli ſecũdus, in primo libro de ſomno, dicit Ariſtotelẽ doctorem ſuum de quodam viro Iudæo ita referre: & ipſi Ariſtoteli eundem ſermonem aſcribit, quod ita conſcriptum eſt. Sed alia quidem longum eſt dicere. Quæ verò habere potuerant illius admirationem quandam atque philoſophiam, ea duco operæpreciũ referre. Et Hyperochides: vehementer, inquit, audire deſideramus vniuerſi. Igitur ſecundum præcepta, Ariſtoteles inquit, rhetorica, eius genus primo indicabimus, ne reluctemur doctoribus præceptorum. Dic, inquit Hyperochides, ita ſi placet. tũ ille. genere igitur Iudæus erat, è Cœleſyria: qui ſunt ex propagine Philoſophorum Indorũ, vocantúrq; (vt aiunt) philoſophi, apud Indos Calani, apud Syros autem Iudæi nomen accipientes à loco. locus enim vbi habitant, appellatur Iudæa. nomen verò eorũ ciuitatis valde difficile eſt: vocant enim eam nomine Hieruſalem. Is igitur homo multos hoſpitio recipiens, & de ſuperioribus ad maritima deſcendens, grauiſſimus erat nõ ſolum eloquio, ſed etiã animo. Et tunc nobis degentibus apud Aſiam, cùm diuinus homo veniſſet ad ea loca, cõfabulari cœpit nobiſcum, & cum aliis ſcholaſticis eorũ ſapientiam tentans, cúmque multi eruditorum congregarẽtur, tradebat potius aliquid eorũ quæ habebat. Hęc ait Ariſtoteles apud Clearchum,

chum, & super hæc multam ac mirabilem continentiam Iudæi viri in cibis & castitatem narrat. Licet autem volentibus hæc ex ipsius lectione cognoscere. ego enim refugio plus quàm decet inserere. Clearchus igitur facta digressione, cùm aliud propositum haberet, nostri generis ita meminit. Hecatæus autem Abderita, vir philosophus simul & circa actiones industrius, cum Alexãdro rege nutritus, & cum Ptolemæo Lagi commoratus, non obiter, sed integrum de ipsis Iudæis conscripsit librum. Ex quo volo breuiter quædam eorum quæ ab eo sunt dicta percurrere. Sed primitus tempus ostendam. meminit enim prælij, quo circa Gazam Ptolemæus conflixit cum Demetrio, quod vtique contigit vndecimo quidem anno post mortem Alexandri, Olym-
10 piade verò septima & decima atq; centesima, sicuti refert Castor. adiiciens enim hanc Olympiadem, dicit: Sub hac Ptolemæus Lagi vicit in Gaza prælio Demetrium Antigoni, qui vocabatur Poliorcetes. Alexandrum verò profitentur vniuersi centesima & quartadecima Olympiade fuisse defunctum. Palàm ergo est, quia & secundum illud tempus, & sub Alexandro genus florebat nostrum. Dicit igitur Hecatæus, quia post prælium ad Gazam Ptolemæus locorum quæ sunt circa Syriam dominus est effectus. Et multi hominum cognoscentes mansuetudinem & clementiam Ptolemæi, cum eo proficisci ad Ægyptum, & rebus communicare voluere. Quorum vnus, inquit, erat Ezechias pontifex Iudæorum: homo ætate quidem quasi sexaginta & sex annorum, dignitate verò apud contribules maximus, & animo sapientissimus, potentissimus ad
20 dicẽdum, & circa causas sicut nullus alter expertus. dicit etiam omnes sacerdotes Iudæorum, qui decimas accipiũt, & vniuersa in communi gubernãt, circa mille & quingentos existere. Rursus autem prædicti viri faciens mentionem: hic, inquit, homo hũc honorem gerens, & assuetus esse nobiscum, assumens aliquos suorum, differentiam cunctam exposuit: & habitationem suam & conuersationem, quam scriptam habebat, pariter indicauit. Deinde palàm facit Hecatæus, quales circa leges existimus: & quia omnia sustinere, ne transcendamus eas, eligimus: & hoc esse optimũ iudicamus. Dicit igitur hæc: Et male sæpius à finitimis audientes, & omnes contumelias passi à Persicis regibus & satrapis, non possunt mente mutari. Sed cum magna exercitatione, de his præcipue omnibus respondere parati sunt. Perhibet autem etiam indicia fortis
30 animi circa leges non parua, dicens, Alexandro quandam in Babylone constituto, & volente Beli templum quod corruerat renouare, cunctísque militibus similiter rudera portare præcipiente, solos Iudæos hoc facere non sustinuisse: sed etiam multas plagas, & detrimẽta pertulisse non modica, donec eis ignoscente rege securitas præberetur. Qui dum ad prouinciam, inquit, propriam reuersi fuissent, templa & altaria fabricata omnia destruxere. Et pro aliis quidem mulctã satrapæ exoluêre, pro aliis verò veniam consecuti sunt. Adiicit autem, quòd meritò ob hæc mirabiles sint. Et quod gens nostra fuit multorum hominum numero copiosa: sed multa millia nostrorum traducta, in Babylonia Persæ primum collocarunt: nec pauca etiam morte Alexandri in Ægyptum & Phœnicen sunt translata, propter seditionem in Syria factam. Idem
40 vir & magnitudinem prouinciæ quam incolimus, pulchritudinémque narrauit. Penè decies trecenta millia, inquit, iugera terrarum optimarum vberrimæ prouinciæ possidere noscuntur. Iudæa nanq; huius est amplitudinis. Et quia etiam ciuitatem ipsam Hierosolymorum spaciosam & maximam olim inhabitamus, & virorum multitudine copiosam, nec non & templi constructionem, idem ipse sic refert: Sunt autem Iudæorum & aliæ quidem multæ munitiones per prouinciam, atque vici. Vna verò ciuitas munitissima, habens pręcipue circuitum quinquaginta stadiorum, in qua commorantur hominum circa centum & quinquaginta millia, nomine Hierosolyma. Est autem in media ciuitate lapidea quadriporticus, centum per circuitum cubitorum, habens etiam duplices ianuas: in qua ara est quadranguli figuratione composita ex lapidibus
50 non dolatis, sed collectis, vnumquodque latus viginti cubitorum latitudinem habens, altitudinem verò decem. & circa eam maxima fabrica, vbi altare est constitutum & candelabrum, vtraque aurea, duorum talentorum pondus habentia: & inextinguibile lumen noctibus & diebus. Simulacrum verò, aut aliquod anathema ibi nequaquam est, nec vlla plantatio. nullus ibi veluti lucus, aut aliquid huiusmodi.

Habitant autem in eo & noctibus & diebus sacerdotes, quasdam purificationes agentes, & omnino vinum non bibentes in templo. Insuper autem, quia & cum Alexandri regis successoribus postea militarunt, testatur hoc modo, dicens ea quæ cognouerit à viro Iudæo in expeditione constituto: cuius verba subiiciam. Ait enim: Me siquidem eunte ad mare rubrum, vnà secutus est quidam cum aliis equestrium Iudæorum nos deducentium, nomine Mosollamus, vir animosus, inter omnes sagittarios Græcos & Barbaros præcipuus. Is igitur homo properantibus multis pariter, & quodam vate augurium captante, & petente, vt cuncti starent, interrogauit, cur substitissent omnes. Ostendente verò ei vate auem quam intuebatur, atq; dicente: quòd si quidem expediret eis, vt manerēt omnes, staret auis: si verò surgens anterius euolaret, procederēt, si verò post tergum iret, recedere cunctos oporteret: rursum tacens, arcúmq; trahēs, sagittam emisit: & auē percussam interemit. Indignātibus verò vate & quibusdā aliis, & maledicētibus ei: Quid furitis, inquit, infaustissimam auē sumentes in manus? hæc enim suam salutē nesciens, de nostro itinere nobis prosperitatem potuit indicare? Si enim præscire futura valuisset, in hunc locū nequaquam venisset, metuens ne sagitta à Mosollamo Iudæo periret. Sed Hecatęi testimonia iam quiescant. facile nāq; est, volentibus ipsum librū legere, & hæc apertius inuenire. Non verò me pigebit Agatharchidē introducere, licet homo minime malus, vt ei visum est, nobis detraxisse videatur. Is enim narrans de Stratonice, quemadmodum venit in Syriam è Macedonia viro suo Demetrio derelicto: Seleuco autē vxorem eam ducere nolente, quod illa sperabat, exercitu eius in Babylonia posito, circa Antiochiā bella mouit. Deinde quomodo reuerso rege Antiochia capta in Seleuciam illa fugiens, cū posset velocius abnauigare, somnio prohibita ne faceret, capta atq; defuncta est. Hæc ergo præfatus Agatharchides, & derogans superstitioni Stratonices, vtitur exemplo generis nostri, sic scribens: Qui vocantur Iudæi, habitant omniū munitissimam ciuitatē, quam vocare Hierosolymam prouinciales solent. hi vacare consueti sunt septima die, & neq; arma portare in prædictis diebus, neq; terræ culturā contingere, neq; alterius cuiuspiam curam habere patiuntur. sed in templis extendentes manus, adorare vsq; ad vesperam soliti sunt. Ingrediēte verò in ciuitatē Ptolemæo Lago cum exercitu & multis hominibus, cùm custodire debuerint ciuitatem, eis stultitiam obseruantibus, prouincia quidē dominum suscepit amarissimum: lex verò manifestata est malam habere solennitatem. huiusmodi autem casus, pręter illos, alios quoq; docuit vniuersos: vt tunc ad somnia & opiniones quæ tradebantur de lege confugiant, dum circa res necessarias ratio nihil valet humana. Hoc quidem Agatharchidi videtur esse ridiculum: eis autem qui hæc examinant integrius, apparet magnum, & præcipua laude dignissimum: si & saluti & patriæ quidem, custodiam legum pietatémque diuinam proponere concupiscant. Quòd verò non ignorantes quidam conscriptorum gentem nostram, sed propter inuidiam quasdam ob similes causas memoriam nostri omiserunt, hoc indicium me arbitror esse præbiturum. Hieronymus enim qui de successoribus conscripsit historiam, ipso tempore quo Hecatæus fuit: & amicus existens regis Antigoni Syriæ præsidebat. Verum Hecatæus etiam librum cōscripsit de nobis: Hieronymus autem nequaquam nostri in historia meminit, licet penè in ipsis locis nutritus esset. In tantum voluntates hominum differebant, alter nanque dignos existimauit de quibus diligenter memoriæ proderet: alterum verò omnino circa veritatem quædam passio cernitur obscurasse. Sufficiunt tamen ad comprobationem antiquitatis nostræ, Ægyptiorum & Chaldæorum atque Phœnicum historiæ, & super illas Græcorum pariter conscriptores. nam præter supradictos, Theophilus etiam, & Theodotus, & Mnaseas, & Ariphanes, & Hermogenes, & Euemerus, & Conon, & Zopyrion, & multi fortasse alij (non enim ego omnibus libris incubui) non obiter nostri fecere mentionem. Plurimi nanque prædictorum virorum, veritate quidem antiquarum rerum frustrati sunt, quia lectioni sacræ nostrorum non incubuere librorum: communiter tamen de Antiquitate testati sunt, pro qua nunc dicere proposui. Phalereus sanè Demetrius, & senior Philon, & Eupolemus, nō multum veritate frustrati sunt: quibus dari veniam dignum est. Non enim inerat eis, vt nostras literas possent omni scrupulositate sequi.

His

His ita dictis, vnum adhuc mihi capitulum est relictum ex his quæ in principio libri posui, quatenus derogationes & maledicta, quibus vtuntur quidam cōtra genus nostrum, falsas ostendam: & conscriptoribus eorū testibus vtar, quando conscribentes hæc contra semetipsos locuti sunt talia. Quòd vero multis aliis hoc euenit propter quorundā odia, arbitror intelligere eos qui in historiis versari solent. Quidam enim gentiū, & gloriosissimarum ciuitatū fœdare nobilitatem, & conuersationi detrahere tentauere: Theopompus quidem Atheniensiū, Lacedæmoniorū verò Polycrates. Is autē qui Tripoliticum conscripsit (non enim Theopompus hoc fecit, sicuti quidam putant) etiam Thebæorū momordit vrbem. Multa vero etiā Timæus in historiis de
10 prædictis, & de aliis blasphemauit. Et hoc præcipue faciunt, quando gloriosissimos in aliqua parte calumniantur: quidam propter inuidiam atq; maleuolentiam, alij vero propter verbosam nouitatem memoria se dignos iudicantes. & apud stultos quidem nequaquam hac spe fraudantur, qui non sanum noscuntur habere iudiciū, sani vero auditores eorum malignitatem condemnabunt. Blasphemiarū igitur in nos sæpe congestarum huiusmodi causa est. Volentes Aegyptiis gratificari quidam, veritatem corrumpere tentauere. Et neq; aduentum in Aegyptū nostrorum progenitorū, sicut contigit, sunt confessi: nec rursus egressum cum veritate dixere: multásq; causas odij ac inuidiæ pariter habuere. Principio quidem, quia in eorū regione nostri progenitores potentes effecti sunt: vnde regressi ad propria denuo fuere felices. Deinde
20 sacrorum diuersitas, multas inter eos fecit inimicitias: in tantum præstantiore nostra pietate quàm solennitates illorū, quantum Dei natura animalibus irrationalibus sine dubitatione præstat. Cōmunis nanq; apud illos ritus est, eiuscemodi bruta arbitrari Deos: singillatim autē alij alia colūt, vani ac fatui omnino homines, & ab initio vti his malis opinionibus consueti: & propterea nequaquam imitari nostram honestatē de diuina ratione potuere. Videntésque multos nostram zelari conuersationem, inuidiam habuere, & ad tantam fatuitatem ac pusillanimitatem quidam perducti sunt, vt non pigeret eos etiam contra antiquas suorum scriptiones aliqua dicere. Qui cùm hoc faciunt, sibimetipsis aduersa conscribere passione cæcitatis ignorauere. In vno tamen & maximo viro verbū meum comprobabo, quo vsus sum ante paululum no-
30 stræ Antiquitatis teste. Manethon itaque, qui Aegyptiacam historiam ex literis sacris se interpretaturum pollicitus est, præfatus nostros progenitores cum multis milibus in Aegyptum aduenisse, & illic incolas subiugasse: deinde ipse confessus est, quia posteriori tempore amittētes eam, prouinciam quæ nunc Iudæa vocatur obtinuissent: & ædificantes Hierosolymam, construxissent templum. Et hactenus conscriptiones secutus est antiquorum. Deinde vsurpans sibimet licentiam, professūsque se scribere ea quæ in fabulis vulgatibus ferūtur, incredibilia verba de Iudæis inseruit, volens permiscere nobis plebem Aegyptiorum leprosorum, aliorúmque languentium. quod, sicut ait, abominatione ex Aegypto fuga dilapsi sunt. Amenophin enim regem adiecit, quod est falsum nomen. Et propterea tempus regni eius nequaquā diffinire præ-
40 sumpsit, cùm aliorum regum omnes annos perfecte protulerit. Hinc itaq; quasdam annectit fabulas, penè oblitus, quòd egressum pastorum ad Hierosolyma ante quingentos decē & octo annos factum esse protulerat. Themusus enim erat rex, quando egressi sunt. Et ab hoc tempore, regum qui postea fuerē, anni sunt trecenti nonaginta tres, vsq; ad fratres nomine Sethonem, & Hermæum: quorum Sethonem quidem Aegyptum, Hermæum vero Danaum denominatum dicit: quem expellens, inquit, Sethon, regnauit annis quinquaginta & nouem: & post hunc senior è filiis Rampses annis sexagintasex. Ante tot igitur annos egressos ex Aegypto patres nostros cōfessus, deinde Amenophin adiiciens regem, hunc ait & deorū fuisse contemplatorem, sicut Orum quendam priorum regum: & implesse desiderium eius sacerdotē Ame-
50 nophin natum ex patre Papio: qui videbatur quasi diuina participare natura, secundum sapientiam præscientiámq; futurorū. Et dixisse regi hunc cognominem, quod posset videre Deos, si prouinciā à leprosis & aliis maculatis hominibus purgare contenderet. In quo lætum regē, omnes dicit corpore debiles ex Aegypto congregasse, & fecisse multitudinē numero octoginta millia. Eósq; ac sectiones lapidum in par-

tem Nili Orientalem misisse: simul & alios Aegyptios, quibus hoc erat iniunctum. Fuisse autem quosdam inter eos etiam eruditorum sacerdotum lepra perfusos ait. Amenophin vero illũ sapientẽ diuinúmq; virum refert timuisse & erga semetipsum & erga regem deorum indignationẽ, qui aperte suaserat eis vim geri: & dixisse, quoniam auxiliarentur quidam maculatis hominibus, & Aegyptum obtinerẽt tredecim annis. Et hæc eum non quidem præsumpsisse regi dicere, sed de his hominibus conscriptum reliquisse librum, ac sibi mortem consciuisse. & propterea regem in anxietatem maximam peruenisse. Deinde ad verbum hæc refert. Itaque rogatus rex, vt ad requiem & tutamen eorum secerneret ciuitatem, desertam vrbẽ, quæ fuerat pastorum, nomine Auarim, præbuit eis. Est autem hæc ciuitas secundum theologiam antiquam, Typhonis. Porrò illi in hanc ingressi, & locum hunc ad rebellandum optimum, ducem sibimet quendam Heliopolitanorum Pontificum Osarsiphum cõstituere, & huic se obedire in omnibus iurauerunt. at ille primum quidem eis legẽ posuit, vt neque deos adorarent, neq; ab animalibus, quæ præcipue sacra apud Aegyptios erant, se penitus abstinerent: nullíque copularentur nisi cum quibus fœdus habere videbantur. Hæc autem sentiẽs, & alia plura, maxime Aegyptiorum consuetudinibus inimica, præcepit multo opere muros ædificari ciuitatis: & ad bella præparari contra Amenophin regem. Ipse vero assumens secum etiam alios sacerdotes, & maculatorũ quosdam, misit legatos ad pastores: qui videbantur à Themuse rege depulsi ad Hierosolymorum vrbem, causas suas & aliorum qui simul fuerant exhonorat, significans, & poscens vt pariter contra Aegyptum castrametarentur. promisitq; eos fore venturos: primum quidam in Auarim progenitorum suorum prouinciam, & necessaria populis abundantius exhibenda: pugnaturos autem opportuno tempore, & prouinciam facillime subdituros. Illi vero lætitia cumulati, omnes alacriter vsque ad ducenta millia virorum pariter sunt egressi: & non post multum ad Auarim vsque venere. Amenophis autem Aegyptiorũ rex, dum illorum audisset inuasionẽ, non mediocriter perculsus est, dum recordaretur quod ei prædixerat Amenophis Papij. Et primum quidem congregans Aegyptiacã plebem, facto consilio cum principibus eorũ animalia sacra, & quæ præcipue à sacerdotibus honorabãtur, antè præmisit: & sacerdotibus particulariter iussit vt simulachra eorũ caute celarent. Filiũ vero Sethonem, qui etiam Ramesses à Rampse patris nomine vocabatur, cùm quinq; esset annorũ, apud suum cõmendauit amicũ. Ipse vero transiens cum aliis Ægyptiis, vsq; ad trecenta millia virorũ, bellatoribus viris occurrens, congressus non est. Putãs enim semetipsum contra Deum pugnare, retrorsum reuersus venit ad Memphim: & sumens Apim & alia sacra, mox in Aethiopiam cum vniuersis nauibus & multitudine venit Aegyptiorum. Per gratiam nanq; erat ei subiectus Aethiopum rex: propter quod suscipiens etiam populum vniuersum, præbuit alimẽta hominibus necessaria, quæ prouincia ministrabat, & ciuitates ac vicos, qui ad fatale illud tredecim annorũ exilium sufficerent. Et in Aethiopia quidem hæc gesta sunt. Solymitæ vero descendentes cum viris pollutis Aegyptiorũ, sic pessime hominibus vsi sunt, vt eorũ victoria esset pessima his, qui tunc eorũ impietates inspiciebant. non solũ etenim ciuitates & vicos concremauere, sacrilegia facientes, & deorũ idola deuastantes, sed etiã ipsa sacra animalia quæ colebantur crudelissime discerpserunt, peremptores & occisores horum sacerdotes atq; prophetas esse cogentes, quos etiam expellebant nudos. Dicitur itaq;, quòd politiam & leges eis composuit sacerdos quidã, genere Heliopolites, nomine Osarsiphus, vocatus ex nomine Osireos Heliopolitani dei: qui dum conuersus fuisset ad hoc genus, mutauit nomen & vocatus est Moses. Quæ igitur Aegyptij de Iudęis ferunt, hæc sunt. Sed & multa breuitatis causa prætereo. Dicit autem rursus Manethon, quia postea Amenophis, ex Aethiopia digressus est cum magna virtute: simul & filius eius Rampses, & ipse habens magnũ exercitũ. Et congressi contra pastores atq; pollutos, vicerunt eos: & multis cæsis persecuti sunt eos vsq; ad Syriæ fines. Hæc equidem & huiusmodi Manethon cõscripsit. Quia vero anilia loquitur deliramẽta, atq; mentitur, aperta ratione monstrabo: illud primo distinguens, quod postea referendũ est. Is enim concessit nobis, atq; professus est, quod ab initio

non

non fuerint Ægyptij genere, sed extrinsecus illuc aduenissent, & Ægyptũ obtinuissent, & ex ea rursus egressi sint nostri progenitores. quod vero nobis postea permixti non sunt Ægyptij corpore debilitati: & quod ex his non fuit Moses, qui populũ eduxit ex Ægypto, sed ante multas generationes extitit, per ea quæ ipse dixit, conabor ostendere. Primã itaq; causam posuit figmenti ridiculam. Rex enim, inquit, Amenophis concupiuit videre deos. quos putas? siquidẽ qui apud eos solennes erant, Bouẽ, & Hircũ, & Crocodilos, & Cynocephalos, videbat. cœlestes autem quomodo poterat? & cur hoc habuit desideriũ? quia vtiq; & prior rex alter hos viderat? Ab illo ergo audiẽs, quales essent, & quemadmodum eos vidisset, noua nequaquam egebat arte.
10 sed forte sapiens erat ille vates, per quem hæc rex posse agere confidebat, quod si ita fuisset, quomodo impossibilium concupiscentiam non præsciuit? non enim euenit quod voluit. Proinde quam rationem habere potuit, vt propter mutilos aut leprosos ei inuisibiles essent? Irascuntur enim propter impietates, non propter corporũ vitia. Deinde tam multa millia leprosorũ & male habentiũ, vna penè hora quomodo fuit possibile congregari? aut quomodo rex non obediuit vati? Ille nanq; præcepit debiles Ægyptios exilio deportari, hic autẽ eos ad sectiones lapidum destinauit, tanquã operariis indigens, & non purgare prouinciã volens. Ait autẽ quod vates semeipsum peremit, præuidens deorum iram, & quæ erant in Ægypto futura, & conscriptum librum regi reliquit. Proinde quomodo ab initio vates etiam suum interitũ non præ-
20 sciuit? quomodo non repente regi contradixit volenti videre deos? aut qua ratione timebat, iam non sui temporis calamitates? aut quidnam grauius imminebat, quod morte præueniret? Quod vero inter omnia stultius est, videamus: Audiẽs enim hæc, inquit, & de futuris iam metuens: debiles illos quibus Ægyptum purgare debuerat, neq; tunc de prouincia pepulit: sed rogantibus eis, sicut ait, ciuitatem dedit dudum à pastoribus habitatã: quæ vocabatur Auaris. Ad quam congregati, principẽ, inquit, delegere ex sacerdotibus Heliopolitanis: qui eis legem posuit, vt neque deos adorarent, neque ab Ægyptiacæ festiuitatis animalibus abstinerẽt, sed omnia perimerent, atq; consumerẽt, nullíq; penitus miscerẽtur, nisi cum quibus coniurati esse videbantur: & iureiurando multitudine obligata, quatenus in eis legibus perdurarẽt. Auarim
30 ciuitatẽ munitam contra regẽ dicit eos bello sumpsisse. Adiecit autẽ, quia misit Hierosolymã rogans illos pro auxiliis exhibendis, & daturũ Auarim compromittẽs, quæ foret ex Hierosolymis volentium exire maiorum: & ex qua procedentes omnem Aegyptum obtinerent. Deinde subiungit illos quidem venisse cum ducẽtis milibus armatorũ. Regem vero Amenophin Ægyptiorum, cùm nollet repugnare Deo, mox ad Æthiopiam refugisse, & Apim cum aliis sacris animalibus deuexisse. Hierosolymitas verò inuasione facta, & ciuitates depopulatos, & templa cõcremasse, & equestres peremisse refert: & nulla iniquitate, aut crudelitate abstinuisse. Qui vero politiã & leges eis exhibuit, sacerdos, inquit, erat genere Heliopolites, nomine Orsasiphus, vocatus ab appellatione Osireos Heliopolitani Dei: & mutato nomine dictus post-
40 ea Moses. Tertiodecimo verò anno Amenophin, postquam regno pulsus est, ex Æthiopia profectũ cum multis milibus dicit: & congressum cõtra pastores atq; pollutos, habita cõflictione, vicisse, & multos interficientẽ, vsq; ad fines Syriẽ persecutũ. In his iterũ non intellexit sine verisimilitudine se mentiri. Leprosi nanq;, & cùm eis multitudo collecta debiliũ, licet primitus irascerentur regi, circa se vtiq; talia faciẽti, secundũ præmonitionẽ vatis, tamen cum à sectione lapidum sunt egressi, & prouinciã percepere, omnes circa eum mitiores effecti credendi sunt. Porrò si adhuc & illũ odio habebant, seorsum magis insidiari potuissent, & non omnibus bellum inferre, cùm scilicet plurimi existentes multorũ illic cognationes haberent. Proinde etiam si contra homines pugnare decreuere, non tamen contra deos impietatem genere
50 præsumebant: nec contraria suis agere legibus, in quibus educati esse noscuntur. Oportet itaque nos Manethoni gratias agere: quoniam huius iniquitatis principes dicit, non eos qui ex Hierosolyma sunt egressi, sed illos ipsos Aegyptios esse probat, & maxime sacerdotes, atque iurisiurandi vinculum illorum multitudine cõuenisse. Illud autem quomodo non irrationabile est? Domesticorum quidem & amicorum

nemo cum illis rebellauit, nec periculorum belli particeps factus est: sed misere maculatos ad Hierosolymam, vt ab eis auxilia poscerent. quánam amicitia aut societate intercedente? hostes enim magis erant, & moribus plurimum differebāt. At illi confestim, vt ait, vocantibus morē gessere, nempe inducti pollicitationibus, quòd Ægyptum occupaturi essent: quasi ipsi non admodum eius regionis gnari essent, ex qua per vim pulsi fuerant. qui si tum miseram aut egenam vitam egissent, merito fortasse negocium aggressi essent. Cùm autem vrbem habitarent fortunatam, & agrum amplum meliorem Ægypto colerent, quid tandem erat, cur ob veteres hostes, eósque corporibus affectis, quales nemo domesticos ferat, periculum adirent: neq; enim futuram regis fugam præsciebant. nam, vt ipse dixit, filius Amenuphis cum trecentis milibus ad Pellusium occurrebat. & hoc quidem omnino sciebāt qui proficiscebantur: mutationem vero propositi & fugam vnde coniectare poterant? Deinde occupatis horreis Aegypti, multa mala fecisse ait Hierosolymitanum exercitum: atq; hæc eis exprobrat: quasi non hostes eos induxisset, aut quasi hæc sint aliunde accito militi obiicienda, cùm eadem ante aduentum eorum fecissent, facturósque se iurassent ipsi Aegyptij. Quinetiam aliquāto pòst Amenuphis hostes aggressus prælio vicit: fusósq; ac fugatos Syriam vsque persecutus est. adeò scilicet Aegyptus est omnibus vndecunque inuadentibus captu facilis: & qui tunc ea iure belli potiebantur, cùm scirent Amenuphin viuere, neque aditus ab Aethiopia communiuerant, multas ad hoc commoditates habentes, neque alioqui copias cōtraxerant. Ille verò vsq; Syriam trucidans eos (vt ait) persecutus est per arenosa & inaquosa loca. Scilicet ea vel quieto exercitu transire expeditum est. Igitur autore Manethone neq; ex Aegypto genus nostrum oriundum est, neque illinc aliqui admixti sunt. Leprosorū enim & morbidorum multos in lapidicinis perisse verisimile est, multos in præliis, plurimos verò postremo & in fuga. Superest vt de Moyse illi contradicam. Hunc virum mirandum Aegyptij & diuinum existimant, sed non sine blasphemia incredibili sibi vindicare conantur: dicentes Heliopoliten esse vnum sacerdotum, ob lepram cum aliis pulsum. Ostenditur autem in ratione temporum, DXVIII. annis prior fuisse, & patres nostros ex Aegypto in regionem quam nunc tenemus eduxisse. Quod verò eiusmodi calamitatis corpus expers habuit, ipsius dicta indicant. Leprosis enim & oppidis & vicis interdixit, vt seorsim in lacero vestitu agant: & eum qui eos attigisset, aut sub idem tectum successisset, pro impuro habet. Quinetiam si eo morbo liberari, & in pristinum restitui contingat, præscripsit certas purificationes, mundationes, & fontanarum aquarum lauacra, & omnium pilorum abrasiones: multísque & variis sacrificiis peractis, tum demum sanctam vrbem adeundam. Atqui contrà par erat qui talem calamitatem expertus esset prouidentiam aliquam ac humanitatem exhibere simili infortunio pressis. Non solum autem de leprosis sic leges tulit, sed ne minima quidem corporis parte mutilatos ad sacrorum curam admisit. Sed etiam si iam sacerdoti aliquid tale accidisset, honore eum priuauit. Quomodo igitur verisimile est illum has aduersus semetipsum cum opprobrio suo damnóque tulisse leges? Quin & nomen valde incredibiliter mutauit. Osarsiph enim (inquit) vocabatur. Hoc ad transmutationem nihil quadrat. Verum autem nomē significat ex aqua seruatum Moysen. Nam aquam Aegyptij Moy vocāt. Satis igitur declaratum existimo, quòd Manethon quatenus veterum scripta sequitur, non multum à veritate aberrat. Vbi vero ad vulgares fabulas se vertit, aut absurde eas confingit, aut in odium gentis loquentibus credit. Post hunc inquirere libet in Chæremonem. Hic enim Aegyptiacam se scribere historiam professus, addens idem nomen regis quod Manethon, Amenophin, & filium eius Rhamessen, ait Isidem in somnis Amenophi apparuisse, incusantem quòd templum suum per bellum dirutum esset. Phritiphauten vero sacrum scribam dixisse, si à pollutis hominibus Aegyptum repurget, liberandum eum à nocturnis terroribus: atq; ita delectu vitiosorū morbidorūmue habito, CCL. millia è finibus eiecta. Duces vero eorū fuisse scribas Mosen & Iosephū quem etiā sacrum scribā fuisse: Aegyptia verò eis nomina esse Mosi Tisithen, Iosepho Petesephi. Hos Pelusium venisse, ibiq; offendisse CCCLXXX. millia, ab Amenophi relicta, quæ is in

Aegyptum

Aegyptum transferre noluerat: cum his icto fœdere cõtra Ægyptum expeditionem habitam. Amenophin autẽ non expectato impetu eorũ, in Aethiopiam fugisse, relicta vxore grauida: quam delitescentẽ in quibusdam speluncis enixam puerũ nomine Messenen. cum posteaquam ad virilem ætatẽ peruenisset, expulisse Iudæos in Syriã numero circiter ducenta millia, & patrẽ Amenophin ex Aethiopia recepisse. Et hæc quidem Cheremon. Reor autẽ ex his ipsis quę dicta sunt amborũ vanitatẽ apparere. Si quid enim veritatis subesset, impossibile erat in tantũ eos discrepare. at qui mẽdacia componunt, non aliorũ scriptis consona scribunt, sed quæ ipsis libet confingunt. Ille igitur regiam cupiditatem videndi deos, ait initiũ fuisse pollutos eiiciendi. Chæremon autem suum de Iside somnium finxit. & ille quidem Amenophin dixit indixisse regi purgationẽ: hic vero Phritiphauten. iam multitudinis numerus sanè bellé congruit, illo octoginta millia referente, hoc ducenta quinquaginta. Præterea Manethon primũ in lapidicinas eiectos pollutos, deinde ad Auarim habitandam traductos, ac reliqua Ægypto bello vexata, tum demũ acciuisse dicit à Hierosolymitis auxilia: Chæremon, Aegypto decedentes circa Pelusium inuenisse trecenta octoginta millia hominũ ab Amenophi relicta, ac cum illis rursus Aegyptum inuasisse: Amenophínq; in Aethiopiam fugisse. Quod verò egregiũ est, ne illud quidem quínam & vnde erant tam numerosus exercitus dixit, Aegyptiíne an externi: neq; causam indicauit, ob quam eos rex in Aegyptũ inducere noluit: qui de leprosis & Iside somnium confinxit. Mosi verò & Iosephum, quasi eodem tẽpore simul expulsum Chæremon adiunxit, & quidem quatuor ætatibus ante Moysen defunctum, quarũ sunt anni fere centũ septuaginta. Quin & Rhamesses Amenophis filius, secundũ Manethonem quidem adolescẽs bellum administrat cum patre, & cum eodem exulat fuga elapsus in Aethiopiam. Hic autẽ fingit eum post patris obitum in spelunca quadam natum, & postea prælio victorẽ, & Iudæos in Syriam expellentẽ numero circiter CC. millia. O facilitatẽ. neque enim prius quínam erant illa CCCLXXX. millia dixit, neq; quomodo CLXXX. millia perierint: in aciéne ceciderint, an ad Rhamessen trãsfugerint. quod verò maxime mirum est, ne cognoscere quidem ex eo licet, quósnam vocet Iudæos, vel vtris eorum det hanc appellationẽ: illisne CCL. milibus leprosorũ, an his CCCLXXX. milibus, quæ circa Pelusiũ erãt. Sed stultũ fortasse sit redarguere eos, qui à semetipsis redarguti sunt. ferendum enim erat vtcunq;, si ab aliis redarguti fuissent. His addam Lysimachũ, idem quidẽ habentẽ cum prædictis argumentũ mẽdacij, verum enormitate figmenti illos vincẽtem, vnde apparet eum magno odio cõfinxisse. dicit enim: Qua tempestate Bocchoris in Aegypto regnabat, populũ Iudæorũ, quòd essent lepra, scabie, & aliis quibusdã morbis infecti, ad templa cõfugisse, vt mẽdicato alerentur. multis autẽ hominibus morbo correptis, sterilitatẽ in Aegypto accidisse. Bocchorim verò Aegyptiorũ regem ad Ammonẽ, scitatũ oracula de sterilitate, misisse. responsum verò à Deo, repurgãda esse templa ab hominibus impuris & impiis, eiectis eis è templis in loca deserta. Cæterũ scabiosos ac leprosos mergẽdos, tanquã sole horum vitã ægrè ferente: & templa expianda: atq; ita fore vt terra fructum ferat. Bocchorim autẽ accepto oraculo, accersitísq; sacerdotibus ac sacrificis, iussisse collectis impuratis, hos militibus tradi deportandos in desertũ: leprosos verò ac impetiginosos plumbeis laminis inuolutos in pelagus deiici, quibus submersis, reliquos congregatos & in loca deserta expositos esse, vt perirent. eos habito concilio cõsultasse de seipsis: & nocte superueniente, accensis ignibus ac lucernis custodias agitasse: sequentíque nocte ieiunatum, vt numen propitium eos seruaret. Insequenti verò luce à Mose quodam consilium datum, irent conferti vna via, vsq; dum ad loca culta peruenirentur. tum præcepisse, ne cui hominum in posterum beneuoli essent, vtq; consilium malum potius quàm bonum darent: deorúmque templa & altaria quotquot inuenirent euerterent. quibus comprobatis ac destinatis, multitudinem iter fecisse per desertũ, ac post multa incommoda tandem ad loca culta peruentũ. tum verò & hominibus iniuriose tractatis, & fanis compilatis ac incẽsis, venisse in eam quæ nunc Iudæa dicitur: conditáq; ciuitate hîc habitare, vrbem verò ἱερόσυλα ex re nominatam. aliquanto autẽ post iam auctos viribus mutasse nomẽ vitandi probri gratia: & vrbem

Hierosol

Hierosolyma, seipsos Hierosolymos vocasse. Hic non eundem quem illi inuenit regem, sed recentius nomen confinxit: & omisso somnio ac propheta Ægyptio ad Ammonem abiit de impetiginosis & leprosis responsum relaturus. ait enim ad templa collectam multitudinem Iudæorum, incertum leprosis ne nomen imponens, an quòd solos Iudæos morbus occuparit. dicit enim, populus Iudæorum. Qualis, aduena, an indigena? Cur igitur eos cùm sint Ægyptij, Iudæos vocas? Quòd si hospites sunt, cur vndenam sint non dicis? Quomodo autem cùm rex tam multos ex his mari mersisset, reliquos in loca deserta eiecisset, tanta multitudo superfuit? aut quomodo pertransierunt desertũ, & occupauerunt regionem quam nunc tenemus, & condiderunt vrbem, & extruxerunt templum apud omnes celebre? oportebat autẽ de legislatore non solũ nomen dicere, sed & genus, quisnam, & ex quibus ortus. quamobrem verò tales eis inter eundem aggressus sit ferre leges, de diis, etiam erga homines iniustas. Siue enim Ægyptij erant genere, non tam facile patrios mores mutare potuissent, siue aliunde erant, omnino aliquas habebãt leges longa cõsuetudine obseruatas. Si igitur de expulsoribus suis iurassent, nunquam se illis fore beneuolos, rationẽ non absurdam habuissent. Quòd si bellum interneciuum aduersus vniuersos mortales susceperunt, cùm essent (vt ipse ait) miseri, & omnium opis egeni, maxima stultitia non illorũ, sed hæc fingentis ostenditur. Iste nanq; etiã nomen impositũ ciuitati à templorũ spoliatione, præsumpsit dicere, & hoc postea fuisse mutatũ. Mirum ni, quia posteris quidem turpe fuit tale nomen & odiosum: ipsi verò qui fundauere vrbem, ornare semetipsos etiam vocabulo crediderẽ. Hic autẽ generosus vir præ nimia detrectationis impotentia non intellexit, Hierosolyma non idem voce Iudaica quod Græca significare. Quid ergo amplius quilibet diceret contra mẽdacium tam impudenter expositum? Sed quoniam congruam iam magnitudinem suscepit hic liber, aliud faciens principium, cætera præsentis operis explanare tentabo.

FLAVII IOSEPHI DE ANTIQVITATE IVDÆORVM CONTRA APIONEM ALEXANDRINVM, AD EPAPHRODITVM, LIBER II.

PRIORI quidem volumine, carissime mihi Epaphrodite, de antiquitate nostra monstraui, Phœnicũ & Chaldæorum, Ægyptiorũmq; literis satisfaciẽs veritati: multósq; Græcorũ cõscriptores adducens, & meã è diuerso disputationẽ aduersus Manethonẽ, & Chæremonẽ, & alios quosdã exhibui. nunc autẽ inchoabo reliquos arguere, qui cõtra nos aliqua cõscripsere. Impulsus enim sum contra Apionẽ respondere grammaticũ, si tamen assumi hoc oportet officiũ. Horũ igitur, quæ ab eo conscripta sunt, alia quidem similia sunt dictis aliorum, alia valde frigida. Plurima vero quandam tantummodo detractionẽ habentia, & multam (vt ita dixerim) ineruditi probationẽ, tanquam ab homine cõposita, & moribus praauo, & totius vitæ suæ temporibus importuno. Quia vero multi hominum propter stultitiã suam his potius sermonibus capiuntur, quàm illis quæ multo studio conscribuntur: & derogationibus quidem gaudẽt, præconiis vero mordentur, necessarium duxi ne hunc quidem inscrutatũ relinquere, qui nos tanquam in iudicio criminatur. etenim hoc quoq; plerisq; mortalium insitum video, vt gaudeant quoties maledicus quispiam ipse sua mala à lacessito audit. Et quidẽ nec orationẽ eius legere facile est, neq; aperte cognoscere quid dicere velit: sed velut in multa tumulatione ac mendaciorum

ciorum perplexitate nunc similia supra pensitatis de maiorum nostrorum ex Ægypto migratione affert: nunc incolas Alexandriæ Iudæos calumniatur: insupérque de sacris templi nostri ceremoniis atq; aliis ritibus nostris accusationem admiscet. Patres igitur nostros nec Ægyptios genere fuisse, neque ob labem corporum aut similē aliam calamitatem inde pulsos, non mediocriter solū, sed penè vltra modū, superius à me declaratum existimo: cæterum quæ his adiungit Apion, cōpendio memorabo. Dicit enim in tertio rerum Ægyptiacarum hæc: Moses, vt accepi à grandioribus natu Ægyptiis, Heliopolitanus erat, qui patriis institutus moribus, subdiuales precationes ad septa qualia ciuitas habebat, reduxit. ad subsolanum autem omnia cōuertebat. ita enim He-
10 liopolis sita est. pro obeliscis verò statuit colūnas, sub quibus ceu peluis forma exprimebatur: vmbra in eā incidens, vtpote per sudum, eundem semper cum sole cursum circumuoluebat. Atq; huiuscemodi est admirāda illa huius grāmatici phrasis. Mendacium verò eius non tam nostris verbis euidenter coaguitur, quàm Moseos operibus. neq; enim cū primum tabernaculum Deo cōstrueret, aut ipse vllam talem formam ei indidit, aut posteros facere præcepit: atq; is qui postea templum Hierosolymis cōstruxit Solomon, omni tali curiositate abstinuit, qualem cōfinxit Apion. Accepisse autem se dicit à maioribus natu Mosen Heliopolitanum: scilicet ipse iunior, sed his fidem habens, qui per ætatem illū familiariter nouerant. Et de Homero quidem poëta, quāuis grāmaticus, non posset quænam eius sit patria certò affirmare, neq; de Pythagora tan-
20 tum non heri nudiúsve tertius nato: de Mose verò tam multis annis illos præcedente tam facile decernit, credens seniorū relationi: vnde manifeste illum mentiri apparet. Quin & temporū ratio, quibus Mosen ait eduxisse leprosos & cæcos & claudos, belle concinit iuxta grammaticum hūc diligentissimū. Manetho enim regnante Tethmosi Iudæos dicit ex Ægypto discessisse, annis CCCXCIII. antequam Danaus apud Argos exularet. Lysimachus autem tēpore Bocchoris regis, hoc est ante annos MDCC: Molon verò & alij quidam, vt cuiq; visum est. At verò Apion cæteris fide dignior, exacte illum exitū definiuit VII. Olympiade, & huius anno primo: quo, vt ait, Pœni Carthaginem condiderūt. Carthaginis autem mentionem adiecit, ratus argumentum id veritatis se habiturū euidētissimum: nec animaduertit à semetipso adductum quo co-
30 argueretur. si enim de hac colonia monumentis Phœnicum credēdum est, in illis Hiram rex traditur antiquior Carthagine condita annis plus quàm CL. de quo superius ex Phœnicum commentariis probaui, quòd Solomoni templi Hierosolymitani conditori amicus fuerit, & multa ad templi fabricam contulerit. Solomon verò ædificauit templum post Iudæorum discessum ex Ægypto annis DCXII. Porrò numerū pulsorum eundem quem Lysimachus commētus (ait enim C. & X. eorum fuisse millia) miram quandam & credibilem reddit causam, cur sabbatum nominatus sit. Exacto enim (inquit) sex dierū itinere, inguinum vlceribus affecti sunt: & hac de causa septima die quieuerunt, incolumes constituti in regione, quæ nunc Iudæa vocatur. & appellauerunt eam diem sabbatum, seruata Ægyptiorum voce. nam inguinis morbum Ægyptij
40 vocant sabbatosim. An nō igitur vel deridenda hæc nugacitas, vel contra odio habenda talis in scribendo impudētia? Apparet enim quòd omnes inguinibus laborauerint, hominum millia centum & decem. Atqui si erant cæci & claudi & morbidi, quales fuisse Apion ait, ne vnius quidem diei iter progredi potuissent: sin autem poterant per magnam solitudinem proficisci, prætereaq; sibi obsistentes vincere populariter repugnando, nequaquā vniuersi post sextam diem inguinū morbo correpti fuissent. Neq; enim naturaliter tale quippiā euenire iter agentibus necesse est, sed plurimorum milium exercitus definita semper itinera peragunt: neque temere ita accidisse verisimile videtur, est enim omnino absurdum. At verò mirificus hic Apion sex quidem diebus eos peruenisse in Iudæā prædixit: rursus autem Mosen conscenso monte, qui Ægyptū
50 inter & Arabiam situs est, nomine Sinæus, quadraginta diebus delituisse dicit, indéque descendentē Iudæis leges dedisse. atqui quomodo possibile est, eosdem & quadraginta dies in deserto ac inaquoso loco manere, & quod in medio spatiū est, id totum sex diebus pertransire? Sabbati verò appellationis grāmatica ratio, quam adfert, multam impudentiam præ se fert, vel certe magnā imperitiam. Nam hæ voces Sabbo & Sab-

batum, inter se maxime differunt. Sabbatum enim secundũ Iudæos quies est ab omni opere. Sabbo verò, vt ille affirmat, Aegyptiis inguinũ morbum significat. Tales quasdam de Mose & Iudæorũ ex Aegypto profectione Aegyptius Apion nouitates finxit, præter aliorum cõmentus autoritatem. Et quid mirum si de nostris mẽtitur patribus? quandoquidẽ de se ipso contra mentitus est: & natus in Oasi Aegypti, primas iste Aegyptiorum existimatus, veram quidem patriam & genus suũ abiurauit: Alexãdrinum autem se mentitus, confirmat generis sui prauitatem. Merito igitur quos odit & conuitiis insectatur, eos Aegyptios appellat. nisi enim pessimos esse existimaret Aegyptios, semet ex eorum genere haud eximeret: quandoquidem qui se celebritate patrię iactant, honorificum quidem ducunt ab ea denominari, coarguunt verò eos, qui præter ius in eandem sese ingerere conantur. Erga nos autem alterutro modo affecti sunt Aegyptij; aut enim ceu gloriabundi cognatos se simulant, aut participes nos infamiæ suæ cooptant. At præclarus iste Apion videtur contumeliosam nostrũ insectationem, quasi mercedem voluisse reddere Alexãdrinis, pro data sibi ciuitate: sciénsque eorum cum habitatoribus Alexandriæ Iudæis simultatem, proposuit quidem illis conuicium facere, vnà tamen comprehendit reliquos quoque vniuersos, vtrobique impudenter mentiẽs. Videamus igitur, quænã sint illa grauia & non ferenda, de quibus habitatores Alexandriæ Iudæos accusat. Venientes, inquit, è Syria, sedes fixerunt ad importuosum mare, vndarũ vicini assultibus. Ergo si locus opprobrium habet, non quidẽ patriæ suę, sed tamen quam patriã dicit, Alexandriæ conuiciatur. Illius enim & maritima ora pars est, vt omnes confirmant ad inhabitandũ optima: quã si Iudæi per vim occupauerunt, ita vt ne post quidem eiicerentur, fortitudinis eorum argumentum est. Verum Alexander eis locũ ad incolendum dedit, & parem cũ ipsis à Macedonibus honorem consecuti sunt. Nescio autem quid dicturus fuerit Apion, si circa Necropolim habitassent, ac non circa regiã sedes posuissent, & hodiéq; eorum tribus appellaretur Macedones. Igitur si legit epistolas Alexandri regis, Ptolemæiq; Lagi ac successorum illius Aegypti regum, & columnam stantem Alexandriæ ac iura continẽtem quæ Cæsar magnus Iudæis concessit: hæc, inquam, si sciens, contraria scribere ausus est, malus erat: sin autem nihil horũ nouit, indoctus. Illud quoq; quod se mirari dicit, quòd cũ Iudæi essent, Alexandrini vocati sunt, similis inscientiæ est. Omnes etenim qui ad coloniã aliquam deuocantur, etsi plurimũ ab alterutris genere differant, à conditoribus appellationẽ accipiunt. Et quid opus est de aliis dicere? nostrorum enim ipsorum hi, qui Antiochiam inhabitant, Antiocheni nominantur. Ius enim ciuium eis dedit cõditor Seleucus. Similiter & qui in Epheso cõmorantur, & alia Ionia cum ciuibus exinde natis eandẽ appellationẽ habent, hæc præbentibus eis regni successoribus. Romanorũ verò clementia, cunctis nõ paruulum donum appellationis suæ concessit, non solum viris singulis, sed etiã maximis gentibus in cõmuni. Hispani deniq; antiqui, & Tyrrheni, & Sabini, Romani vocãtur. Si verò hunc modũ aufert cõmunis ciuitatis Apion, desinet semetipsum Alexandrinũ dicere. Natus enim in intima Aegypto, quomodo erit Alexandrinus, iure ciuitatis, sicut ipse in nobis dicit, ablato? cũ solis Aegyptiis nunc orbis domini Romani, participari cuiuslibet ciuitatis interdixisse videãtur. Hic autem præclarus dignitates quas ipse impetrare prohibetur adipisci non valens, calumniari conatur eos, qui hæc iustissime percepere. Nõ enim propter inopiam habitatorum ciuitatis, quam studiose ædificabat Alexander, nostrorũ aliquos ibi collegit: sed omnes approbans diligenter ex virtute, ac fide dignos inueniẽs, hoc præconiũ nostris exhibuit, cũ gentem nostram studeret non mediocriter honorare. Ait enim Hecataeus, quia propter mansuetudinẽ atq; fidem, quem ei præbuere Iudæi, Samariam regionem adiecit, vt eam sine tributis haberent. Similiter quoque sensit post Alexandum etiam Ptolemæus Lagi de Iudæis in Alexandria cõmorantibus. Nam Aegyptiaca eis castra cõmisit, arbitratus fide simul eorũ & fortitudine conseruanda: & in Cyrene credẽs se tutissime regnaturum, & in aliis Libyę ciuitatibus, ad ea loca partem Iudæorum habitandi causa direxit. Post hunc autẽ Ptolemæus, qui Philadelphus est appellatus, nõ solum si qui fuere captiui apud eos nostrorum, omnes absoluit, sed & pecunias eis sæpius condonauit: & (quod maximũ est) desiderauit agnoscere nostras leges, & sacrarũ scripturarum volumina

mina concupiuit: misitq; rogans destinari viros, qui ei interpretarentur legem: & vt hæc apprime conscriberentur, diligentiam hanc commisit non quibuscunq; viris, sed Demetrium Phalereum, & Andream, & Aristeum, quorum eruditione sui seculi Demetrius facile princeps erat, alij verò habebant custodiam corporis sibi creditam, huic curæ præfecit. Non enim leges, & patrum nostrorũ philosophiam discere concupiscerent, si his vtentes despiceret & nõ potius valde miraretur. Apion autem penè omnes in ordine successores eius Macedonum reges ignorauit habuisse erga nos præcipuum familiaritatis affectum. Tertius nanq; Ptolemæus, qui vocatur Euergetes, fortiter obtinens Syriam vniuersam, non diis Ægyptiacis pro victoria solennitates gratificas im-
10 molauit: sed veniens ad Hierosolymam, multas hostias sicut nostri moris est, Deo gratificauit, dignissimáque dicauit ornamenta victoriæ. Philometor autem Ptolemæus, & eius vxor Cleopatra, omne regnum commisere Iudæis: & duces totius fuere militiæ Onias & Dositheus Iudæi: quorum nominibus derogat Apion, cùm debuisset opera eorum potius mirari, & gratias agere, quoniam liberauere Alexãdriam, cuius ciuis videri vult. Nã dum rebellio surrexisset in Cleopatræ regno, & periculum pessimæ perditionis instaret, istorum labore ciuitas intestinis præliis est erepta. Sed postea, inquit, Onias ad vrbem deduxit exercitum paruum, cùm esset illic Thermus præsens Romanorum legatus: quod (vt ita dicã) recte atq; iuste factum est. Ptolemæus enim, qui cognominatus est Physcon, moriente suo patre Ptolemæo Philometore, egressus est de
20 Cyrene, volens reginam Cleopatram expellere, & filios regis, vt ipse regnum iniuste sibimet applicaret: propter hæc ergo Onias aduersus eum bellum pro Cleopatra suscepit: & fidem quam habuit circa reges, nequaquã in necessitate deseruit. Testis autem Deus iustitiæ eius manifestus apparuit. Nam Physcon Ptolemæus cùm aduersum exercitum quidẽ Oniæ pugnare præsumeret, omnes verò Iudæos in ciuitate positos cum filiis & vxoribus capiens, nudos atq; vinctos elephantis subiecisset, vt ab eis conculcati deficerent, & ad hoc etiam bestias ipsas inebriasset, in contrarium quæ præparauerat, euenere. Elephanti enim relinquentes sibi appositos Iudæos, impetu facto super amicos eius, multos ex ipsis interemere. Et post hæc Ptolemæus quidem aspectum terribilem contemplatus est, prohibentẽ se vt illis noceret hominibus. Concu-
30 bina verò sua carissima, quam alij quidem Ithacã, alij verò Hirenen denominãt: supplicante ne tantam impietatẽ, perageret, & concessit, & ex his quæ egerat vel acturus erat, pœnitentiam egit. Vnde recte hanc diem Iudæi Alexandriæ constituti, eò quòd aperte à Deo salutem promeruere, celebrare noscuntur. Apion autem omnium calumniator, etiam propter bellum aduersus Physconem gestum, Iudæos accusare præsumpsit, cum eos laudare debuerit. Is autem etiã vltimæ Cleopatræ reginæ Alexãdrinorum meminit, veluti nobis improperans, quoniã circa nos fuit ingrata: & nõ potius illam redarguere studuit, cui nihil omnino iniustitiæ & malorum operum defuit: vel circa generis necessarios, vel circa maritos suos, qui etiam dilexerint eam, vel in communi contra Romanos omnes, & benefactores suos imperatores, quę etiam sororem
40 Arsinoen occidit in tẽplo, nihil sibi nocentem. Peremit autẽ & fratrem insidiis: paternósque deos, & sepulchra progenitorum depopulata est. Percipiénsq; regnum à primo Cæsare, eius filio & successori, rebellare præsumpsit. Antoniúmque corrumpens amatoriis rebus & patriæ inimicum fecit, & infidelẽ circa suos amicos instituit, alios quidem genere regali spolians, alios autem demens ad mala gerenda compellẽs. Sed quid oportet amplius dici, cùm illum ipsum in nauali certamine relinquens, id est maritum & parẽtem communiũ filiorum, tradere cum exercitu principatum, & se sequi coegit? Nouissime verò Alexandria à Cæsare capta, ad hoc vsq; perducta est, vt saltem hinc sperare se iudicaret, si posset ipsa manu sua Iudæos perimere: eo quòd circa omnes crudelis & infidelis extaret. Putásne gloriandum nobis non esse, si quemadmo-
50 dum dicit Apion, famis tempore Iudæis triticum non est mensa? Sed illa quidem pœnam subiit competentem. Nos autem maximo Cæsare vtimur teste auxilij, atq; fidei quam circa eum contra Ægyptios gessimus: necnon & senatu eiúsque cõsultis, & epistolis Cęsaris Augusti, quibus nostra merita cõprobantur. Has literas Apionem oportebat inspicere, & secundum genera examinare testimonia sub Alexandro facta, &

omnibus Ptolemæis, & quæ à senatu constituta sunt, necnon & maximis Romanis imperatoribus. Si verò Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuriæ frumentorum, nõ accusatio Iudæorum. Quid enim sentiant omnes imperatores de Iudæis in Alexãdria commorantibus, palàm est. nam administratio tritici nihilo magis ab eis, quàm ab aliis Alexãdrinis translata est. Maximam verò eis fidem olim à regibus datam conseruare, id est, fluminis custodiam, totiúsque custodiæ, nequaquam his rebus indignos esse iudicantes. Sed super hoc: quomodo ergo, inquit, si sunt ciues, eosdem deos, quos Alexandrini non colunt? Cui respondeo. Quomodo etiã cùm vos sitis Ægyptij, inter alterutros prælio magno & sine fœdere de religione contenditis? aut certe propterea non vos omnes dicimus Ægyptios, & neq; communiter homines, quoniã bestias aduersantes naturæ colitis, multa diligẽtia nutrientes? cũ genus vtique nostrorum vnũ atque idem esse videatur. Si autem in vobis Ægyptiis tantæ differẽtiæ opinionũ sunt, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandriã aduenerunt, si legibus à principio constitutis, circa talia permansere? Is autem seditionis causas nobis apponit: qui si cũ veritate ob hoc accusat Iudęos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpare possit, eo quòd noscamur habere concordiam? Porrò etiam seditionis autores, quilibet inueniet Apionis similes Alexandrinorum fuisse ciues. Donec enim Græci fuere & Macedones hãc ciuitatem habentes, nullam seditionẽ aduersus nos gessere, sed antiquis cessere solennitatibus. Cùm verò multitudo Aegyptiorum creuisset inter eos, propter confusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum. Nostrum verò genus permansit purum. Ipsi igitur molestiæ huius fuere principium, nequaquam populo Macedonicam habente constantiã, neq; prudẽtiam Græcam: sed cunctis scilicet vtentibus malis moribus Aegyptiorũ, & antiquas inimicitias aduersum nos exercentibus. E diuerso nãq; factum est quod nobis improperare pręsumunt. nam cùm plurimi eorum non opportune ius eius ciuitatis obtineant, peregrinos vocant eos, qui hoc priuilegiũ ad omnes impetrasse noscũtur. Nam Aegyptiis neq; regum quisquam videtur ius ciuitatis fuisse largitus: neque nunc quilibet imperatorum. Nos autẽ Alexander quidem introduxit, reges autem auxere, Romani verò semper custodire dignati sunt. Itaq; derogare nobis Apion voluit, quia imperatorum non statuamus imagines, tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigentibus: cùm potius debuerit admirari magnanimitatem modestiámq; Romanorũ, quoniam subiectos non cogunt patria iura transcendere: sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes piũ atq; legitimũ est. Non enim honoribus gratiã habent, qui ex necessitate & violentia conferuntur. Græcis itaq; & aliis quibusdam, bonum esse creditur imagines instituere. Denique & patrum & vxorum filiorúmq; figuras depingẽtes exultant, quidam verò etiam nihil sibi competentium sumunt imagines. alij verò & seruos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirũ est, si etiam principibus ac dominis hunc honorẽ prębere videantur? Porrò autem legislator, non quasi prophetans Romanorum potentiã non honorandam, sed tãquam causam neque Deo neq; hominibus vtilem despiciens, & quoniam totius animati, multo magis Dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricare. aliis autem honoribus post Deũ colendos non prohibuit viros bonos, quibus nos & imperatores & pop. Rom. dignitatibus ampliamus. Facimus autẽ pro eis continua sacrificia: & non solum quotidianis diebus ex impensa communi omnium Iudæorũ talia celebramus; verum cùm nullas alias hostias ex cõmuni, neq; pro filiis peragamus, solis imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominũ nulli persoluimus. Hæc itaq; cõmuniter satisfactio posita sit aduersus Apionẽ pro his quæ de Alexandria dicta sunt. Admiror autem etiam eos, qui ei huiusmodi fomitem præbuere, id est, Posidonium & Apollonium Molonis: quoniã accusant quidem nos, quare nos eosdem deos cum aliis nõ colimus: mentientes autẽ pariter, & de nostro templo blasphemias componentes incongruas, non se putant impie agere: cùm sit valde turpissimum liberis, qualibet ratione mentiri, multo magis de templo apud cunctos homines nominato, tanta sanctitate pollente. In hoc enim sacrario Apion præsumpsit edicere, asini caput collocasse Iudæos, & id colere, ac dignum facere tanta religione: & hoc affirmat

fuisse

fuisse depalatum, dum Antiochus Ephiphanes & expoliasset templum, & illud caput inuenisset ex auro compositum multis pecuniis dignũ. Ad hoc igitur primũ quidem respondeo, quoniam Aegyptius vel si aliquid tale apud nos fuisset, nequaquã debuerat increpare, cùm non sit deterior asinus furonibus & hircis & aliis, qui sunt apud eos dij. Deinde quomodo non intellexit, operibus increpatus de incredibili suo mẽdacio. Legibus nanque semper vtimur iisdem: in quibus sine fine consistimus. Et cũ varij casus nostram ciuitatem, sicut etiam aliorum vexauerint, & Theos ac Pompeius Magnus, ac Licinius Crassus, & ad nouissimũ Titus Cæsar, bello vincentes obtinuerint templum, nihil huiusmodi illic inuenere: sed purissimam pietatẽ, de qua nihil nobis est
10 apud alios effabile. Quia verò Antiochus neq; iustã fecit templi deprædationem, sed egestate pecuniarum ad hoc accessit, cùm non esset hostis, & socios insuper nos suos & amicos aggressus est, nec aliquid dignũ derisione illic inuenit, multi & digni cõscriptores super hoc quoq; testantur: Polybius Megalopolitanus, Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, & Castor chronographus, & Apollodorus: qui omnes dicunt pecuniis indigentem Antiochum trãsgressum fœdera Iudæorum, & spoliasse templum auro argentóq; plenum. Hæc igitur Apion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, & impudẽtiam canis, qui apud ipsos assolet coli: neq; enim extrinsecus alia ratiocinatione mẽtitus est. Nos itaq; asinis neque honorem neq; potestatem aliquam damus, sicut Aegyptij crocodilis & aspidibus: quãdo eos, qui ab istis
20 mordentur, & à crocodilis rapiuntur, felices & Deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapientes viros, onera sibimet imposita sustinentes. Et si ad areas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas valde plagas accipiunt, quippe operibus & ad agriculturã rebus necessariis ministrantes. sed aut omniũ rudissimus fuit Apion ad cõponendum verba fallacia, aut certe ex rebus initia sumẽs, hæc implere non valuit, quando nulla potest contra nos blasphemia prouenire. Alteram verò fabulam, derogatione nostra plenam, de Gręcis apposuit: de quo hoc dicere sat erit, quoniam qui de pietate loqui præsumũt, oportet eos non ignorare minus esse immũdum per templa transire, quàm sacerdotibus scelesta verba confingere. Isti verò magis studuere defendere sacrilegum regem, quàm iusta & veracia de nostris & de
30 templo conscribere. Volentes enim Antiocho gratificari & perfidiam ac sacrilegium eius tegere, quo circa gentem nostram est vsus propter egestatem pecuniarum, detrahẽtes nobis etiam quæ in futuris essent, mentiti sunt. Propheta verò aliorum factus est Apion, & dixit Antiochum in templo inuenisse lectum & hominem in eo iacentem, & appositam ei mẽsulam maritimis terrenísque volatilium dapibus plenam, & quòd obstupuisset his homo. Illum verò mox adorasse regis ingressum, tanquam maximam sibi opem præbituri: ac procidentem ad eius genua, extensa dextera poposcisse libertatem: & iubente rege vt consideret, & dicere quis esset, vel cur ibidem habitaret, vel quę esset causa ciborum eius, tunc hominem cum gemitu & lachrymis lamentabiliter suam narrasse necessitatẽ. Ait, inquit, esse se Græcum: & dum peragraret prouinciam
40 parandi victus causa, correptum se subito ab alienigenis hominibus, atq; deductum ad templum, & inclusum illic, & à nullo conspici, sed cuncta dapium apparatione saginari. Et primum quidem hæc sibi inopinabilia beneficia visa attulisse lætitiam: deinde suspicionem, postea stuporem: postremũ consulentem à ministris ad se accedẽtibus audisse legem ineffabilem Iudęorũ, pro qua nutriebatur: & hoc illos facere singulis annis quodam tempore constituto. Et comprehendere quidem Gręcum peregrinũ, eumq; annuo tempore saginare, & deductum ad quandam syluam, occidere quidẽ eum hominem, eiusque corpus sacrificare secundum suas solennitates, & gustare ex eius visceribus, & iusiurandum facere in immolatione Græci, vt inimicitias contra Græcos haberent: & tunc in quandam foueam reliqua hominis pereuntis abiicere. Deinde re-
50 fert eum dixisse, paucos iam dies debitos sibimet superesse, atq; rogasse, vt reueritus Græcorum deos, & superans in suos sanguine insidias Iudæorum, de malis eum circunstantibus deliberaret. Huiusmodi ergo fabula non tantum omni tragœdia plenissima est, sed etiam crudeli impudentia redundat. Non tamen à sacrilegio priuat Antiochum, sicut arbitrati sunt, qui hæc ad illius gratiam cõscripsere. Non enim præsumpsit

aliquid tale, vt ad templum accederet: sed sic inuenit non sperans. Fuit ergo voluntatibus iniquis impius, & nihilominus sine Deo, quicquid iussit mendacij superfluitas, quàm ex ipsa re cognoscere valde facillimum est. Nõ enim circa solos Græcos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime aduersus Ægyptios & plurimos alios. Cuius enim regionis homines non contigit aliquando apud nos peregrinari? vt aduersus solos Græcos renouata coniuratione per effusionem sanguinis ageremus: vel quomodo possibile, vt ad has hostias omnes Iudæi colligerentur, & tantis millibus ad gustandum viscera illa sufficerent, sicut ait Apion? vel cur inuẽtum hominem quicunque fuit (non enim suo nomine conscripsit) aut quomodo eum in suam patriam rex nõ cum pompa deduxit? dũ posset hoc faciens, ipse quidẽ putari pius, & Græcorum amator eximius, assumere verò contra Iudęorum odium auxilia magna cunctorum. Sed hæc relinquo: insensatos enim, non verbis, sed operibus decet arguere. Sciunt igitur omnes, qui videre constructionem templi nostri, qualis fuerit, & intrãsgressibilem eius purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in circuitu, & harũ singulæ propriam secundum legem habuere custodiam. In exteriorem itaq; ingredi licentia fuit omnibus etiam alienigenis: mulieres tantummodo menstruatæ transire prohibebantur. In secundam verò porticum cuncti Iudæi ingrediebantur, eorúmq; coniuges cùm essent ab omni pollutione mundæ. In tertiã, masculi Iudæorum mundi existentes atq; purificati. In quartam autẽ sacerdotes, stolis induti sacerdotalibus. In adytum verò soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tãta verò est circa omnia prouidentia pietatis, vt secundum quasdam horas sacerdotes ingredi cõstitutum sit. Mane etenim aperto templo oportebat facientes traditas hostias introire: & meridie rursus, dum clauderetur templum. denique ne vas quidem aliquod portari licet in templum, sed erant in eo solummodo posita, altare, mensa, thuribulum, candelabrum, quæ omnia in lege conscripta sunt. Etenim nihil amplius neq; mysteriorum aliquorum ineffabilium agitur, neq; intus vlla epulatio administratur. Hæc enim quæ prædicta sunt, habent totius populi testimonium manifestum, rationémque gestorum. Licet enim sint tribus quatuor sacerdotum, & harum tribuum singulæ habeant hominum plus quàm quinq; millia, fit tamen obseruatio particulariter per dies certos: & his transactis, aliis succedentes ad sacrificia veniunt: & congregati in templum mediante die à precedentibus claues templi, & ad numerum omnia vasa percipiũt, nulla re quæ ad cibum aut potum attineat in templum delata. Talia nanque etiã ad altaria offerre prohibitum est, prętęr illa quæ ad sacrificia præparantur. Quid ergo Apionem dicimus, nisi nihil horum examinantem, verba incredula protulisse? Sed turpe est, historiæ veram notitiam si proferre grammaticus non possit. Et sciens templi nostri pietatem, hanc quidem prætermisit. Hominis autem Græci comprehensionem finxit, & pabulum ineffabile, & ciborum opulentissimam claritatem: & peruios ingredientes, vbi nec nobilissimos Iudæorum licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Hęc ergo pessima est impietas, atq; mendacium spontaneum, ad eorum seductionem, qui noluerunt discutere veritatem. Per ea siquidem mala ineffabilia, quæ prædicta sunt, nobis detrahere tentauere. Rursúmq; tanquam piissimus deridet, adiiciens fabulæ inania facta. Ait enim illum retulisse, dum bellum Iudæi contra Idumæos haberent longo quodam tempore, ex aliqua ciuitate Idumæorum, qui in ea Apollionem colebat venisse ad Iudæos, cuius hominis nomen dicitur Zabidus: deinde eis promisisse traditurum se eis Apollinem Deum Dorensium: venturúmque illum ad nostrum templum, si omnes ascenderent, & adducerent omnem multitudinem Iudæorum. Zabidum verò fecisse quoddam machinamentum ligneum, & circumposuisse sibi, & in eo tres ordines infixisse lucernarum, & ita ambulasse, vt procul stantibus appareret, quasi stella per terram iter agens. Porrò Iudæos inopinabili visione obstupuisse, & longe constitutos tenuisse silentium. Zabidum verò multa quiete ad templum venisse, & aureum detraxisse asini caput (sic enim vrbane conscribit) & rursus Doram velociter aduenisse. Igitur & nos dicere possumus, quia asinum, hoc est semetipsum Apion grauat, & facit stulticia simul & mendaciis oneratum. Loca nanq; quæ nõ sunt, conscribit: & ciuitates nesciens transfert. Idumæa enim prouinciæ nostræ confinis est, posita iuxta Gazam, & nulla ciuitas huius Dora

nuncup

nuncupatur. In Phœnice vero iuxta montem Carmelum Dora ciuitas appellatur, in nullo concordans Apionis oblocutionibus. Quatuor enim dierũ itinere procul est à Iudæa. Cur itaque nos rursus accusat, eo quòd non habeamus communes cum aliis deos, si sic facile credidere patres nostri ad se vẽturum Apollinẽ, & cum Stellis eum ambulare super terrã putauere? Lucernam enim prius nunquã videre scilicet, qui tot & tanta concelebrãt candelabra. Sed nec aliquis ei ambulanti per prouinciã ex tantis milibus obuiauit. Desolatos etiã vicos custodibus comperit, & hoc tẽpore belli. Cætera iam relinquo. Ianuæ vero templi altitudine quidẽ erant cubitorũ L x. latitudine vero x x. omnes deauratæ, & penè auro puro cõfectæ. Has claudebant non minus quàm viri ducenti diebus singulis: & relinquere eas apertas, nefandũ nimis erat. facile igitur eas lucernifer ille aperuisse creditur, qui solus etiam habuisse asini caput æstimabatur: quapropter dubium est, vtrum hoc caput Zabidus denuo reuocauit: an certe sumẽs Apion, introduxit in templũ, vt Antiochus inueniret, vt secundo Apioni aliquã mentiendi daret occasionẽ. Mentitur autẽ & de iuramento, quod iuremus per Deum factorẽ cæli & terræ & maris, nulli Iudæos fauturos alienigenæ, & maxime Græcis. Oportebat autem mentientẽ absolute dicere, nulli fauturos alienigenæ, & magis Ægyptiis: sic etenim ab initio poterant eius figmenta de iureiurando congruere, si ab Ægyptiis vtiq; patres nostri non propter malignitatẽ suam, sed propter calamitates expulsi sunt. A Græcis autẽ plus locis quàm studiis sumus abiuncti, ita vt nullæ inter nos & illos inimicitiæ & æmulationes esse noscãtur. E diuerso nanq; multos eorũ ad nostras leges contigit accessisse, quorũ quidam permãsere, quidam vero perdurare non ferẽtes, denuo recessere. Hoc tamẽ iusiurãdum nunquã se quisquam audisse meminit apud nos habitũ, sed solus Apion (vt videtur) audiuit. Ipse nanq; id cõposuit. Magna ergo admiratione eximia Apionis prudentia, vel ob hoc quod mox dicetur, digna est. Hoc enim esse affirmat indicium, quia neq; legibus iustis vtamur, nec Deum colamus vt conuenit, quòd diuersis gentibus seruiamus, & calamitates quasdam circa ciuitatem sustineamus, cùm vtiq; principalis ciuitas Romanorum sit, cuius ciues solis ab initio regnare atq; non seruire consueuerũt. Quis etenim horum magnanimitati valeat obsistere? Nullus etenim aliorũ potest dicere sermonẽ quem Apion locutus est, quando paucis contigit in principatu continue præsidere, & non rursus aliis facta mutatione seruire. Plurimæ nanq; gentes aliis obedire coactæ sunt: soli autẽ Ægyptij, eo quòd refugiãt (sicut aiunt) in eorũ prouinciã dij, atq; saluentur migrãtes in effigies bestiarũ, honorẽ præcipuũ inuenerunt, vt nulli famularentur horum qui Asiã Europãmq; tenuere, qui scilicet vnam diẽ ex æuo totius seculi non habuere libertatẽ, neq; apud indigenas dominos, neq; apud externos. Nam quẽadmodum eis vsi sint Persæ nõ semel solummodo, sed frequẽter vastãtes vrbes, tẽpla euertentes, putatos apud eos interficiẽtes deos, improperare nõ studeo. Non enim conuenit stulticiã nos indocti Apionis imitari: qui neq; casus Athenienſiũ, neq; Lacedæmoniorum animo suo concepit, quorũ hos quidem fortissimos, illos religiosissimos, omnes affirmant. Taceo reges pietate celebres, inter quos Crœsum, quàm diuersis vitæ sunt calamitatibus sauciati. Taceo incẽsam Athenienſiũ arcẽ, templũ Ephesinũ & Delphicũ, aliáq; multa: hic nemo calamitatẽ passis, sed potius inferentibus intulit improperia. Nouus autẽ accusator nostrorũ Apion inuentus est, malorũ suorũ apud Ægyptũ gestorũ prorsus oblitus. Sed Sesostris eum, quem refert fabula regem fuisse Ægypti, vt creditur, excæcauit. Verumtamen possumus & nos dicere nostros reges Dauid & Solomonẽ, qui multas subdidere gentes. Sed de his modo supersedendum est: quæ vero cunctis nota sunt, Apion modis omnibus ignorauit: quoniam Persis, & post illos principibus Asiæ Macedonibus, Aegyptij quidẽ seruiere, nihil differentes à famulis. Nos autẽ liberi consistẽtes, etiã ciuitatũ in circuitu positarũ tenuimus principatũ, annis viginti & centũ, vsq; ad Pompeiũ Magnum. Et dum vniuersi reges sunt expugnati à Romanis, omniũ soli propter fidem suã maiores nostri & socij & amici fuere. Sed viros mirabiles non præbuimus, velut quarundam artiũ inuentores, & sapientia præcellentes: & inter hos enumerat Socratẽ, & Zenonem, & Cleanthem, & alios huiusmodi. Deinde quod potius est mirandũ, semetipsum his adiecit & beatifi-

cat Alexandriam, quia ciuē talem habere meruit, quod rite facit. Oportebat enim vt ipse sui testis existeret, qui aliis omnibus sic importunus & callidus esse videbatur, & vita verbóq; corruptus. Quapropter recte quilibet Alexandriæ condolebit, si super isto aliquid magni sapuerit. De viris autē qui fuere apud nos titulo nullo laudis inferiores, sciunt qui voluerunt nostræ antiquitatis libris incūbere. Reliqua vero quæ in accusatione conscripta sunt, dignū erat forte sine satisfactione relinquere, vt ipse sui potius & aliorū Aegyptiorum accusator extaret. Quæritur enim eo quòd animalia consueta sacrificemus, & non vescamur carnibus suillis: sed & circuncisionē genitalium vehementer irridet. De nostrorū quidem animaliū peremptione, communio nobis est cum aliis hominibus vniuersis. Apion autē sacrificantes nos redarguēs, indicat semetipsum genere esse Aegyptiū. Non enim Græcus si esset aut Macedo, hoc molestè ferret. Isti enim vouēt sacrificare hecatombas suis diis, & sacerdotibus vtuntur ad epulas. Quæ cùm ita sint, non propterea cōtigit mundū animalibus desolari, quod Apion expauit. Qui tamē si solennitates Ægyptiorū sequerentur, mundus desertus quidē esset hominibus, ferocissimis autē bestiis impleretur: quas isti iudicātes deos, diligēter enutriūt. quòd si quis eum cōsuleret, quos putaret omniū Aegyptiorum esse sapiētes atq; deicolas, sacerdotes sine dubio fateretur. Hæc enim duo dicūt sibimet ab initio à regibus esse præcepta, vt deos colant, & sapientiā diligāt: quod illi facere præcipue iudicātur: qui tamē & circumciduntur omnes, & à porcinis abstinēt carnibus. Sed neq; vllus alter Ægyptiorū cum eis diis sacrificare dignoscitur. Cæcus igitur fuit Apion quando pro Aegyptiis nostras detractiones cōponens, illos videtur potius accusare, qui non solum vtuntur solennitatibus, quas in nobis culpat iste: sed etiā alios circuncidi docent, sicuti dixit Herodotus. Vnde recte mihi videtur Apion, propter patriæ suæ leges pœnas dedisse blasphemiæ. Etenim necessario circuncisō, circa genitalia vulnera ei facta nihil profuerūt, & putrefactis in magnis doloribus expirauit. Oportet enim bene sapiētes in legibus propriis circa pietatē integre permanere, & aliorum minime carpere. Iste vero suas quidem leges effugit, de nostris vero mentitus est. Hic itaq; terminus vitæ fuit Apionis. Sed & noster hic iam finē liber accipiet. Quoniā vero & Apollonius Molon, & Lysimachus, & alij quidā, tam per ignorantiā quàm per insaniā de legislatore nostro Mose, & legibus verba protulere, nec iusta, nec vera: dum illi quidē velut mago atq; fallaci derogāt, leges autē malitiæ apud nos nulliūsq; virtutis affirmāt esse doctrices, volo breuiter & de omni conuersatione nostra, & de particulari (sicuti potero) proferre sermonē. Reor enim fore manifestū, quia & ad pietatē & ad conuictū vniuersalémq; humanitatē, insuper ad iustitiā laborūmq; tolerantiā, & ad contemptum mortis optimas leges positas habeamus. Rogo tamē lecturos, vt non cum inuidia exequātur huius operis lectionē. Non enim proposui laudes conscribere nostrorū: sed aduersus eos, qui nos plurimū & fallaciter accusarūt, satisfactionē hanc puto esse iustissimā. Proinde accusationē Apollonius nō continue, sicut Apion, instituit, sed dispersim. Quippe qui aliquando quidē nos sine Deo & hominibus odiosos appellat, aliquando vero formidinē nobis improperat: & è diuerso, rursus aliquādo de audacia gētis nostræ queritur. Dicit autē etiā stultiores Barbaris: & propterea nullum inuentū nos solos vitæ vtile reperisse. Hæc autē omnia manifeste redarguuntur, dum vniuersa contra quàm ab eo sunt dicta, monstrantur & legibus imperata, & à nobis cum omni integritate gesta. Si verò coactus fuero facere mentionē legū contrariarū apud alios cōstitutarum, in culpa illi sunt, qui nostras solennitates tanquā peiores cum aliorū conferūt. Quibus neutrū puto remanere quod dicāt: neq; quia non eas habeamus leges, quarū ego capita & summas ad redarguendum positurus sum: neq; quia non precipue in legibus propriis perduramus. Paulò ergo altius exorsus, volo primū dicere, quod eis qui sine lege & ordine viuūt, hi qui ordinis & communiū legum amatores extiterunt, & primi hoc inchoauerunt, recte mansuetudine atq; virtute præstare dicendi sunt. Deniq; conantur singuli eorū gestā sua ad antiquitatē referre, vt non imitatores aliorū videantur existere, sed ipsi potius aliis legitime viuendi duces fuisse. His igitur hunc in modū se habentibus, virtus legislatoris est meliora considerare: & his qui vsuri sunt legibus, quas posuerit, satisfacere,

facere, quia rectæ sunt. Populi vero est, vt in omnibus, quæ constituta sunt, perduret: & neq; felicitate procedente, neq; calamitatibus aliquid horũ immutet. Dico igitur nostrũ legislatorẽ, quoslibet qui memorãtur legislatores antiquitate præcedere. Lycurgus enim & Solon, & Zaleucus Locrensis, & omnes qui apud Græcos mirabiles sunt, nouelli atq; recentes, quantum ad illum comparati, esse noscuntur: quando nec ipsum nomẽ legis fuisse olim apud Græcos agnoscitur. Testis Homerus est, qui nusquam in opere suo hoc vsus est nomine. Non enim secundũ legẽ, sed indiffinitis sententiis, & regũ præceptionibus, populus regebatur. Vnde etiã multo tempore permansere, tantũ moribus vtẽtes, & non scripto, & multa horũ semper secũdum euen-
10 tum casuum permittentes. Noster verò legislator antiquus existens (hoc etenim vndique manifestum est, etiam apud eos clarum, qui semper contra nos loquuntur) & semetipsum præbuit optimum principẽ populorum cõsultorémq;, & instructionem totius legis vitæ constringens, eis suasit hanc libenter excipere, & firmissime inclyta scientia custodire. Primùm autẽ eius magnitudinis opera videamus. Ille nanq; progenitorũ nostrorum relinquentiũ Ægyptum, & ad terrã propriam remeantiũ, multa millia sumens, ex plurimis & impossibilibus rebus cautissime liberauit: nam & inaquosam eos & multum arenosam oportebat trãsire viam, belláq; deuincere: & filios ac vxores, prædámq; bello seruare: in quibus dux egregius & consiliarius sapientissimus & tutor veracissimus fuit vniuersorũ. Omnem siquidem multitudinẽ à semet-
20 ipso pendere fecit, & cùm omnia quæ vellet persuadere posset, in nullo horũ vindicauit sibimet potestatẽ: sed in quo maxime tẽpore potestatẽ sibimet arrogant & tyrannidem præsules rerũ, & populum frequẽter plurima iniquitate viuere consuefaciunt, in hac ille potentia constitutus, è diuerso magis iudicauit agendũ pie, & plurimam exhibere aliis æquitatẽ, ipse virtutẽ præcipuam se credens cunctis ostendere, & salutẽ firmissimam præbere sequacibus bona volũtate. Et maximis actibus in singulis casibus vsus est. Quapropter recte iudicabat, ducẽ atq; cõsultorẽ se Deum habere: & primitus sibimet satisfaciens: quia secundum illius voluntatem vniuersa gereret atq; tractaret, credidit modis omnibus oportere vt etiã apud plebem hæc opinio permaneret. Nam qui Deum respicere suam vitam credũt, delinquere non præ-
30 sumunt. Huiusmodi quidem noster legislator fuit, non magus, non fallax, sicut derogatores iniuste pronunciant: sed quales apud Græcos gloriantur fuisse Minoem & post eum legislatores alios. Nanq; quidã eorũ leges positas à Ioue dicebant: alij vero eas in Apollinem & vaticinium Delphicũ referebant, siue pro veritate hoc credentes, seu facile persuadendũ iudicãtes populo. Qui vero præcipuas leges instituerint, vel qui iustissime de Dei fide cognouerint, licet hoc ex ipsis legibus facta cõparatione conspicere. Iam enim de ipsis tempus est disputãdi. Igitur infinitæ quidẽ particulatim gentiũ atq; legum apud cunctos homines differentiæ sunt. Alij siquidem monarchis, alij vero populo potestatẽ reipublicæ commisere. Noster vero legislator nihil horum intendens, veluti si quis hoc dicẽdo mensurã transcendat verbi, diuinam
40 rempublicã declarauit: Deo principaliter conuersationẽ nostram atq; potestatẽ excellenter assignans, & satisfaciẽs eum cunctos inspicere, tanquam causam bonorum omnium vniuersis hominibus existentẽ: & quæcunq; contingit eos in angustiis supplicasse, illius non latuisse voluntatẽ, neq; quicquã eorum quæ gessere, vel si quid aliquis apud semetipsum potuit cogitare. Vnum vero eum esse mõstrauit, & ingenitũ, immutabilem per tempus, æternũ, & omni specie mortali pulchritudine differẽtem, & ipsum nobis notum: qualis autem sit secundum substantiã, prorsus ignotum. Hæc itaq; de Deo sapuerunt prudentissimi Græcorũ: qui quidẽ quòd eruditi sint, illo vtiq; sciendi præbente principia, nunc dicere prætermitto: quod autẽ hæc optima & congrua Dei naturæ atq; magnificẽtiæ sint, valde testantur. Pythagoras enim, & Anaxa-
50 goras, & Plato, & post illos philosophi Stoici, & penè cuncti, videntur de diuina sapuisse natura. Sed hi quidem ad breue philosophantes, populo superstitionum opinionibus iam præoccupato veritatem dogmatis proferre timuere. Noster vero legislator opera præbens consona verbis suis, non solum his qui cum eo erant satisfecit, sed etiã qui ex illis semper erãt nascituri, hoc immutabiliter inspirauit, & causam le-

giſlationis ad vtilitatis modum ſemper adduxit. Non enim partem virtutis Dei cultu-
ram dixit, ſed huius partes alias eſſe perſpexit atq; cõſtituit: hoc eſt fortitudinem, iu-
ſtitiam, & mutuam in omnibus ciuiũ concordiam. Cunctæ nanq; actiones & ſtudia,
vniuerſiq; ſermones, ad diuinã referũtur per omnia pietatẽ. Non enim hoc inexami-
natum aut indefinitum vlterius dereliquit. Duo ſiquidẽ ſunt totius diſciplinæ & mo-
ralis inſtitutionis modi, quorũ vnus quidem ſermone doctor eſt, alter vero exercita-
tione morum: quæ cùm ita ſint, alij quidem legiſlatores ſentiendo ſunt diſcreti, & al-
terum horum modum ſibi placitũ aſſumentes, alterũ reliquerunt. Sicuti Lacedæmo-
nij quidem & Cretenſes moribus erudiebantur, non verbis: Athenienſes vero, & pe-
nè omnes alij Græci, quæ quidem oportet agi præcipiebant ſuis legibus: aſſueſcere 10
vero ad hæc operibus, minime valuere. Noſter autem legiſlator hæc ambo multa di-
ligentia coaptauit. Nam nec exercitationes morum omiſit non traditas, neque leges
ſermone reliquit incomptas. Sed mox à primo inchoans cibo, & vnicuiq; diæta con-
ueniente, nihil neq; minimarũ eſcarum ſub poteſtate volũtatis vtentium dereliquit.
Sed & de cibis quibus conuenit abſtineri, & qui ſumendi ſunt, vel quæ diæta cõmu-
nis eſſe videatur, necnon & de operibus labore ſimul & requie, terminum atq; regu-
lam poſuit legẽ: quatenus veluti ſub patre atq; domino viuentes, neq; volentes quic-
quam neq; per ignorantiã delinquamus. Non enim ignorantibus pœnam poſuit, ſed
optimam & neceſſariã correptionẽ monſtrauit legẽ. Quapropter non ſemel audire,
nec ſecundo vel ſæpius: ſed in vnaquaq; ſeptimana, alia opera relinquentes, ad legis 20
auditionem cõgregari præcepit vniuerſos, eámq; perfecte condiſcere, quod ſcilicet
omnes legiſlatores reliquiſſe noſcũtur. Et in tantũ plurimi hominũ abſunt, vt ſecun-
dum proprias leges viuant, vt penè eas ignorẽt. Et cùm peccauerint, tunc agnoſcũt
ab aliis, quã legẽ probantur eſſe præuaricati. Sed etiã viri maxima cum gloria & prin-
cipalia gubernantes, profitentur ignorationem. Doctos nanq; ſibi faciunt aſſidere ad
diſpenſationẽ rerum, & peritiã legũ habentes. Noſtrorũ vero quemlibet ſi quis leges
interroget, facilius quàm nomẽ ſuum recitat. Vniuerſas quidem mox à primo ſenſu
eas diſcentes, in animo velut inſcriptas habemus. Et rarius quidẽ quilibet tranſgredi-
tur: impoſſibile autẽ eſt ſupplicium deuitare peccantẽ. Hoc itaq; primũ omnium mi-
rabilem conſonantiã nobis inſtituit. nam vnam quidem habere & eandem de Deo 30
ſectam, vita vero ac moribus differre nihil abinuicem, optimam moribus hominum
poteſt celebrare concordiã. Apud nos etenim ſolos, neq; de Deo quilibet ſermones
audiet alterutris aduerſarios, ſicut multa ſimilia apud alios fieri comprobantur: cùm
non ſolum à vulgaribus quod viſum fuerit vnicuiq; profertur, ſed etiã apud quoſdam
philoſophorũ hoc crebo præſumitur: quando alij quidem totã Dei naturam ſermo-
nibus perimere tentauere, alij vero eius prouidentiã ab hominibus abſtulere: neq; in
ſtudiis vitæ differentia vlla conſpicitur, ſed communia quidem opera omnium apud
nos exiſtunt: vnus vero de Deo ſermo concors eſt, aſſerens illum cuncta reſpicere.
Sed etiã de ipſius vitæ ſtudiis, & quoniã oportet omnia alia ad terminũ diuinæ pieta-
tis adduci, à mulieribus noſtris & à ſeruis quilibet audiẽt. Pro qua re illatas nobis ca- 40
lumnias à quibuſdam, cur non exhibeamus viros inuentores nouorũ operũ ſeu ver-
borum, contigit oriri. Alij ſiquidem in nulla re paterna perdurare optimũ eſſe putãt,
& præcipue tranſgreſſoribus ſapientiæ robur aſſignãt. Nos autẽ è diuerſo, vnam eſſe
prudentiã atq; virtutem exiſtimamus, nihil penitus vel facere, vel cogitare contrariũ
his quæ antiquitus ſancita noſcuntur: quod ſcilicet indicium legis eſt optimo fœdere
conſtitutæ. nam ea quæ nunc non habent modũ, experimento ſæpe corrupta redar-
guuntur. Apud nos autẽ, qui credimus ab initio poſitam legẽ diuina voluntate, nihil
aliud pium eſt, quàm hanc ſub integritate reſeruare. Quis etenim eius quicquã mo-
uere poteſt, aut quid melius adinuenit? vel quis ab aliis tanquã præcellentius ad ſtatũ
reipub. noſtræ aliquid trãsferre poteſt? aut quæ poterit eſſe melior atq; iuſtior, quàm 50
ea quæ Deum quidem principẽ omnium eſſe confirmat: ſacerdotibus autẽ in com-
muni quidẽ res præcipuas diſpẽſare permittit: ſummo vero pontifici aliorũ ſacerdo-
tum principatũ competenter iniungit? quos vtiq; non diuitiis, neq; aliis quibuſdam
ſpontaneis auiditatibus præcellentes legiſlator ad culmẽ huius honoris inſtituit. Sed

quicunque

quicunque ſapientia vel temperãtia aliis præſtare noſcuntur, eis præcipue culturam diuinæ placationis iniunxit. Apud hos igitur,& legis & aliorũ ſtudiorum integra diligentia cuſtoditur. Contemplatores enim omniũ,atq; iudices cõtentionum, & punitores culpabiliũ ſacerdotes eſſe decreti ſunt. Quis ergo principatus,quod regnum erit hoc ſanctius,vel qui honor Deo potius cooptabitur, cùm omnis quidẽ populus ſit præparatus,ad pietatẽ,ſumma verò diligẽtia ſacerdotibus ſit indicta,& velut quædam feſtiuitas gubernetur vniuerſa reſpub. Cùm enim myſteria ſua numero paucorum dierũ alienigenæ cuſtodire nequeãt, ea videlicet ſacrificia nominãtes, nos cum multa delectatione,& incõmutabili voluntate ſolennitatis opus per omne ſeruamus
10 æuum. Quæ igitur ſunt præcepta vel interdicta ſimplicia,ſiue nota dicamus. Primum quidem de Deo eſt,dicens: Deus habet omnia, perfectus,beatiſſimus,ipſe ſibi cunctiſq; ſufficiẽs,principiũ & medium & terminus:inter omnia operibus quidẽ & muneribus clarus,& omni re manifeſtior:forma vero & magnitudine nobis inenarrabilis. Omnis nanq; materies comparata ad huius imaginẽ,licet ſit precioſa,tamen pro nullo eſt: cunctáq; ars ad illius imitationis inuentũ,extra artẽ eſſe cognoſcitur: nihil ſimile neq; videmus,neq; poſſumus ſuſpicari.neque coniicere. Sanctus eſt:videmus eius opera,lumẽ,cælum,terrã,Solem,Lunã, flumina, mare,animaliũ nationes, prouentus fructuũ: hæc Deus fecit,non manibus neq; laboribus,neq; quibuſdã indiguit ſibi cooperantibus:ſed ipſo vidẽte bona repente facta ſunt. Hunc homines conuenit
20 vniuerſos ſequi,eúmq; placare exercitatione virtutis. Modus enim diuinæ placationis iſte ſanctiſsimus eſt. Vnum templũ vnius Dei,cõmune omnium communis Dei cunctorũ. Gratũ nanq; ſemper eſt omne quod ſimile eſt. Hunc placant quidẽ ſacerdotes ſemper. præcedit vero iſtos primus ſecundum genus:qui ante alios ſacerdotes ſacrificabit Deo,cuſtodiet leges, de dubiis iudicabit, & puniet lege conuictos. Huic quiſquis non obedit,ſupplicio ſubiacebit,tanquã qui in ipſum Deum impie geſſerit. Hoſtias immolat,non ad crapulã noſtram vel ebrietatẽ attinentes. hæc enim nõ placent Deo:quæ res occaſio potius iniuriarũ ſimul & expẽſarũ eſt. Deus enim temperatos,ordinatóſq; & boni generis diligit:& vt præcipue ſacrificãtes caſte viuamus. In ſacrificiis autẽ pro communi ſalute primũ oportet orare,deinde ſingulos pro ſemet-
30 ipſis,quoniã omnes ſocij ſumus. Et qui hoc cõſortiũ ſuæ vitæ præponit,maxime Deo gratus eſt. Supplicatio vero fit ad Deum votis ac precibus,non vt bona præſtet: hæc enim ipſe ſponte contulit vniuerſis,& in medio depoſuit:ſed vt hæc ſuſcipere valeamus,ſuſcipientéſq; ſeruemus. Purificationes quoq; in ſacrificiis lex decreuit,à cubili, à lecto,à congreſſu vxorio,& alia multa,quæ conſcribere longiſsimũ eſt. Huiuſmodi ergo de Deo,& eius placatione ſermo eſt,ipſe autẽ ſimul etiam lex eſt. Quid autẽ de nuptiis? Solam nouit lex permixtionẽ naturalem cum coniuge, ſi tamẽ filiorũ cauſa procreandorũ agatur. Maſculorũ vero cum maſculis valde iudicauit inimicas:& tentantes talia morte decreuit dignos. Nubere verò iubet, non reſpicientes ad dotem, neq; violenter arripere,ſed neq; dolo vel fallacia ſuadere. Diſpenſationẽ verò potius
40 fieri per eum,cuius noſcitur eſſe poteſtatis, & per cogitationẽ opportunam. Mulier autẽ inferior,inquit,eſt viro per omnia. Obedit igitur non ad iniuriã,ſed vt ſit ſub regimine conſtituta. Deus enim viro poteſtatẽ dedit. Cùm hac ergo coire decet maritum ſolummodo. alterius vero experientiam habere nequiſsimũ. Si quis autem hoc egerit,declinatio nulla mortis. neque ſi fecerit vim virgini alteri deſponſatæ:neque ſi ſuaſerit nuptæ, aut filios nutriẽti. quæ omnia lex præcepit. vniuerſis autẽ mulieribus interdixit vel celare quod natũ eſt,vel alia machinatione corrumpere filios. Infanticida enim eſſet animas demoliens,& genus imminuens. Igitur ſi quis ad cõcubitum, correptionémq; tranſierit,immundus eſt. Oportet autẽ etiã poſt legalem cõmixtionem viri,mulieres lauari. Hoc enim partem animæ polluere iudicauit: inflata nanq;
50 corporibus vulneratur. Dúmq; hoc fit,aquam propter purificationis cauſam talibus imperauit. Sed neq; in filiorum natiuitatibus cõceſsit epulationes aggregari, & fieri occaſiones ebrietatis:ſed temperatũ eſſe repẽte principiũ. Iuſsítq; literis erudiri propter leges, & noſſe progenitorũ actiones, vt actus imitẽtur: & cum legibus educati, neq; tranſgrediantur,neq; cogitationẽ ignorationis habere iudicẽtur. Proſpexit autẽ

etiam

etiam funeribus mortuorũ, vt neq; sumptuosæ ad sepeliendũ celebrentur exequiæ, neq; insigniũ fabrica sepulchrorũ. sed necessaria quidẽ circa elationẽ funeris imperauit domesticos adimplere: omnibus autẽ viuẽtibus legitimũ esse constituit, vt aliquo moriente & concurrant, & gemitus lamentationis effundant. Purificari autem iubet etiã domesticos funere celebrato: vt longe procul sint, quasi videantur mundi esse. Cùm autẽ aliquis fecerit homicidiũ vel sponte, vel inuitus, ne horũ quidem pœnam tacuit. Parentũ honorẽ post Deum esse constituit: & qui non repẽsat eorũ gratiæ, sed in qualibet parte contristat, præcepit esse lapidandũ. Iubet etiã senioribus honorem iuuenes exhibere, quoniam cunctis senior Deus est. Nihil permittit celandum apud amicos: non enim amicitiæ sunt apud eum, cui omnia non creduntur. & licet aliquæ inimicitiæ proueniant, prodi tamen arcana prohibuit. Si quis autẽ arbiter munus acceperit, morte mulctatur, despiciẽs quod iustũ est, & auxiliũ reis offerẽs. Quod quisquam non posuit nõ auferat, & aliena non tãgat. mutuans nõ accipiat vsuras. Hæc, & his multa similia, communionẽ continẽt nostrorũ inter alterutros. Quomodo autẽ etiã de domestica cura circa alienigenas habenda docuerit legislator, referri dignum est, videbitur enim omnibus optime prospexisse eum, illo ita sentiente, neq; propria corrũpamus, neq; participari rebus nostris volẽtibus inuideamus. Quicũq; enim volunt sub nostra conuersari lege, accedẽtes ad eam cum munificentia suscipit, nõ genere solũmodo, sed etiã volũtate vitæ putãs esse consortiũ. Eos autẽ qui obiter adueniunt, misceri solennitatibus noluit, alia tamen exhibenda constituit. Idem omnibus præbendũ, ignẽ, aquã, cibũ: iter ostendere, non spernere aliquẽ insepultũ. Mitissimę etiã circa hostes quæ sunt agẽda sanciuit, vt neq; terra eorum exuratur, neq; arbores fertiles incidantur. Sed etiam spoliari eos qui in bello cecidere, interdixit, & captiuis prospexit, quatenus eorũ amoueatur iniuria, & maxime fœminarũ. Sic autẽ eximie nos mansuetudinẽ atq; clementiã studuit edocere, vt etiã de animalibus irrationalibus non taceret; sed horũ tantummodo vtilitatem legitimã concedens, ab omni nos alia causa prohibuit. Quæcũq; enim veluti domestica oriuntur in ædibus, hæc interdixit occidi: sed neq; parẽtes deniq; præcepit vnà cum pullis auferri. Et licet hostilia sint animalia laborũ socia, eis tamẽ parcendũ esse sanciuit. Sic vndiq; ea quę ad mansuetudinẽ pertinent obseruauit: doctrinalibus quidẽ, sicuti prædictũ est, legibus vtẽs, & alias rursus cõtra trãsgressores causa punitionis sine excusatione defigens. Mulcta nanque in plurimis causis transgredientiũ, mors est. Si adulteriũ cõmiserit aliquis, si vim puellæ fecerit. Si masculi turpe tentamentũ præsumpserit, aut patiatur sustinere tentatus. Similiter autẽ est lex incuitabilis & in seruis, sed etiã de mensuris, vel si quis de ponderibus dolũ fuerit operatus, & de iniusta venditione: ac fraude si quis vel detraxerit alienã rem, aut quod nõ posuit abstulerit, cohibẽdi hi sunt vindicta, nõ quali apud alios, sed valde maiori, de iniuria vero parentũ, vel impietate quæ fit in Deũ, si vel tẽtet hoc aliquis, mox peribit. At his qui secundũ legẽ vniuersa faciunt, præmium tribuitur, non aurũ, nõ argentũ, neq; corona lapillis distincta: sed vnusquisq; testẽ habens conscientiã suã, valde proficit, legislatore prophetante, & Deo fidẽ condonãte firmissimã his qui seruant leges: & licet pro his mori cõtingat, concurrunt tamẽ alacres ad occasum, sperãtes fore vt vita melior ex mutatione cõferatur. Pigeret itaque nunc hoc mę cõscribere, nisi opera essent omnibus manifesta: quoniã sæpenumero multi nostrorũ progenitorũ, ne vel sermonẽ solũmodo extra legẽ proferrẽt, omnia passi sunt viriliter sustinere. Quin & si ignota gens nostra omnibus hominibus esset, nec palàm esset voluntaria nostra legũ obseruatio, si Græcis aut legisse se in historiis aliquis narraret, aut in orbe incognito reperisse, homines talẽ támq; honestã de Deo opinionẽ habẽtes, atq; in talibus legibus multis seculis cõstãter permanẽtes, omnes reor demiraturos, propter cõtinuas quæ apud ipsos sunt mutationes. Deniq; eos qui cõscribere proxime de repub. & legibus tentauere, tanquã de incredibilibus cõpositionibus quidã frequẽter accusant, dicẽtes, quoniã impossibilia sumpserint argumẽta. Et alios quidẽ taceo philosophos, quicũq; huiusmodi negotiũ in suis cõscriptionibus habuere. Plato autẽ mirabilis apud Græcos, tanquã & honestate vitæ præcellẽs, & virtute sermonũ & persuasione philosophiæ cũctos excellẽs, ab his qui sibi videntur

tur præstãtes, in rebus ciuilibus, perpetuò penè illuditur, cauillísque comicis traducitur. cum vtique qui illius verba cõsiderauerit, frequenter & facile reperiat, quæ etiam consuetudini plurimorũ proxima esse noscuntur. Ipse siquidẽ Plato confessus est, quia veram de Deo opinionem propter ignorantiam plebis proferre securum non est. Sed Platonis quidẽ verba vana esse putant, & multa licentia cõposita atq; conscripta: maxime verò legislationẽ Lycurgi mirantur. Spartã cuncti concelebrant, quoniam in illius legibus plurimo tẽpore perdurauit. Ergo hoc manifestum virtutis indiciũ est, in legibus permanere. Si verò Lacedæmonios admirantur, illorũ tempus cõferant, cum amplius duobus milibus annorũ m[illegible]ræ reipub. & super hæc sciant, quoniã Lacedæmonij
10 quidem omni tẽpore quo habuere libertatem, perfecte visi sunt custodisse leges: cum verò circa eos facte sunt fortunæ mutationes, penè cunctarũ legũ obliti sunt. Nos autẽ multis casibus euolutis propter regũ Asię mutationes, neq; in nouissima mala venientes, à legibus sumus alienati: nõ vacationis, nec epulationis causa seruantes eas: quãdo si quis considerare voluerit, multo ampliori testimonio maiores excubias & labores nobis quàm Lacedæmoniis videbit impositos. Illi siquidẽ neq; operantes terram, neq; circa opificia exercitiũ habentes, sed ab omni operatione remissiores, pingues, & corpore pulchri in ciuitate degebãt, aliis ministris in omnibus vitæ necessariis rebus vtentes, & cibum paratũ ab illis accipientes, solũ opus bonum atq; æquum iudicãtes, quid uis facere, & pati quatenus prẽualerẽt aduersus omnes, contra quos bella susciperent:
20 quod autẽ ne hoc quidem adipisci potuerũt, omitto dicere. Non enim singuli solummodo, sed multi frequenter eorum subito legis prẽcepta negligentes, semetipsos cum armis hostibus tradidere. Putásne & apud nos, non dico tanti, sed duo vel tres agniti sunt proditores effecti legũ, vel mortem formidantes, nõ dico illã facile, quę solet prẽliantibus euenire: sed eam quæ cũ multa corporum afflictione, & multa crudelitate videtur accidere. Quã (vt ego puto) quidã prẽualẽtes nobis nõ per odium subiectis imposuere, sed admirandum quoddã spectaculum videre volentes, si qui sunt homines, qui vnum tãtummodo credãt esse pessimum. si agere quicquã extra leges suas vel sermonẽ apud eos dicere compellantur. Nõ tamen mirari decet, si mortẽ fortissime toleramus pro legibus, & vltra alios vniuersos. Non enim quæ leuia videtur nostris studiis
30 alij facile patiuntur, hoc est operationẽ, cibíque simplicitatem: & vt nihil fortuito, neq; quod quisq; desiderat vescatur, aut bibat, aut ad cõcubitum quẽlibet accedat, aut splendide vestiatur, aut sine nobilitate vacet. Sed illud attendẽdum est, si gladiis vtentes, & hostes ab inuasione fugantes, præcepta legis circa cibos sustinere possunt. Nobis verò gratum est propter hæc legibus obedire, & in illis fortitudinis specimẽ ostendere. Eãt nunc Lysimachi & Molones, & quidam huiusmodi alij scriptores, improbi sophistæ, adulecentũ deceptores, & quasi prauissimis nobis derogare cõtendant. Ego sane nolim de legibus alienis examinationem facere. Noster enim mos est propria custodire, nõ aliena potius accusare. Et vt neq; ridere neq; blasphemare debeamus eos, qui apud alios putantur dij, aperte nobis legislator interdixit propter ipsam appellationem. De
40 accusatoribus autem per obiectiones suas nos increpare volentibus, tacẽdum nõ est, cum vtiq; non à nobis nũc sermo cõpositus eos arguere videatur, sed à multis probabiliter iam præmissus. Quis igitur eorũ, qui apud Græcos sapientia sunt mirabiles, nõ redarguit nobilissimos poëtas & præcipue legislatores, quoniam huiusmodi sectas de deis ab initio populis inseruere, dicentes eos numero quidem quãtos ipsi voluere, ex alterutris verò & diuersis natiuitatibus procreatos? Hos autem diuidentes locis & habitaculis, tanquã genera animalium, alios quidẽ sub terra, alios in mari, seniores autem eorũ in tartaris vinctos esse dixere: quibus verò attribuere cœlũ, his sermone quidem patrem, operibus autem tyrannum atq; dominum superposuere. Propter[illegible]a aduersus eum constituere insidias per vxorem, & fratrem, & filiã, quam ex eius capite fingunt
50 generatam, vt allegantes eum appẽderent, sicut ipse ille suum dicitur patrẽ. Hæc iuste accusatione digna conqueruntur, qui sapientiæ virtute præcellunt. Hi super hæc deridentes adiiciunt: Si deorum aliquos quidã ephebos & adulescẽtes, alios autem seniores & barbatos esse credendum est, alios constitutos super artes, & quendam fabrum, aliam verò textricem, alium verò peregrinantem, & cum hominibus contendentem,

alios autem citharizantes, aut arcu gaudentes:deinde inter alterutros seditiones effectas,& propter homines contentiones constitutas, vt non solum inter se alij aliis manus immitterent,sed etiã ab hominibus vulnerati lugerent,maláq; perferrent:& quod super omnia est luxuriosius,si intemperantia permixtionis vterentur: quomodo non erit incongruum amores & concupiscentias ad vniuersos attinere, simul masculos & ad fœminas.Deinde fortissimus & primus eorum pater,seductas à semetipso, impregnatásque mulieres, diruptas submersásque spernit: & eos qui ex eo sunt nati neq; liberare potest,fato constrictus,neq; sine lachrymis eorum perferre mortes. Bona sunt hæc,& his alia consequentia,id est adulteria in cælo [illegible], & sic impudenter à diis celebrata,vt iam alij inuidere se profiterentur in tali fœditate vincto. Quid enim alij facturi non essent, dũ neq; senior atq; rex valuisset impetum suum à mulierum permixtione retinere. Alij verò seruientes hominibus,& nunc quidem ædificãtes causa mercedis, nunc verò pascentes:alij autem malignorum modo infero carcere colligati. Quẽ igitur sapientium talia nõ accẽdant,vt hæc componẽtes redarguat, & multam stultitiam his credentiũ reprehẽdat? Alij verò & terrorẽ quendã vel metum,necnon & rabiem, atq; seductionem, omnésque pessimas passiones in Dei natura fingere præsumpsere. Et horum quidem nobilioribus etiam ciuitates sacrificare suasere. Siquidem in multa necessitate consistunt,vt quosdã deorum putent bonorum esse largitores,alios autem vocent aduersarios,quãdo eos veluti malignissimos homines muneribus atque donis placare contendunt,magnum quoddã malum se suscepturos ab eis existimantes, nisi mercedem eis studiose præbuerint. Quæ igitur causa est tantæ huius iniquitatis atque delicti circa Deum? Ego quidem arbitror,eo quòd neq; veram Dei naturam ab initio eorum legislatores agnouerint, neq; quãtum percipere potuere, perfectã sententiam diffinientes reip.tradidere:sed velut aliud quiddã vilius neglexerunt,dantes potestatẽ poëtis,vt quos vellent deos introducerent hęc omnia patientes:rhetoribus verò vt de repub.scriberẽt, & de peregrinis diis decreta proferrent. Sed etiam pictores & plastæ in hoc apud Gręcos multã habuere potestatem,vt vnusquisque formam quã vellet secũdum modũ suæ opinionis exponeret,alius quidẽ ex luto quod vellet fingens, alius verò pingens. Opifices itaq; qui maxime putãtur esse præcipui,ebur & aurum habẽt, ad hoc suæ semper nouitatis argumẽtum. Proinde apud eos priores quidem dij florẽtes honoribus, senuerunt:alij verò noui clàm introducti,religione potiuntur: & templorum alia quidem desolata,alia verò nuper secundum hominum voluntatem ædificantur:cùm contra oporteat opinionem de Deo, eiúsq; culturam immobili religione seruare. Apollonius siquidem Molon,vnus fuit stultorum atq; tumẽtium. Eos autem qui vere in Græco philosophati sunt, neq; prædictorũ aliquid latuit, neq; frigidæ allegoriæ causas ignorauere.quapropter illos quidem iuste spreuere,& circa verã decentémq; circa Deum opinionem nobis fuere cõcordes. Quod Plato respiciens,neq; vllum quempiam poëtarum dicit in repub. esse suscipiendum:& Homerum honorifice amouet, coronatum & vnguento delibutum, ne rectã opinionẽ de Deo fabulis fortè destrueret.Pręcipue nãq; Plato nostrum legislatorem imitatus est,in hoc quoq;,quod illud pręcipue suis ciuibus imperauit,vt omnes perfecte ediscerent leges,& ne fortuito aliquid extraneorum ciuibus misceretur, sed esset pura respublica, & in legum custodia perduraret. Horum nihil cogitãs Apollonius Molon,nos voluit accusare,quoniam non recipimus eos, qui aliis sunt opinionibus præoccupati: neq; communicari patimur eis, qui alia vitæ consuetudine degunt: cùm neq; hoc proprium nostrum sit, sed commune cunctorum, non modo Græcorum, sed etiã qui inter Græcos cautissimi fuisse noscuntur. Lacedæmonij nanq; peregrinos etiam expellebant, & suos ciues peregrinari non sinebant, corruptionem extra leges ex vtroque metuentes. Illorum igitur citius sæuitiam poterit quilibet arguere, qui nulli neque conuersationis neque cohabitationis suæ participationem exhibebant. Nos autem aliorum quidem res zelare non dignamur: participari verò cupientes quæ sunt nostra libenter suscipimus: quod vtique reor indicium magnanimitatis atq; clementiæ. Sed desino iam de Lacedæmoniis amplius disputare. Athenienses verò,qui communem esse suam gloriantur omnibus ciuitatem, quomodo de his rebus habuerint, Apollonius ignorauit. Hi

nanque

nanque vel verbo solummodo, præter illorum legem, de diis loquentes, ineuitabiliter punierunt. Cuius enim rei gratia Socrates est mortuus? nõ enim hostibus tradidit ciuitatem, neque templa vastauit: sed quia noua iuramenta iurauit, & quoddam dæmonium significasse referebat, serio seu ludens, sicuti quidam dicunt, propter hoc cicutæ poculo morte mulctatus est. Insuper etiam corrumpere iuuenes eum accusator aiebat, & conuersationem patriæ legésque contemnere. Et Socrates quidam ciuis Atheniensis, huiusmodi tormenta sustinuit. Anaxagoras autem Clazomenius fuit. Et quia existimantibus Atheniẽsibus solem esse Deum, ille eum saxum ignitum asseruit, paucorum sententia morte damnatus est. Et aduersus Diagoram Melium talentum de-
10 creuerunt, si quis occideret eum, quoniam eorum mysteria deridere ferebatur. Protagoras autem, nisi cito fugisset, comprehensus occisus fuisset, eò quòd dubium de diis Athenienſium cõscripsisse putabatur. Et quid oportet mirari, si circa viros fide dignos talia gessisse noscantur, qui neq; mulieribus pepercere? Etenim sacerdotem quandam interfecerunt, quoniam eam quidam accusauit peregrinos colere deos. decretum autem aduersus eos, qui peregrinum introducerent Deum, supplicium mortis inferebatur. Igitur qui tali lege vtebantur, palàm est, eò quòd aliorum nõ crederent esse deos. Non enim si credidissent, seipsi fructu ex pluribus diis priuassent. Quin & Scythæ cædibus gaudentes humanis, & paululum differentes à bestiis, arbitrantur tamen sua mysteria esse custodienda: & Anacharsim sapientia mirabilem apud Græcos, aduenientem interemerunt, quoniam videbatur Græcorum deorum ad eos venisse plenissimus. Multos autem & apud Persas inuenias pro ea causa tormentis affectos. Sed palàm est, quoniam Apollonius Persarum legibus congaudebat, illósque mirabatur: quippe cum Græci eorum fortitudinem atq; cõcordiam vnanimitatis, quam habuere de diis, mirati sunt, hanc scilicet fortitudinem, quam in templis eorum concrematis habuerunt. Is etiam studiorum omnium imitator extitit Persicorum, vxoribus alienis contumelias faciens, filiósque excæcans. Apud nos autem mors decreta est, si quis vel irrationabilia animalia hoc modo lædat: & ab his legibus nos abducere neque timor potuit præpotentium potestatum, neque zelus eorum qui apud alios honorãtur. Sed neque fortitudinem ideo exercemus, vt bella auaritiæ causa suscipiamus, sed vt legum
30 iura seruemus: & cùm alia detrimenta mansuete sustineamus, si quis nos de legibus mouere tentauerit, tunc etiam vltra virtutem rebellare contendimus, & vsque ad calamitates nouissimas perduramus. Cur itaq; nos alienas æmulemur leges, cùm eas neque à legislatoribus suis seruatas esse videamus? Vel quomodo Lacedæmonij non sunt ob inhospitalitatem reprehendendi, & negligentiam nuptiarum? Elienses verò & Thebani ob coitum impudentem & extra naturam cum masculis, quem optime atque vtiliter facere se putabant. Ergo cùm hæc ipsi omnino rebus efficerent, etiam suis legibus miscuere: quod tantum aliquando valuit apud Græcos, vt etiam diis suis masculorum concubitum applicarent. eadem denique ratione germanarum nuptias retulere, huiusmodi satisfactionem rerum incongruarum, & extra naturam pro libi-
40 dine componentes. Desino nunc de suppliciis dicere, & quantas ab initio præbuerint plurimi legislatores absolutiones malignis hominibus, in adulterio quidem pecuniarum, in corruptione autem etiam nuptias sancientes. Quantas autem occasiones continent de abnegatione pietatis, examinare longissimum est. Iam enim apud plurimos olim meditatio facta est transgrediendi leges, quod non agitur apud nos, quãdo propter eas & diuitiis & ciuitatibus & bonis aliis priuati sumus. Lex autem apud nos seruatur vsque ad mortem. Nullus verò Iudæorum, neque si procul abeat extra prouinciam, regem quamuis acerbũ sic metuit, vt vltra vllum legis videatur timere præceptum. Igitur si propter virtutẽ legum taliter erga eas affecti sumus, concedant quoniam optimas leges habemus. Sin verò circa prauas non leges iudicant perdurare,
50 quid ipsi iustissime non patiantur, meliores non custodientes opere sanctiones? Quia igitur longinquitas temporis verissima creditur omnium esse probatio, hanc ego testem faciam virtutum legislatoris nostri, opinionísque quam ille de Deo contradidit. nam cùm sit infinitum tempus, si quis eum comparet aliorum legislatorum ætatibus hunc vltra omnes inueniet. A nobis itaque declaratæ sunt leges, & cunctis aliis sem-

per hominibus zelum sui potius præbuerunt. Primi quippe Græcorum, in speciem quidem iura patriæ conseruabant: ipsius autem philosophiæ tractatu illa secuti sunt, deq; Deo similia sapientes, humilitatéque vitæ communionem inter alterutros edocentes. Quin etiam populi iam olim multum nostram pietatem æmulantur: neque est ciuitas Græcorum vsquam aut Barbarorum, nec vlla gens ad quam septimanæ in qua vacamus consuetudo minime peruenerit, ieiuniaque & candelabra accensa: atq; etiam ciborum apud nos solennia plurimi apud multos iugiter obseruare conantur: insuper imitari etiam concordiam, quam nos inter nos obtinemus, & rerum communionem, & industriam in artibus & perdurationem necessitatũ habere pro legibus. Illud enim mirabilius est, quia absque exactore huius obseruationis, ipsa lex per se homines ita valuit obligare: & quemadmodum Deus in vniuerso mundo consistit, ita lex per cunctos ambulauit. Vnusquisque enim si suam regionem domúmque conspiciat, his quæ dicuntur à me credere non recusabit. Oportet igitur cunctorum hominum spontaneam malitiam reprehendere. aut enim volunt nos isti aliena & praua iura, ante propria & meliora zelari: aut certe si hoc nolunt, quiescant nobis per inuidiam accusationes ingerere. non enim alicuius odio defendimus hanc causam, sed nostrũ honoramus legislatorem, atque credimus, quæ ab illo prophetata de Deo sunt. Denique nisi intelligeremus ipsi virtutem legum, at certe ob imitantium multitudinem præclare de eis sentire cogeremur. Sed de legibus quidem & de repub. nostra certissimam feci narrationem in his quæ de Antiquitate conscripsi. Nunc autem earum mentionem feci quantum necessarium fuit, neque aliorum vituperare iura, neque nostra laudare proponens: sed hoc agens, vt de nobis iniuste conscribentes, & contra ipsam veritatem impudentissime contendentes, arguerem. Arbitror itaque per hanc conscriptionem abundanter me quæ promisi, complesse. Ibi enim ostendi, hoc genus hominum contra quàm calumniatores affirmant, esse antiquissimum: & multos veterum in conscriptionibus suis memoriam habentium nostri, testes exhibui. Dixere itaque Ægyptios fuisse progenitores nostros: & ostensum est, quia in Ægyptum venerint aliunde. Deinde sunt mentiti, quoniam exinde propter cladem corporis sint expulsi: & apparuit quòd voluntate & magnitudine fortitudinis ad propria sint reuersi. Alij verò tanquam nequissimo viro, legislatori nostro derogare contendunt: cuius virtuti dudum quidem multi post illum, tempus verò longissimum perhibet testimonium. De legibus autem loqui ampliori sermone, non fuit opus. Ipsæ nanque per semetipsas apparuere piæ, & verissimam habentes intentionem: & non ad hominum odium, sed ad rerum communionẽ potius inuitantes, iniquitatum inimicæ, cultricésque iustitiæ, & luxum procul abiicientes, frugalitatem verò ac industriam erudientes, bellum causa auaritiæ nescientes: fortes autem pro se esse populos præparantes, ad supplicia retribuenda semper ineuitabiles, verbis nequaquam circumueniri faciles, præparationes semper operibus exequentes. Hæc enim nos semper opera manifestiora literis exhibemus. Quapropter ego confidens dico, quia plurium atque meliorum rerum, nos quàm alij præceptores sumus. Quid enim impræuaricabili in pietate melius est? quid iustius, quàm legibus obedire? quid vtilius, quàm inuicem vnanimes esse, & neq; in calamitatibus ab inuicem recedere, neque tempore felicitatum per iniurias discrepare: sed in bello quidem mortem contemnere, in pace verò artibus aut agriculturæ vacare: & semper & vbiq; credere Deum respicere, & solum omnia gubernare? Hæc igitur, siquidem apud alios aut scripta sunt primitus, aut seruata, firmiorem debemus nos gratiam illis tanquam eorum facti discipuli. Si verò nequam primitus extitere, his præcipue nos vtentes cognoscimur, & primam eorum inuentionem nostram fuisse declaramus. Apiones igitur & Molones, & quicunque mendacij derogatione congaudent, conuicti procul facessant. Tibi autem Ephaphrodite, veritatem maxime diligenti, & per te similia nosse de nostro genere cogitantibus, hic libellus conscriptus esse dignoscitur.

Flauij Iosephi contra Apionem libri II. finis.

DES.

Notes du mont Royal
www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises ici volontairement.

RERVM. OMNIVM APVD IOSEPHVM MEMORABILIVM INDEX SECVNDVM ALPHABETI ORDINEM.

Primus numerus Paginam, Posterior numerum linearum denotat.

Aaron Moysi in Aegyptum redeunti occurrit Pagina 43.Linea 10

Aaroni sacerdotium conferatur 59.40.confirmatur 72.10.eius filij quatuor 60.8.quomodo purificatus.60.40.filij eius duo seniores dum offerunt,exusti,ibid.50.virga eius floreat,& profert amygdala 72.20.moritur 73.30,primus fuit pōtifex 434.30

Abaneth qualis zona 58.4

Abaris mons 87.30

Abassarus à Cyro præfectus restituendo templo Hierosolymis 232,20

Abdastartus rex Tyriorū Beleastarto patri successit 661.50.eius mors ibidem

Abdemonus Tyrius adolescēs problematum dissoluendorū peritus 173.4.& 661.40

Abdonis principatus Hebræorū 104.40

Abel quid significet,occiditur à fratre 5.3

Abelmachæa urbs 155.30

Abemerigus Isatæ suam filiam dat uxorem 424.30

Abenerus præfectus exercitus 118. 50. Icbosthum Sauli filium constituit regem 136.40.pugnat cōtra Ioabū ibidem.transfert regnū ad Dauidē 137.30. ab Ioabo fraudulēter occiditur 138.20

Aber secundi ex fratribus Machabæi supplicia crudelissima, tolerantiaq; eius 696.40,& 697.10

Abesalomus Ammonem fratrem iugulat 147.50. fugit in Gesura,unde à patre recōciliato reuocatur,item forma eius & cæsaries qualis.tū quomodo Ioabū tractarit 148.10.popularem aurā captat & regnū 149.10. cum patris cōcubinis rem habet 150.20. cogit magnum exercitum cōtra patrem 151.30. pendens in arbore interimitur 151.20

Abias Arabum rex prælio victus sibiipse manum infert 417.30

Abius Salomonis filius quomodo se gesserit in administratione principatus 112. 20.& 142.10

Abiatharus Achimelechi filius seruatus à Sauli sæuitia 127. 30. confirmatur ei pontificatus 156.2.quomodo à Dauide ultus, eius domus sacerdotio priuatur 163.40

Abibalus rex Iromi pater 173.5

Tyriorum rex 661.20

Abigæa Nabali uxor Dauidem commotum placat 130.20

Abilamarodachus Nabuchodonosori filius in paternum regnum succedit & Ioachinum è uinculis eximit 223.40

Abimelechi Bethlemitæ in Moabitica terram cum suis profectio 107.20

Abimelechus Gedconis nothus, fratres legitimos occidit, & imperiū arripit 102.28.urbe & tribu pellitur ibid.Sicimas captas solo æquat 103 20.occiditur à muliere ibidem 30

Abimelechus Palæstinæ rex Saram cōcupiscit 15.30

Abironi cum suis terra debiscit 71.30

Abisace puella calefacit senem Dauidem 159.20. ambit eam uxorem Adonias 163.30

Abisæus Ioabi frater, uir fortis 136.40, & 153.50.cum fratre Sabæum persequitur 157.10. uindicat regem ab interitu,occiso Acmone 156.10

Abrahamus quando natus 11.30. Lotum nepotem adoptat 12.6.è Chaldæa migrat in Chananeam, & dei ucrū cultū instituit ibid.hinc in Aegyptū proficiscitur,ubi uxorem fingit esse sororem suā ibidem. Aegyptiis disciplinas instituit 13.5. Assyrios uincit 13.30. decimas dat Melchisedeco, & promittitur ei filius à deo 13.50.genuit Ismahelē ex Agare 14.20. hospitatur angelos tres ibid.migrat in Gerara 15.30.à deo tentatur ibidem.monumentum sibi & posteris comparat 17.40. ducit Chæturā uxorem,suscipit liberos ibid. Isaco querit uxorē ibid.moritur 18.10 eius arma contra Pharaonem 609,& 610

Abrahami domicilium,uicus 11.30

Absalomon tyrannidis Manahemi adiutor 531.40

Absalomus patruus, & socer Aristobuli captus 298.10

Accarō nō potuit capi ab Hebræis 95.40

Achabus Amarini filius regnū paternum nactus maioribus cōtaminat id sceleribus quàm antecessores fuit 186. 10. agnoscit suum fatū & pœnitet 187.10 cedit Adadi filio bellū inferēti 187.20. eundem uincit 188.10.occiditur 191.1. ipsius liberorum capita præcidiuntur 199.30

Achar furtum committit 90. 5.plectitur ibidem 40

Achæ, quinti ex fratribus Machabæi immania supplicia,eiusq; insignis tolerātia 697.50

Achazes Iothami filius regnum paternum arripiens,idolis filiū holocautoma offert,bellóq; impetitus,magnam patitur stragem 206.30.Assyriorum regis auxilio ulciscitur Syros; stultus & impius moritur 207.10

Achiabus Herodis nepos aui uim prohibet 373.40. impetitur à 2000. militibus dimissis 378.50. Herodem manum sibi inferentem prohibet 504.20. militibus tumultuantibus resistit 379.1

Achias pontifex 117.30

Achias propheta Hieroboamo regnū & alia uaticinatur 176.40. 180.181

Achilaus princeps cōmentariensiū 156.1

Achimanus Berzellæi filius apud Dauidē manet 156.1

Achimas Dauidi victoriā nunciat 153.50

Achimelechus pontifex Dauidem cõmeatu iuuat 127.30. accitus ad Saulum occiditur cum omni sua familia 127.30
Achitophel à Dauide ad Abesalomũ deficit 149.30. male consulit domino suo 150.20. propter spretum cõsilium relinquit Abesalomum & se suspendit 151.30
Acmes Iuliæ famulæ dolus 371.4, & 503.50
Acmon gigas Dauidem occisurus, ab Abisæo perimitur 156.10
Acusilaus Argiuus quo tempore historiã condere inceperit, & in quibus Hesiodum corrigat 656.10
Adadus Azaelis filius paternum in regnũ succedit, quo ab Ioa Israelitarum rege priuatur 203.10
Adadus Syriæ & Damasci rex cum Dauide confligens uincitur 143.1
Adadi huius posteri dicti reges Syriæ, sicut Aegypti reges Ptolemæi ibidẽ.7
Adadus tertius Samariam uastat ibidẽ.11
Adadus Syrus Achabo bellũ inferens cedenti, ab eo tandem uincitur 187.20. & recipitur in gratiam 188.40. Ioramo insidiãs & Elisæũ capere conatus frustratur 194.40. bello aggreditur Ioramum ibid. fugatur à deo 196.10 præfocatur ab Azaele 197.10
Adami creatio, & quid ea uox significet 3.40. lapsus & mulcta 4.40. eius soboles, posteritas & mors 5.1
Adar mensis 87.40, 233.10, 238. 242.20
Adar mensis dies XIIII. & XV. cur festi Iudeis 242.30
Aderus Syriam occupat, & rex eius efficitur 176.30
Adoma quid significet 25.20
Adomus dictus Esaus ibidem
Adoni quid significet 95.10
Adonias Dauidis filius regnum paternum affectat 159.40. fugit ad asylũ, & ueniam commissi à patre impetrat 160.20. salutat matrẽ Solomonis, & Abisaces connubiũ ambiẽs occiditur 163.20
Adonibezecus capitur ac truncatur manibus & pedibus, sic uti ipse alios reges mutilauerat 95.20
Adoramus quæstor tributorum ordinatur 155.50, & 156.1. lapidibus obruitur 177.50
Adulterij suspecta quomodo purgetur 64.30
Adramalechus Senacheribi filius patricida 211.30
Adrazarus Sophenorum rex à Dauide uictus 142.40
Aegyptius uates seductor Iudeorũ 431.40
Aegyptij populus qualis 10.30, & 37.40
Aegyptiis quis astronomiam & arithmeticam primus tradiderit 13.4. non licere eis greges curare 13.8. cur quintam fructuum portionem regibus pendant 36.40. pugnant cum Aethiopibus 40.10. Hebræos insequũtur 46.6. quare Babylonẽ abducti 220.40. eorum antiquissima rerum memorabiliũ traditio 655.40. 657.5. testimoniũ de Iudeis 659. & 666.10. quid eis Græcorum commercium conciliarit 658.40. sexaginta milia Iudeorum peremerunt 651.40
Aegyptiis gratificari uolentes ueritatem de gestis Iudeorũ corrupere 667.10
Aegyptiorum dij descripti 668.40. & 676.30. seruitus 679.20. eorũ mali mores taxati 676.10
Aegyptiis nemo regum aut imperatorum ius ciuitatis largitus est 676.20
Aegyptiũ mare totũ portub. caret 590.30
Aegyptũ fames ingens occupat 30.30. & 36.30
Aegypti regina Solomonẽ inuisit 174.10
Aegypti descriptio 528.10, & 590.20
Aegyptus unde nomen acceperit 660.50
Aelius Gallus dux auxiliariorum ab Herode missorum Cæsari 335.50
Aemilius Iucũdus à Iudeis occisus 537.10
Aemilius Regulus Corduben. 406.20
Aeneas, qui Aretas postea dictus, Arabum rex constituitur 557.20
Aeoles populus 10.10
Aeraria quis inuentor 5.50
Aeris genus auro preciosius 143.20
Acinaces Persicus, qualis 432.30
Aeta, petra, Sampsonis habitatio 102.10
Aeternius Fronto magister duarũ legionum Alexandrinarum 628.20
Aethiopes, populus 10.30. bello Aegyptios infestant 40.10. quomodo à Mose uicti 41.10
Aethiopas ab Aegyptiis circumcisionem accepisse 180.30
Agaris insolentia ob conceptum infantem punitur 14.10. ablegatam unà cum filio consolatur angelus 16.10
Agatharchides historicus 666.10
Aggæus propheta 232.10, 233.10
Agiræ Nabathæi facinus 614.20
Agrorum terminos quis primus fixerit 5.40
Agriculturam quis inuenerit ibidem
Agrippæ Aristobuli filij soboles 391.10 uaria fortuna 392
M. Agrippæ in Iudæos beneuolentia 252.30
Agrippa in Asiam mittitur 337.40. ab Herode magnificè exceptus epulum præbet populo 342.50. eius in Iudæos studium 350.30, & 364.40
Agrippa rex Herodem apud C. Caligulã accusat 397.50. accusati tetrarchias ac bona consequitur 398.10. conuiuio sumptuosissimo Cæsarẽ excipit 400.20. Iudæos reconciliat Caio 399.30. hortatur Claudium ad retinendũ principatum 416.40. tergiuersator bilinguis ibidẽ. quæ beneficia à Claudio Cæs. acceperit 418.50, & 419.10. eius in Iudæam reditus 419. Sibam uinctum adseruat 419.20. reliqua eius gesta usq; mortem 421. 422. 424. & 518. 519. 523. 524. 525. 528. 530. 533. 534. 544. 566. 586. 595. 600. per totum.
Agrippæ filius Agrippæ 422.10. impetrat pontificiæ stolæ custodiam Iudeis 423.50. Chalcidi præficitur 430.10. Claudio autor ut Iudæorum causam legitime cognoscat 430.10. Chalcidem aufert ei Cæsar, & multis aliis toparchiis donat ibidem 10. nuptias instruit ibidem. Galileæ parte donatur à Nerone 431.10. domum extruit 432.40. Neroniada nominat & munificus est 433.40. Magdala certat capere 442.40. uenit Tyrum cum Vespasiano 446.40
Agrippæ regni fines qui 465.10
Agrippina Claudij Cæs uxor 430.8. maritũ ueneficio tollit ibid. filiũ Neronem imperio præficit 430.50
Agrippium à quo conditum 486.10
Aiam inuadunt Hebræi, & fugantur 90.10. capitur & succeditur 90.10
Alabarchiæ magistratus 428.20, & 410.30
Alanorum nationis descriptio 646.10 irruptio in Mediam & Armeniã ibid.
Albinus Iudææ præsidet 433.10. Iudæam latronibus exp'et 434.10. malus 436.1
Albinus Rom. præfectus Iesum Anani filiũ misere mulctatum dimittit 631.10
Albini procuratoris direptiones & iniustitia 451. per totum.
Alcimus in pontificatum succedit aliàs Iacimus dictus 166.40. profugit ad Demetrium ibid. perit 168.10
Alexander Alabarcha mutuat pecuniam Agrippæ 392.50. Vide infr à Alexander Lysimachus
Alexander Antiochi Epiphanis filius bello aggreditur Demetriũ 271.10. uincit 272.40. Ionathæ amicitiam ambit 271.30. Ionathan in summo honore habet 274.3. Ptolemeo Philometori hostis factus occiditur 276.1
Alexander Aristobuli filius Iudæam infestans à Gabinio uincitur 298.50. rebellãs Romanos quotquot potest interficit 300.1. Hyrcano bellũ infert 459.3. cum Gabinio pugnat 470.10. seruari percutitur 301.20
Alexandri fictitij actus & fallacia 511.1. Vide Pseudalexander
Alexander Herodis filius Roma reuersus ducit uxorem 342.1. accusatus à patre causam dicit, & reconciliatur 347.20. 348.1.

30.348.1. calumniis oppressus coniicitur in uincula à patre 354.40. reconciliatur patri per socerum 355.20. iterum calumniis urgetur ab Eurycle aliisq; 357.40. & in carcerem detruditur ibid. accusatus à patre Beryti, dãnatur 360.30. strangulatur 362.8

Alexãder Herodis filius ueneficij accusatur à patre 489.30. iterum accusatur 492.10. & in uincula cõiicitur ibidẽ 30. accusatur 495.10. strangulatur 496.20. eius soboles ibidem

Alexandri Herodis filij posteri in maiore Armenia regnauerunt 518.20

Alexãder Iamnæus Hyrcani filius, rex factus fratrẽ insidiantẽ interimit 287.20. circumuenit astu Ptolemæum Lathurum, à quo postea uincitur 288.20. itercũ belligeratur cõtra eum 289.10. præliatur cum suis 290.20. cum Demetrio Eucæro ibidem. immanitatis causa Thracides dictus; aliáq; gesta & mors 290.30.292.8. & 464.20. 465.20.466.10

Alexander Lysimachus Alabarcha solutus uinculis à Claudio 418.30. eius diuitiæ quantæ 428.20

Alexander rex primus Macherunta ædificauit 644.8. quo tempore mortuus 665.9. eius morte Iudæi in Aegyptũ & Phœnicen translati 665.30

Alexander Philippi filius patri in regno succedẽs quas tulerit victorias 243.30 Damascum & Tyrum capit atq; Gazam 244.10. põtificem Iadadum uenerator, & Hierosolymis deo immolat, Danielisq; prophetiã interpretatur, & Iudæis quæcunq; postularant concessit 245.1. & 533. eo mortuo quomodo regna eius occupata 245.40

Alexander Tiberij pater portam templi supra Corinthiã crassiori auro & argento perfudit 601.50

Alexander Veles rex 276.8.

Alexander Zebinas Demetrij uicti loco rex constitutus fœderatur Hyrcano 284.20. in bello cadit ibidem

Alexandra Alexãdri Iamnæi uxor quomodo à morituro marito instructa regnũ seruarit & administrarit 291.40. morbus eius & mors 293.20.394.1. 624.625

Alexandra Hyrcani filia uxor Alexãdri Aristobuli, infensa Herodi 320.40. 321.1

Alexandra Phasaeli filia 391.10

Alexandria plus singulis mensibus quàm Hierosolyma toto anno pendit Romanis 528.5. iisdem quatuor mensiũ annonam ministrat ibidem. 10

Alexandria ciuitas post Romam maxima 592.

Alexandriæ portus descriptio 590.40. urbis situs descriptus 528.8

Alexandrinorum seditio contra Iudæos 534.4

Alexandrini Vespasianum pro imperatore prompti agnoscunt 390.

Alexandrinorum fortitudo & præstantia in oppugnatione Hierosol. 605.40

Alexandrini quandiu cesserint Iudæorum solennitatibus 676.20

Alexandrini seditionis autores, Apionis similes ibidem

Alexandrium arx 297.2.467.20.

Alexas ducit Salomem uxorem 363.30. iubetur ab Herode nobiles Iudæos se defuncto occidere 373.20. pie agit 374. 20

Alisus, Alisæi 10.10.

Alisfragmuthosis rex cõtra pastores gerit bellum 660.5.

Aliturus mimorum actor 437.50

Allus Samarita, libertus Neronis 393.20

Althemus præ timore obriguit 484.40

Amalecitæ gens 50.40

Amalecitæ bellum Israelitis inferunt & uincuntur 50.51

Amalecitæ Hebræos subigunt 100.40. eorum rex captus et occisus 119.20. 120.10

Amalecitas quanto deus odio sit prosecutus, & quomodo Saulus eos extirpauerit 119.4 Dauid cedit eos 134.20

Amalecus nothus Aliphazæ filius 25.30

Amalecitis regio ibidem

Amanus quanto in honore apud Artaxerxem habitus, & quantum in Iudæos propter Mardochæum concepit odiũ 238.4. cõsulit contra seipsum 239.20 in crucẽ Mardochæo paratam sustollitur 241.30. & filij eius 242.40

Amaræi filij quomodo Ioannem Gaddim interfecerint, & quæ eius cædis pœnas dederint 270.10

Amarames Moysis pater & Aaronis, deũ inuocans ut Hebræos redimat exauditur 38.20

Amaranus seditiosus exulat 423.30

Amarinus constituitur rex 183.40. obit diẽ suũ, relicto principatus successore Achabo filio 184.20

Amasus Abesolomi copiis præficitur 151. 40. impetrat ueniam à Dauide, cui gratulatur regni restitutionem 153.30 constituitur præfectus exercitus 155.1. occiditur à Ioabo 155.20

Amasias filius Ioasi regis Iudæ, uir bonus & pius patri in regnũ succedit 202.30. 203.1. paternæ necis autores tollit, Amalecitas, Idumæos & Gabelitas prælio uincit, & ad idola deficit 203. 20. increpatur à propheta ibidẽ. minatur Ioæ regi, & prælio uictus capitur interficiturq; 204.10

Amasias sacerdos 191.40

Amathus, Amathæ 10.11

Amathus castrum ad Iordanem 289.10

Ambitio quantum malum 138. per totum M. Ambiuius præficitur Iudææ 385.50

Amenophis regni terminus 660.36

Amesses regni terminus ibidem.

Amias Achaz fil. bello superatus à Zacharia trucidatur 206.40

Aminadab us leuita 111.20

Ammanus, Ammanitæ 15.30.

Hebræorum genti bellum inferentes male excipiuntur 103.50.104.1.

Ammanitarum contumelia in Dauidem 385.30. & quæ de eis ultio accepta 144.10. excinduntur 146.50

Ammanitæ & Moabitæ socij mutuo sese occidunt 192.10

Ammaus exusta 509.20

Ammaus thermæ sanãdis corporibus idoneæ 566.10. uide & Emmaus

Ammonius insidiator Ptolemæi Philometoris occisus 275.30

Amnon sororẽ Thamarã stuprat 147.30 occiditur à fratre Abesalomo 148.50

Amoræi cum suis regibus deleti 73. quorum ditionis termini 73.30

Amoritis regio duabus & dimidiæ tribubus conceditur 78.10

Amosus Manassis filius regno paterno substituitur, quod propter immaturitatẽ nondum tenens occiditur 213.6

Ananelus constituitur pontifex ab Herode 320. honore priuatur 321. restituitur 322

Ananias Masbali pontifex cum quindecim aliis crudeliter necatur 616.40

Ananias mercator Iudæus regias mulieres Iudaicam religionem docet 425.20.

Ananias Nedæi fil. pontificatum accepit 428.30. uinctus mittitur Romam 429.50

Ananias nominatur Sedraches 221.20

Ananias Oniæ filius copiis Cleopatræ præficitur 285.20. & 288.40

Ananias Pharisæus Iosepho se opponit 446.40

Ananiæ pontificis liberalitas, ciusq; seruorum iniquitas 433.30. & 434.4. ipsius filius capitur à sicariis 433.30

Ananiæ põtificis domus incenditur 530.30

Ananias pontifex cum Ezechiæ fratre, et põtificibus aliis in cloacis latuit propter seditionem ibidem. cum fratre interficitur 530.10

Ananus Anani filius pontificatum acquirit, & Iacobum lapidat 433.20.

Anani senioris felicitas ibidem

Ananus Ionathæ filius Cestio portas prodere uoluit 536.30

Ananus Iudæorum dux uinctus Romam mittitur 429.50

Ananus pontifex cum Hierosolymitis bello contra Romanos se præparat 542. 30. 542.40. apparatum belli rursus amittere noluit ibidem. milites contra Simonem Gioræ mitit ibidem 40

Ananus pontifex, eiusq; gesta 571.10. & 572.573. per totum
Anani mors Hierosolymæ excidij principium 578.40. eiusq; uirtutes celebratæ ibidem
Ananus Sethi filius pontifex constituitur 385.30. eo priuatur ibidem
Ananus Simonis satelles ad Titum profugit 628.10
Anarabarches, pontifex Hebr. 57.30
Anaxagoræ Clazomenij mors 868.
Anchus rex Gittæ 126.30. & 131.3. exercitum ducit in Hebræos 132.10. 134.8
Andromacho amicitiam renunciat Herodes 354.20
Andronicus Messalami filius orator 279.40
Angelus, quale nomen 326.30
Angelos cum mulieribus coiisse 6.20
Anilei & Asinæi Neerdensium facinora 402.403.404.405 per. totum
Animi unde certissimum argumentũ colligatur 129.20
Anna Helcanis uxor 108.40.109.3
Annibas seditiosus plectitur 423.30
Annius Minutianus 406.20. & 408.20 417.20
Annius Rufus Iudææ præficitur 385.50
Annus magnus quot annis constet 8
Anni septimi, quinquagesimi seu Iobeli remissio 64.50
Anni quot ab exitu Israelis ex Aegypto usq; ad templi Solomonis extructionẽ 434.40
Anteij interitus 411.10
Anthedo, postea Agrippias dicta 289.20
Antigonus Asiã occupat mortuo Alexãdro 246.10
Antigonus Aristobuli filius cũ patre trãsfugiens capitur 299.30. accusat apud Cæsarẽ Hyrcanum & Antipatrũ 301.20. paternũ regnũ affectans profligatur 308.30. reducitur in regnum per Parthos 310.30 amputat Hyrcano auriculas 312.30. accusatur Romæ, & placat pecuniis hostẽ 313.40. quomodo ab Herode oppugnatus sit 314.10. & inde quomodo expugnatus & irrisus à Sosio 317.50. Antonius Herodis pecuniis corruptus cũ occidit 318.319. per totum Antipatrũ & Hyrcanum accusat 471.30. uincitur ab Herode 474.20. rex constituitur 476.40. quàm insolẽs ex unica victoria factus 480.20. dat se uinciendũ Sosio 482.30. securi percutitur 482.50
Antigonus Hyrcani fil. Samariæ obsidioni præficitur 284.50. quomodo à fratre & cur occisus 286.40.463.40
Antiochia Mygdonia, urbs 426.40
Antiochia, Syriæ metropolis 544.20
Antiocheni Demetriũ eiectum recipiunt 275.30
Antiocheni soli cum Sidonis & Apamenis pepercerũt Iudæis cohabitatoribus suis 533.30
Antiochensium odium in Iudæos 352.20
Antiochensiũ petitiones apud Titũ 641.40
Antiochus Antiochi Grypi filius uictus & occisus ab Antiocho Cyziceni filio 289.50
Antiochus Antiochi Cyziceni filius superat Antiochum Grypi, & superatur inde ab Eucero & Philippo fratribus ibidem
Antiochus Aspendius ab Hyrcani filiis uictus 462.40
Antiochus Comagenæ rex 387.6. & 421 40
Antiochus Cyzicenus cũ fratre Antiocho Grypo belligeratur 284.50. uincitur ab Hyrcano 285.1. occiditur à Grypi filio Seleuco 289.40
Antiochus deus Alexandri fil. adolescens rex coronatur & amicitiam cũ Ionatha init 281.40. trucidatur à Tryphone suo tutore 282.10
Antiochus Dionysius Antiochi Grypi fil. Damasci regno potitus quid gesserit 291.4.292.1. eius cũ Alexandro & Arabibus bellum 464.50.465.20
Antiochus Epiphanes Seleuci fil. & eius gesta cõtra Iudæos 258. usq; 265.639. 677. ad Elymaida uincitur 264.50 commissa regni cura Philippo moritur 265.10. & 366, per totũ. aliaq; eius gesta 690. 10. 692. 678. 693. per totum
Antiochi Epiphanis cum Ptolemæo Sexto contentio propter Syriam, & in Iudæam irruptio sæua 461.30
Antiochus Epiphanes quomodo ceperit Hierosolymam 610.40.613.10
Antiochus Eupator Antiochi Epiphanis fil. rex cõstituitur 265.10. Bethsaritas. expugnat 266.7. Philippũ tutorem regnum inuadentẽ occidit 366. 40. captus à Demetrio trucidatur 266.10
Antioch. Eupator Antiochi Epiph. fil. quomodo Iudæam afflixerit 461.50
Antiochi Magni bellum cum Ptolemæo Philopatore, & beneficia in Iudæos 252.10. dat filiam Ptolemæo uxorem 254.9
Antiochi Pharanx, loci nomen 461.10
Antiochus Seleuci nepos Deus cognominatus 252.30
Antioch. Soter, etiã Pius dictus frater Demetrij rex natus Tryphonẽ persequitur & interficit 281.50. Simonem Matthiæ in amicitiam receptũ conatur subigere, sed infeliciter ibidem. oppugnat Hyrcanum Hierosolymis, & cognominatur Pius 282.283. per totum. regno & uita priuatur ab Arsace ibid. Seleucum Grypi uincit 289.40
Antiochus Grypus qui, & Philometor Demetrij Nicanoris fi. Alexãdrum Zebinam bello occidit, & regnum Syriæ occupat & Heracleonis insidiis occisus 289.40
Antiochus, Agrippa & Sohemus Vespasiano in auxiliũ miserũt bina milia peditũ, & sagittarios equites mille 546, 10
Antipas Herodis fil. cõstituitur tetrarcha 374. affectat regnũ ibidem. portionem paterni regni acquirit 510.30
Antipas pro Antipatro fratre rex constituitur testamẽto 503.10. tetrarcha instituitur 504.30
Antipas pater Antipatri Idumææ præfectus ab Alexandro 294.30
Antipas regij generis uir cõprehensus custodiæ traditur 571.20. occiditur 772
Antipater Herodis fil. à patre uocatur domũ 346.3. honoribus augetur 346.30. fratres crebris calũniis infestat ibid. 354.30. 358.10. malicia eius 363. per totum. eius in patrem insidiæ 364.50. 366. 367. capitis damnatus uincitur 368.1. occiditur 373.40. ab Herode patre pellitur ciuitate 488.20. fratrib. insidiatur 489.10. prodigit 496 30. fratrum occisorum liberis etiam male uult, & cõspirat contra patrem 496.30 ueneno cum tollere conatur 499.10.500.6. aliis duobus fratribus calumnias struit ibidem. causam dicit 501. 502. per totum. occiditur 504.30
Antipater Idumæus Hyrcanum in regnum restituit 466.467. per totum, aliaq; eius gesta 470. usq; 473
Antipater accusatus, declaratur præfectus Iudææ à Iulio Cæs. & Hierosolymorũ muros reficit, & filiis suis præfecturas attribuit 471.40
Antipater qui prius Antipas, quomodo se suosq; euexerit, & Aristobulum regno eiecerit 294.50.295.10. Scaurum cõmeatu iuuat 298.40.299.10. eius autoritas, uxor & liberi 301,50. qualem operam nauarit Cæsari, aliáq; eius gesta ibidem. & 302. dynasta & procurator Iudææ cõstituitur à Cæsare 303.20. suos liberos ad gubernacula prouehit 303.30
Antipater Salomes fil. accusat Archelaũ 376.30
Antipater Samaritæ Antipatri Herodis filij procurator 367.10. ueneficiũ apparatum Herodi indicat 499.20
Antipatris ciuitas ædificatur 487.10
Antiphilus cum suo fratre ueneum apparant in Herodis interitũ 367.10
Antiquitatũ libri xx. quod tempus complectantur, & quas historias 416.10.
Antonia Drusi maioris uxor, Germanici & Claudij mater Agrippæ dat mutuo pecuniã 393.10. eius fauor in Agrippã 394.10

394.10. eius prudētia 396.50. 397.10
Antoniæ ædificij Herodiani descri. 603.30
Antonia porticus incensa, & præsidium ex ea deturbatum 530.40
Antonia turris ab Herode condita 340.40.389.10.486
Antoniæ fundamenta subuersa 624.30
M. Antonij decreta pro Iudæis 306. per totum
M. Antonius, dux Ro. 299.1. in Asiam proficiscitur, & Herodē defendit 308.40.475. amore Cleopatræ captus Herodem, & Phasaelum tetrarchas constituit 310.1. ad regium fastigium eundē promouet 313.20. ab eodem pecuniis corruptus Antigonū è medio tollit 319.20
M. Antonius donatur ab Herode 319.1. homo impurus 320.30. Herodi ninnū indulget 323.30. multa indecore agit in gratiam Cleopatræ 424.1. subigit Armeniam ibidem 50. uincitur apud Actiū à Cæsare 327.40. occisus 330. qualē operā Gabinio præstiterit 470.10. Herodem exulē regno Iud. præficit 477.50. propter Cleopatrā multa facit indecore 483.4
Antonius centurio à Iotapateno insidiis interemptus 557.3
Antonius præfectus alæ equitū cōtra Romanos 543.30. eius gesta ibidem
Antonius Primus è Mœsia contra Vitelliū cum legione tertia properat 591.40. eius gesta ibidē. Vitellium interficit 586.6. in conflictu cum Vitellianis quatuor milia & quingentos amisit 592.10. Romam properat ibidem.
Antonius Silo Taricheas missus cū duobus milibus sagittariorum 563.9
Aod. uide Iodes
Apachnæ regni termini 659.40
Apamia obsidione liberata 473.10
Apellæus, mensis 235.20.259.10
Aphrica unde sic denominata 18.7
Aphri & Aethiopes quanū annuē pendant Romanis 527.50
Apion Alexandrinorū legatus contra Iudæos 398.30
Apion grammaticus res Aegyptiacas conscripsit 673.7. eius portentosa mēdacia de Iudæis & tota uita taxata ibidē. 673.674. per totum. & eius calumniæ & mendacia confutata 674.675.676.677. per totum. propheta fictus fabulam tragicam de Iudæis impudentissimē fingit 676.50.677.678.679.680. per totum
Apionis mors 680.20
Apobaterion locus 7.40
Apochis regni termini 659.40
Apollodoti Gazæorum duci prælium cum Iamnæo, & mors 289.30
Apollonius Antiochi dux, à Iuda Maccha bæo uictus occiditur 261.20
Apollonius Dauus præfectus Alexandri filij Antiochi Epiph. 274.30. uincitur à Ionatha 275.10
Apollonij Molonis mēdacia de Iudæis 676.40. 678.40.685.50.686.10
Aponius senator sanciatur 418.2
Apsanes Iudæis præficitur 104.30
Aquila aurea supra portam posita deiicitur 372.2.348.349. per totum
Aquila quare Romanorū insigne 548.20
Aquila Caligulæ interfector 410.30
Ara tabernaculi, & Arula suffumigatoria 57.20
Arabia, confinis Iudæa 295.1
Arabes qua ætate infantes suos circumcidant 16.6
Arabes Hebræos subigunt 101.50. ab ipsis rursum cæduntur 102.1
Arabum præliū cum Herode 325.50.326. per totum
Arabū Iudæam deuastantiū sæuitia 380.7
Arabum gesta in Iudæa post mortem Herodis 509.20
Arabes Iudæorum transfugarum uiscera patefaciūt, aurumq; eximunt 617.30
Aramus, Aramei 11.10
Arami liberi quibus gentibus appellationem indiderunt ibidem.
Aranes ubi mortuus ibidem.
Arasci templum 211.30
Arbela uicus 452.20
Arbori interdictæ quæ uis indita fuerit 4.20
Arca Noë 6.40
Arcæ Noë reliquiæ ubi seruētur 424.40
Arcæ tabernaculi forma 56.40
Arca in potestatem hostium uenit 109. quantorum malorum his fuerit autor ad quos peruenit, & quomodo Hebræis reddita 109.110
Arca transfertur Hierosolymam in templū Salomonis 169.50
Arcades de antiquitate gloriantes, post Athenienses literis eruditi 656
Arce, alio nomine Arctipus, ciuitas 93.5
Arce, quæ nunc Petra, ciuitas 73.20
Archelais uicus conditur 383.2
Archelaidis palmeta 385.50
Archelaus Cappadocū rex 342.40.435.348. Herodem ad sanam mentem reducit 355.40. eius prudentia 493.494
Archelaus Herodis filius à patre regno præfectus ipsius funus curat 374.30 populo se accomodat, & incidit in seditionem 375.10. accusatur apud Augustū 376.20. ethnarcha non rex cōfirmatur ab Augusto ibidem. Glaphyram fratris defunti uxorem ducit 383.20. accusatur apud Augustum & relegatur Viennam Galliæ ibidem. 511.30. uenduntur eius bona 385.50. à fratre falsē calūniatur 500.10. rex cōstituitur 504.50. in seditionē incidit 505.506.507. per totū. quod nō rebellasset quarta tributorū parte leuatus 511.30. eius reditus quanti ibidem
Archelaus Magdati ad Titū profugit 628.10
Arcyon medicus 4
Arethis, sexti ex fratribus Machabæi immania supplicia, eiusq; cū insigni tolerantia sermones 698.699. per totum
Aretas Arabum rex fugientem Hyrcanum recipit hospitē, oppugnationē Aristobuli cogitur intermittere 294.295. per totū. cū Scauro fœdus init 298.40
Aretas qui antea Aeneas cōstituitur Arabum rex 357.20. confirmatur 360.20
Aretas Cœlesyriæ regnū adipiscitur 291.20.465.10. cū Herode bellatur 390.391. per totum. & Iudæa infert bellum 465.30. à Scauro mulctatur ccc. talentis 469.9
Aretas Petræus Roma auxiliatur 379.50
Argolicæ historiæ scriptores discrepātes 656.40
Aripbanes Græcus historicus Iudæorum mentionem facit 666.40
Arictis instrumēti bellici descriptio 552.10
Ariochus Nabuchodonosori satellitū præfectus 221.40
Ariō, procurator Iosephi Tobiæ fil. 256.30
Aristæus Iudæorum negotium agit apud Ptolemæum Philadelphum 247.20.248. per totum
Aristocratiam esse optimā administr.
Aristotelis apud Clearchum uerba de Iudæis 664.50
Arius centurio cōfossus 579.30, & 509.3
Aristobuli odium erga fratrē Agrippam 392.30
Aristobulus Agrippæ frater, Iudæorum causam agit apud Petronium 399. per totum
Aristobulus Aristobuli fil. adolescens pulcherrimus ibidem. ab Herode constituitur pontifex, & occiditur ab eodem 322.10
Aristobulus Alexandri Iamnei fil. generosus 291.10. quomodo adsecutus sit regnum 293. per totum. obsessus ab Areta liberatur per Scaurum 295.40. quale donum Pompeio miserit, & cōtroueersiam cūm fratre apud eūdem disceptauerit 296.10. quomodo à Pompeio tractatus 297.7. uinctus abducitur Romam 298.30. uinculis elapsus iterum capitur & mittitur Romam 299.30. ueneno sublatus est 301.10
Aristobulus Herodis fil. reuersus Roma ducit uxorem 342.40. coniicitur in carcerē falsis calumniis oppressus 358.10. accusatus à patre Beryti dānatur 360.30. strangulatur 461.8
Aristob. filij Herodis, liberi qui 496.30. 518.10

Aristob.

Aristobulo Herodis filio Armenia minor à Nerone data 519
Aristobulus Herodis frater, priuatus mortuus filia unica relicta 518.10
Aristobulus Herodis dynastæ Chalcidis f. domuiis multis donatur à Ner. 508.5
Aristobulus Hyrcani f. obsidioni Samariæ præficitur 285.7. quomodo imperarit et sæuierit in matrē ac fratres 285.40. fratris cæde pollutus moritur philellen dictus 286.10. primus diadema regium usurpauit, & quomodo se gesserit in matrem & fratres 286.20. mors eius 462.40
Aristobuli & Hyrcani furor & contentio 610.50
Aristobulus rex Chalcidis contra Antiochum 646.10
Armenia regio 11.20
Arnon fluuius 73.30.74.10
Arphas uicus 545.30
Arphaxades Arphaxadæi 11.10
Artabanus Vonone uicto Parthorū regnū assequitur 386.50
Artabanus à Vitellio uictus 389.10. recuperato imperio fœderatur Neroni ibi.
Artabani cum Asinæo & Anilæo reconciliatio & amicitia 402.50
Artabanus regno pulsus restituitur per Izatem 426.30. & 427.4
Artabazes rex Parthorum donatus Cleopatræ 483.10
Artabazes Tigranis filius captus 324.50
Artaxerxes regnum paternum accipiens quale conuiuiū instruxerit 237.20. accusat uxorem & diuertit ab ea ibidem. ducit aliam nomine Estheram 238.3. Amanē in sūmo habet honore 238.40 eundem cruci suffigit 241.30. Iudæos periclitantes liberat ibidem
Artaxias Tigranis filius regno nō diu potitus pellitur 324.50
Artemisius mensis 167.20
Artorius quemadmodum ex incendio per Luciū cōmilitonē seruatus sit 626.20
Arucæus Arcen condidit 11.2
Arudæus, Aradus insula ibidem
Aruntius præco retundit Germanorū militum impetum 412.9
Arus uicus 380.5
Aruum loci nomen 127.6
Asamonæorum gens Iudæorū reipu. statū mutauit 233.30
Asamonis montis Galilææ situs 335.30
Asanus Abiæ filius regnum paternū accipit 182.20. eius pietas, & bellum cum Zæreo Aethiopum rege ac victoria ibidem. mors 183.40
Ascalon capitur 95.40
Ascalon Iudæis semper inuisa 543.30. eius situs ibidem 544.10
Ascalonitæ quingentos & duo mīlia Iudæorum apud se habitantium interfecerunt 533.30
Ascalonitis quantum incommodi area attulerit 110.30
Aschanes eunuchus præpositus Hebræorū nobilium curæ obsequitur Danieli 221.10
Aschanaxes Aschanaxi 10.10
Aser natiuitas 22. filij 36
Aseritarum sors in Chananæa 93.3
Asiæ quingentas ciuitates uni rectori, & consuli Romano parere 526.50
Asinæus & Anilæus Neerdenses grassatores quomodo cum Artabano amicitiam ineunt 402.20.403.404.405. per totum
Asiongaber, loci nomen 174.10
Asoriis ciuitas 99.50
Asofra, buccina 69.40
Aspersorium tabernaculi 55.30
Asphaltites lacus 13.20.504
Asphaltites lacus repletus cadauer. 583.40
Asphaltites lacus Tiberiensi natura contrarius 584.20. eius descriptio ibidem
Asphar lacus 270.10
Asprenatis prodigiū & interitus 409.30
Assamonæi principatus quando desierit 319.7
Assamonæorū familiæ quādo & quandiu principatus Iudæorū concess. 435.10
Assaracoddas Senacheribi filius patri succedit in regnum 211.30
Assaron quantum contineat 57.10
Assis regni termini 659.40
Assuras, Assyrij 11.10
Assyriorum imperium quando dissolutum fuerit 211.20
Astabarri populus 10.30
Astapus fluuius 41.40
Astartes templum 135.30
Astartis rex Tyriorum, eiusq; successores enumerati 661.40
Astoborra fluuius 41.40
Astronomiæ qui primi inuentores 6.10
Athenienses quando & quemadmodum Romanis subiecti 516.20
Athenienses bus nulla cura fuit historiæ cōscribendæ 656.40
Athenienses religiosissimi crediti 679.40 scriptis legibus utebantur 680.10
Athenio legatus Ptolemæi Euergetis ad Iudæos 255.5
Athenio dux Cleopatræ, Herodem repellit iam victorem 483.30.610
Athrongæus uel Athronges pastor regnū affectat 379.20.508.40
Auaris urbs Aegyptia 659.30,660.661. per totum
Augusti Cæsaris in Iudæos beneficia 350.20. in Herodem odium & Aretam 357.6. reditus cum utroq; in gratiam 360.10. confirmat testamentum Herodis 381.30. in Italiam proficiscitur 475.10
Augusti mors, & quot annis imperarit 585.50
Aulæ regiæ descriptio elegans 600.10
Aulicæ deliciæ quæ 154.20
Aurea terra, regio 174.50.175.1
Azael ab Adado cum muneribus mittitur ad Elisæū, unde se regem futurū cōgnoscit 197.1. contra Israelitas belligeratur & Hierosolymitanos, à quo pacē redimit Ioasis rex 201.40.202.1. moritur 203.6. & 7
Azarias propheta uaticinatur Asani ad mini 182.50. & 183.1
Azarias compellatur Abdenago 211.10
Azizus Emesenorū rex Agrippæ iunioris sororem duxit 430.10
Azotum pestis propter arcam detentam inuadit 110.10
Azotum captum & concrematū 275.10
Azymorum festiuitas restauratur 208.1
Azymorum festiuitatis institutio 45.63.7

B

Baaras loci, & herbæ descrip. 644.20.
Babæ liberi occiduntur ab Herode 333.4
Babel quid significet 9.20
Babylon locus cur sit dictus ibidem
Babylonis extructio 45.30
Babylon in Cyri potestatem uenit 224.50
Babylonica captiuitas quando & quomodo acciderit 215.216.217.218.219. per totum
Babylonicæ turris institutio 8.40. & quanta fuerit 9.10
Babylonij Iudæos persequuntur 404.30
Babyloniorum antiquissima rerum memorabilium traditio 657.10
Bacca uicus 544.30
Bacchides dux Demetrij contra Iudā Machabæū mittitur frustra 266.40. mittitur iterū ac cum Iuda confligens uincit 268.40.269.1. adigitur ad pacem cum Ionatha incundam 271.10
Bacchidis sæuitia in Iudæos, & eius interitus 461.3
Bactriani populus 11.20
Badus, qualis mensura 167.6
Bæonis regni termini 659.40
Bagoas eunuchus 365.30
Bagoses copiarū Artaxerxis imperatoris quomodo Iudæos ob homicidiū in templo factum tractarit 243.10
Bagothous & Theodestes eunuchi coniurant in necem Artaxerxis, & plectuntur 238.239. per totum
Bathales Ammanitarum rex 219.50
Baiæ, oppidulum Campaniæ, ubi & calidæ 397.50
Bal quis deus fuerit 201.10. sacerdotes eius uniuersi sublati ibidē. ædes ipsius à fundamentis diruitur 201.20
Balachus Moabitarum rex Balaamum ad Israelitas execrandum mittit 74.40. 75. per totum

5. per totum
Baladan Babylonioru rex amicitiam cum Ezechia inire cupit 212.8
Balamus uates contra Dei mandata profectus ab asina compellatur 75.3. bene precatur his quos execrari uolebat 75. per totum. malum consilium dat Madianitis 76.8
Balsamus ubi nascatur 174.40
Balsamum ubi proueniat 324.30
Balthasar Nabonadel dictus arripit regnum Babylonicum 223.50. ipse cum suo regno in Cyri Persarum regis potestatem uenit 224.50. occidit Adoniam 183.40
Banaias satellitibus praeponitur 155.50. unus fortium Dauidis 156.10
Banaias Salomonis copiis praeficitur 164.9
Banaoth as & Thanus occisores Iaboshi supplicio afficiuntur 139.50
Barachias autor Israelitis ut capiunos Iudaeos & Ptolemaeo dimittant 207.1
Barabas Hebraeos in libertatem uindicat 99.50
Barasa expugnata concremata 283.50
Baruch filius Neri fil. Hieremiae prophetae scriba 215. 40. liberatur a carcere 219.30
Baris Castellum, postea Antonia 466.20
Baris mons 7.50
Barzaphanes Parthorum satrapa Syriam obtinet 310.25. 475.20
Basanes Hieroboami totam familiam sustulit 182. regnum occupat 183.10
Basanae impietas a Gimone propheta graiter carpitur, sed frustra, regnumq; ab hostibus infestatum tueri non ualens moritur, Elano filio successore relicto 185.10
Bassus addit se Cassio 473.8
Batanea, Trachonis & Auranitidis, partiumq; quarundam domus Zenobis centum talenta reditus erant 310.40
Bathuel Nachoris filius 11.50
Bathyllus Antipatri liberius uenenum bero adfert 500.7
Batibij dictum 469.40
Beelseplion ciuitas 45.30
Begabri Idumaea uicus 584.19
Beleastartus rex Tyriorum Hiramo patri successit 661.40
Belli leges 85.40. 86.10
Beniaminis natiuitas & nominis ratio 24.30. filij decem 36.50
Beniamitarum sors in Chanaan 92.40
Beniamitae post Iesu ducis mortem quieti & agriculturae student 95.10
Beniamitarum fortitudo & peritia militaris 97.10. caedes omnium usque ad sexcentos uiros ibid. quomodo ea tribui restituta 97.3
Berenice, locus 174.10
Berenice Agrippae filia 391.50. 418.30
Bernice Costobari filia 391.32
Bernice Polemonis nubit 436.30
Bernice Salomes filia datur nuptum Aristobulo Herodis filio 342.40. fit exosa Glaphyrae 352.1. datur alij marito 496.30.
Bernices supplicatio ante tribunal Flori, & eius uitae pericula 523.40
Bernice & Iudaei ad Cestium de Flori gestis retulerunt 524.50
Berotha ciuitas 91.40
Berosus Chaldaeus de astronomia & Chaldaeorum philosophia Graece scripsit 661.10. & 663.5. eius historiae uerba & compendium de Iudaeis ibidem. Graecos scriptores taxauit ibidem
Bersaeciuitas 186.10. 201.30
Bersabe puteus 15.50
Bersabe reperies in duobus locis
Berytus domicilium Romanorum 359.40
Berytus Phaenices colonia Romanorum 638.90
Berytus qui modo ab Agrippa exornata 421.10
Berzelleus quatis beneficiis iuuerit Dauidem regno pulsum 151.30. quam gratum ei obtulerit rex 154.20.
Besarra oppidum 442.50
Beseleel architectus 55.10. & 60.20
Besemmath uxor Esau 20.20
Bethalaga uicus 270.50
Bethel quid significet 20.50
Bethenabem uicus 583.5
Bethleem toparchia 584.6
Bethmaus uicus 440.10
Bethora locus 91.40
Bethsabes forma Dauidem ad adulterium pellicit 145.7
Bethsama uicus 111.8
Bethsamitarum prophani lxx. arcam contingentes moriuntur 111.10
Bethsana, quae Scythopolis 264.20
Bethsana, ciuitas 92.50
Bethsuritarum deditio 266.7
Bettaea capta & praedata 143.10
Bezetel uicus cum turri inexpugnabili 544.17
Bezethae collis descriptio 604.10
Biblia quot annorum historiam complectantur 2.3
Bithynos, Cappadoces, Pamphylios, Lydos & Cilices Romanis tributa pendere 527.3.
Borcaeus Agrippae legatus a Iudaeis uulneratus effugit 536.10
Borceos uicus 545.20
Bouis cornupetae noxa quomodo uindicanda 85.3
Boz columna uestibuli templi 168.30
Boz ut quomodo Ruthem uxorem 107.40. 108.20
Britannicus Cl. Caesaris filius 436.40
Britan. Claudij ex Messalina f. Neroni priuigno in imperio posthabitus 519.40
Britanni quomodo & quando Romanis subiugati 526.40. & 527.3
Broccius trib. plebis 416.20
Buccinarum excogitatio & usus 85.30
Burrus praefectus praetoriorum militum 430.50

C

Cabrothaba locus 66.20
Cadmus Milesius quo tempore historia conscribere inceperit 656.10
Caduceatores sacros esse & inuiolabiles 326.40
Caecilius Bassus occiso Sextio Caesare prouinciam occupat 306.40
Caecilius Bassus Sex. Caesare interficit & copias eius occupat 473.4
Caecinna ab Antonio Primo rerum gestarum uicius ad Vespasianum mittitur 591.40
Caecinna de proditione cogitat, & cum milite ad Antonium transfugit ibidem
Cadesa ciuitas 91.50
Canopolis & forum quod uocatur materiarium a Cestio incensum 536.10
Cephalio fr. Antip. cadit in praelio 296.6
Ceron regio amomi ferax 424.40
Caesar Iudaeorum & Archelai connubium diremit 510.30. Archelao ethnarchiam seu mediam regni partem dedit ibidem. eius promissio Archelao facta ibid. reliquam regni dimidiam partem in duas tetrarchias diuisit ibidem
Caesar quae Salomae largitus sit 510.40
Caesar quas ciuitates Iudaeorum regno auulsas Syriae adiecerit ibidem
Caesaris liberalitas in duas filias Herodis uirgines ibidem
Caesar seisum Alexandrum deprehendit ibidem. remigum numero inscrit 511.3
Caesares uocatos imperatores Rom. 173.40
Caesarea conditur 486.10. & 487.10
Caesarea Philippi dicitur Neronis 433.40
Caesarea Iudaea maxima ciuitas 560.2
Caesaris templum 487.6
Caesariensium contumeliae in mortuum Agrippam 422.30
Caesariensis contra Iudaeos apud Neronem uictores 522.1
Caesariensis omnes Iudaeos apud se habitantes trucidant 512.10
Caesennius Gallus duodecimae legionis dictor a Cestio in Galilaeam missus 535.20. duo milia Galilaeorum cadit ibidem
Caesennius Paetus rector Syriae 639.40
Caesennius Paetus Antiochum regem Comagenes apud Vespasianum defectionis accusat 646.6. bellum mouet contra eum ibid. uinctum Romam e Cilicia mittit ibid.
Caesoniae fugulatae cum filia magnanimitas 422.20
Caiaphas constituitur pontifex 386.9
Cain quid significet, sacrificat, iugulat fratrem, totus malus, nulla inuenit 5.2. eius posteri 6.6

Caius Agrippæ & Iuliæ fil. Augusti adoptiuus 376.30
Caius Cæsar Agrippam uinculis soluit, & tetrarchia Philippi tradit, regem appellauit 525.40. ei etiam Herodis tetrarchiam addidit ibidem. 50.
Caij uxor & filia occisæ 414.10. eius ingenium & mores 414.40. 415.1.
Caius Cæsar Deum se uocari uoluit 516.3. Petronium ob statuas in templo locandas Hierosolymam misit ibidem
Caij literæ ad Petronium 517.10
Caius per dolum interemptus, quanto tempore imperauerit ibidem
Calchus explorator Chananæ 67.2
Calidæ ad Baias 397.50
Calidæ ad Emmaunten 386.10
Calidæ apud Callirhoen 273.5.
Caligo tabernaculi qualis fuerit 60.30
C. Caligula constituitur Cæsar 391
C. Caligula Germanici fil. 395.30. designatur Cæsar à Tiberio 396.20. occiso Tiberio fratre opprimitur & ipse ibidem. Herodem cum coniuge mittit in exilium 398.10. quali fuerit ingenio 400.40.401. Iudæis bellum illatum, reuocatur à Petronio & Agrippa 400.40.401.1. moritur ibidem. eius in omnes sæuitia, & diuini honoris uendicatio, insaniáq; tũ coniuratio in ipsum, & eius interitus 405.30. usq; 410.411.
Callimander ab Hyrcano uictus, interiit 285.8
Callistus Caligulæ libertus 408.30
Calumniarum quanta uis 463.40
Cambyses Cyri filius patri in regno succedit, & Iudæos à templi & urbis ædificatione prohibet, moritur 228.40
Campus regius, loci nomen 13.40
Cana, loci nomen 325.20
Cana uicus Galilææ 481.20
Cana seu Canatha 483.30
Canatbenses ibidem
Candelabrum tabernaculi 57.10
Capernaum fons, Nili uena esse creditus 565.20
Capharsaba, campi nomen 349.20
Capharsaphan Idumææ uicus 584.20
Capito centurio à Floro præmissus ad Hierosol. minaces 522.50
Capitolij templum à militibus direptis donariis incenditur 592.20
Cappadoces populus 10.6
Carmeli montis situs 544.40
Carræ, Mesopotamiæ ciuitas 11.40
Carthaginensium originis & fati descriptio 527.40
Carus, deliciæ Herodis 365.30
Casander occupat Macedoniam mortuo Alexandro 246.10
Caspiæ portæ 389.30
Cassius Cherea 406.407.408.410. per totum. occiditur 418.10
Cassius, quæ gesserit in Iudea 304.19. 307. per totum. 473.16. 474. per totum affligit Iudeos 97.10.
Cassius Longinus Syriæ præfectus 340.40
Cassius Iulio Cæs. interfecto Syriam petit & quid gesserit 307.308. 472.474. per totum occis. 474. ibidem
Castor rerum Iudaicarũ scriptor 677.10
Castoris Iudei uersutia & dolus erga Titum 607.20.
Castra Iudeorum, locus 302.50.
Catullus Libyæ Pentapolitanæ rector, sicarius calumniandi doctor erat 654.30. triamilia Iudeorum trucidauit ibi. eius cruciatus & mors horrenda ibidem
Cedasa urbs 278.1
Celadus Augusti libertus 382.20. quæ Cæsaris nomine cũ falso Alexandro egerit 511.10
Celer accusatus Romæ causam dicit, & plectitur 429.30. & 430.1
Celer tribunus uinctus à Claudio Iudeis ad supplicium Hierosol. mittitur 549.40
Cedebæus præfectus uincitur à Sim. 282.10
Cenizus Hebr. in libertatem restituit 98.40
Cestius Gallus Syriæ præses inuadit Galilæam 447.30. & 453.50
Cest. Festus à Claudio in Iudeam procurator præmissus 518.10. eius malitia 521.40
Cestius Saulum cũ ceteris legatum ad Neronem in Achaiam mittit 537.50
Chabelo terra cur sic dicta 172.40
Chabolo uicus 447.30. 448.10
Chærea Caij uxorem & filiam interficiendas curat 414.10
Chalamas Syrorum transcuphratensium rex 144.40
Chaleho donatur pars agri Hebronis 95.30
Chaldei, populus 11.10
Chaldæorũ cõsensus cum sacris literis 818.
Chamis patris irrisor 11.9
Chananeus, Chanaan 10.40
Chananeorum terræ præstantia 66.30
Charetis mors apud Gamalam 568.20
Chariathiaris ciuitas 111.20
Chasleus, mensis 259.10.263.10
Chebronis ciuitatis antiquitas 587.20.
Cheleias Oniæ fil. copiis Cleopatræ præficitur 285.20. moritur 289.1
Cherubeis quid fuit 56.50
Cherubinorum descriptio 168.10
Chetim quid Hebræis significet 10.10
Chetimus, & Chetima insula ibidem
Chetoneæ qualis uestitus 57.40
Cheton quid significet ibidem
Chettæi populus 11.3
Chiramus operarius insignis 168.10.
Christus & Christiani 387.20
Chusarthes Assyriorum rex Hebræos sibi subiicit 98.40
Chusus, Chusæi 10.40
Chusis amicus Dauidis cõstantissimus, quomodo se gesserit apud Absalomũ 1.30 8.
Cilla ciuitas 128.50
Cillanos à Palestinis bello uexatos Dauid iuuat ibidem
Cinthares idem quod talentum 67.20
Cinnyra, instrumentum musicũ 116.40
Cinyra fabula 400.50
Circenses ludi 400.30
Circumcisionis prima institutio 40.30
Cisus Saulis pater 113.20
Citharæ quis inuentor 5.30
Ciuitatem quis primus instituerit 506
Claudius à militib. cõstituitur Cæs. 422.50
Claudius Agrippam ad senatum legatum mittit 517.10
Cl. Romæ contra Samaritas pronũciam tres eorum nobilissimos interfici iussit 519.30
Claudius quandiu imperiũ administrauerit ibidem. Agrippinæ uxoris Neronis priuignum in imperium cooptauerat, id.
Clearchus peripateticus Aristotelem præceptorem suum de Iudeis narrantem inducit 664.30
Clemens præfect. urbanarum cohortium 407.20
Cleopatra Antiochi filia nubit Ptolemæo Philopatori 254.9
Cleopatra Flori uxor 435.50.
Cleopatra Ptolemæi Epiphanis filia datur nuptum Antiocho 254.10
Cleopatra Ptolemæi Philometoris filia ducitur uxor, ab Alexandro Antiochi, qui & Demetrius dictus 274.10
Cleopatra M. Antonium in sui amorem pertrahit 310.1. & 474.50. Magãnem cum filio ad se uocat, & Antonium contra Herodem incitat 321. usq; 402.481.649.20. contra omnes omnium opibus inhians 324.325. per totum. Herodem ad stuprũ solicitat 324.30. occiditur 330.40. & 481.50
Clitus Tiberiensis altera manu mutilatus 445.20. & 542.20.
Cluuitus 409.40
Colossus Cæsaris 487.7
Comagenensium ciuilis contentio 387.1
Commeatus centum annorum qui de Gaulanitis in Massada incorruptus mansérit 648.50
Conon Græcus Iudæorum mentionẽ facit 666.40
Conuallis laudationis 193.20
Conuentus ciuium quæ utilitas 80.40.
Coponius Iudeis præficitur 384.10. & 385.1.
Coponius procurator constituitur. Archelai fiscus in prouinciã redactus 513.6
Corban iuramenti explicatio 664.14.
Corban, quomodo se liberent 72.40.
Corcæ, loci nomen 467.20
Coræ seditionem contra Moysem & Aaronem

Aaronem excitat 71.40. dat eius pœnas ibidem
Cornelius Faustus Syllæ filius qualem se præstiterit in expugnatione templi 298.7
Cornelius Sabinus sibiipsi mortem infert 407.40. 410.30. 417.40. 418.20
Corona triplex pontificis 58.40
Correi, locus 112.10
Corus mensura qualis 67.47.335.40
Costobarus Idumeæ Gazæ præfectus ab Herode, lucro intentus, repudiatur ab uxore 332.30. eius uiolentia 434.3
Costobarus & Saulus fratres unà cũ Philippo ad Cestiũ transfugiunt 537.50
Coturnices ubi copiose inueniantur 49.40
Cotys Armeniæ rex 411.50
Crassus in Parthos proficiscens Hierosolymitanum templũ spoliat periurus 300.10. cũ omnibus suis copiis perit 301.1
Crassus in Syriæ prouinciã Gabinio succedens quid gesserit 470.20
Cretenses moribus, non uerbis erudiebãtur 680.9
Ctesiphon, urbs 405.10
Cumanus Iudææ præses constituitur 428.30.518.20. & quid sub eo Iudæis acciderit ibidem. & 429.10. accusatur à Iudæis ibid. exulat 430.10.519.40
Cuspius Fadus Iudæorũ regno præficitur 422.52.423.30. seditiosos punit 423.34.428.10
Cydoessa Tyriorum uicus 569.50
Cyprus insula 10.10
Cyprus præsidij locus in finibus Hierichũntis 533.50
Cypros Herodis filia 391.24. alia Phasaeli filia ibidem,26
Cypron, castellum 349.20. & 487.20
Cypris Antipatri uxor 470.20
Cyrenæi, Marmaridæ & terribiles Syrtes quemadmodum Romanis subdita 527.40
Cyrus Persarum rex Babylonem & regem eius capit 224.50
Cyrus Iudæis Hierosolyma repetere permittit, templúmq; restituere, ac uasa tẽpli eis reddit, multáq; præstat beneficia 127.10. 232.40. 610.30. perit 228.20

D

DAbariteni uxorem Ptolemæi regij procuratoris inuadunt 443.20
Dacchari herbæ descriptio 58.50
Dagon, arx 282.20
Dagon præcipitatus 210.10
Dagonis templum exustum 275.20
Dalale meretrix Sampsonis 106.30
Dalmatæ bellicosissimos sub una tantum legione Romanorum quietem agere 527.10
Damascus à quo condita 11.20
Damascus imperio Dauidis subiicitur 143.1
Damascus à Metello & Lollio capta est 295.40
Damascenorum in Iudæos seueritas 438.20.538.2. & 651.10
Dana oppidum 98.30.178.10
Danaus Argiuorum antiquiss. 661.1
Daniel uocatur Balthasar, & cupit duriùs uiuere propter ualetudinẽ & studia 221.10. insomnia diuina uidet 221.50. regi somnia interpretatur 222.10. 273.1. Balthasaris uisionem in pariete explicat 224.10. abducitur à Dario in Medium & cõstituitur summus satrapa 225.2. insidias patitur, sed insidiatores eius luunt pœnam 225.226. per totum. apud Ecbatana turrim ædificat ibid. quàm carus Deo fuerit, & quantum cæteros prophetas superauerit 226.227. per totum
Danielis prophetia 263.10
Danitarum sors 93.7
Danitæ à Chananeis sedes mutare coacti 98.20
Danus, fons Iordanis 13.30
Danus nascitur 22.10. filij eius 36.4
Darabitta uicus 451.30
Darius Artabani filius Neroni obses missus 389.50
Darius Astyagis filius imperium Babyloniorum uastat, & Danielem abductũ constituit satrapã, quem inuitus postea leonibus obiicit 225.50. hostes Danielis iisdem obiicit, & deum eis prædicat ibidem
Darius equitum præfectus sub Agrippa 530.10
Darius Hystaspis filius rex Persarũ creatur, quæstionem proponit quænam omnium rerum fortissima aut potentissima 229.50. & pagina seq. cõmonitus uero à Zerobabele Iudæos libertati instituit, & immunitati, urbémq; & templum restituere promittit & iuuat 230.234. per totum. mortuus successorem filium Xerxem relinquit ibidem
Dathamo cum uniuersa sua familia terra debiscit 71.30
Dauid filius Iessæi 108.20
Dauid qualis, & quomodo rex à Samuele unctus prophetat, & Saulo furioso hymnos occinit ad citharam 121.10. eius magnanimitas 122.20. victoria de Goliatho 122.40. amatur à Sauli filia, & sexcenta hostium capita Saulo adfert & filiam eius uxorem ducit 123.40. socerum fugit 123.124.125. per totum. spiculo ab eo petitur 125.30. accepto Goliathi gladio fugit in Gittam, & insanum se fingit 126.30. fugit inde aliò atque aliò ibidem. Cillanis auxiliatur ac iterũ Saulum effugit 129.130. & 131. per totum. cum Saulũ occidere potuisset noluit ibidẽ. reconciliatur Saulo 129.31. Nabali defuncti uxorem ducit 131.50. Amalecitas prædatur ibid. 53. iungit se Ancho contra Hebræos 132.1. abducuntur ei ambæ uxores captæ 134.10. Palæstinos cædit & uxores recuperat 134.20. Sauli interfectorem supplicio afficit, & epitaphia ipsi ac Ionathæ conscribit 135.10. rex unius tribus declaratur, & cum Abnero pugnat 136. & 137.3. eius filij 137.10. Abnero fœdere iungitur & amicitia 137.40. interfectum luget 138.30. regnum in uniuersum ei confertur 139.20. dominorum suorum occisores punit 139.30. quantæ copiæ ad eum in Hebronem conuenerint 139.50. Iebusæos illudẽtes capit 139.10. amicitiam cum Iramo parat, & Hierosolyma ciuitatem Dauidis appellat ibidem. Palæstinos superat, & arcam Hierosolymã trãsfert 141.142. per totum. Palæstinos frangit & Moabitas Adrazarumque Sophenorum regem 143.10. Thænonem in amicitiam recipit Idumæam subigit, & officia distribuit ibidem. Ionathæ posteros beneficiis afficit ibidem. legati eius iniuria à Naase afficiuntur, Syri, Mesopotamitæ, Ammanitæ debellantur 144.10. Bethsaben adulteram facit & ducit uxorẽ, Vriãque interficiendum curat 145.146. per totum. Ammanitas excindit 147.3. à filiis molestatur 148.149. per totum. Abesalomum filium regem salutatum fugit 40. per totum. patienter dudit conuiciantem Semeim 49.50. fugiens benigniter excipitur ab optimatibus regionis trans Iordanem 151.30. prior filium aggreditur ibidem. occisum luget 153.3. ignoscit hostibus, & recipit regnum, salutatur rex 153.154. per totum. decem tribus ab eo deficiũt autore Sabæo 154.40. Palæstinos ultimo fundit, hymnos ac musicam instituit 156.40. fortissimi uiri ipsius qui 156.50. populum recensendo deum offendit 157.40. è tribus malis instigendis pestem eligit, & Oromnæ arcã emit 158.159. templi extruendi locus ei indicatur, ad quod opifices & materiam comparat, filiúmq; instruit Salomonem quomodo se debeat gerere nactus imperium 159.10. & 50. alstosus calefacit se Abisaces accubitu 159.20. Solomonem confirmat regẽ, officiáq; distribuit & tribus, tum templi uasorúmq; descriptionem tradit 160.161. per totum. Dauidis principiũ alacritas in contribuendo ad templi fabricã 161.30. quid sub mortem Solomoni cõmiserit 162.1. expirat ac sepelitur, maximúsq; cum eo thesaurus ibidem.
Dauidici generis regũ finis, & quot eorum fuerint 118.30

Debora prophetis 10.4
Decimæ datæ 14.20.50.7
Decius Mundus quantũ insanierit in Paulinam 387.40
Delatorib. quid præmij fuerit apud C. Caligulam 411.30
Demetrius Alexandrinus 281.40
Demetrius Demetrij filius amicitiam cum Ionatha init 275.40 Alexandrũ uincit 276.40
Demetrius Eucærus Antiochi Grypi filius rex apud Damascum constituitur, & Alexandrũ Iannæum superat 290.20. contra fratrem pugnans captiuus ducitur ad Parthos ibidem. Alexandrum prælio superat 465.7
Demetrius Gadarensis libertus Pompeij 298.20
Demetrius Nicanor rex 276.9. clementer agit cum Ionatha Iudæisq; 277.20. uincitur à Tryphone 278.10. capitur à Parthis 279.30. dimittitur, & in regnum restituitur ab Arsace 283.40. uincitur, capitur & occiditur 284.20
Demetrius Phalereus quomodo bibliothecam Ptolemæo Philadelpho comparauerit 300.5. legem Iudæorum transscribendam curauerit 251.20.
Demetrio Phalereo in historia Iudæorum uenia concedenda, quòd Hebraice nesciuerit 666.50
Demetrius Seleuci filius regnum Syriæ occupat, Antiochiumque & Lysiam occidit 266.50. Iudam occidit in prælio 269.10. Ionathæ amicitiam ambit 271.10. occiditur ibidem.
Dei castra, locus 23.30
Deus Galilæorum clades Romanis donabat 554.10
Deus Iudæis omnem uiam salutis ad interitum uerterat 617.50
Dei decretum contra omne Iudæorum genus 651.20
Dei definitio apud Mosen 681.10
Dextra porrecta quid apud barbaros significet 402.40
Diagoras Melius in mortis periculo uersatus propter Athenienses 685.9
Dido soror Pygmalionis regis Tyriorum in Africa Carthaginẽ ædificauit 662.4.
Diebus singulis quid Deus cõdiderit 3.20
Diglath, quid significet 4.10
Diluuij uniuersalis descriptio 6.7
Dina Iacobi filia 24.10. stupratur, quapropter Sicimitæ uniuersi trucidantur 24.30
Diodotus Tryphon Apamenus, uide Try.
Diogenes Alexandri amicis. à Pharisæis interficitur 466.8
Dionysius Tripolitanus securi percussus 296.20
Diophantus notarius sceleratus 358.30
Disciplinæ militaris exemplum pulcherrimum 538.539. per totum
Disciplinas à Chaldæis ad Aegyptios, ab his ad Græcos esse deductas 13.6
Dissimilium communionem etiam natura horrere 82.10
Dius in historia Phœnicum integerrimus 661.20
Dius mensis 7.3
Doecus mularum nutritor 126.30 occidit Abimelechum pontif. 127.30
Dolesus nobilitate potens à Gadarensibus interficitur 582.40
P. Dolabellæ decreta pro Iudæis 306.30
Domitianus cum multis Romanorum saluus euadit 592.20. à Mutiano productus populo rector insinuatur ibidem.
Domitiano Germani subiiciũtur & Galli 641.3
Domitianus in triumpho Vespasiani & Titi eis adequitabat 643.20
Domitius Aenobarbus 430.40
Domitius Aenobarbi filius ibidem
Domitius Nero consalutatur Imperator 430.40 fratrem, matrem, uxorem, uiróſq; illustriss. trucidat ibid. Cæsarea excludit Iudæos 432.30
Domitij Neronis uxor à marito occiditur 431.1
Domitij Sabini fortitudo 608.10
Dora Phœnices urbs 438.30
Doræ ciuitatis situs 679.1
Doras Hierosolymitanus pontificem perimit 431.30
Doris mater Antipatri Herodis filij accusatur ueneficij, & quomodo se gesserit 367.8. 474.40. 499.20
Doritarum in Iudæos insolentia 419.50
Dorotheus lxx. interpretib. additur 251.40
Dositheus Hyrcanum & Alexandrã Herodi prodit 328.20
Draconis leges de suppliciis antiquissi. 656.40
Druma Gedeonis concubina 102.20
Drusilla Agrippæ filia 391.30
Drusium turris 486.50
Drusus Agippæ filius 391.30
Drusus Neronis filius 392.10. 395.30
Drusus turris 337.4
Drymos, loci nomen 475
Dystrus mensis 87.40. 233.10. 242.20

E

EButius decadarchus sub Vespasiano 549. Gamalæ occisus 567.5
Edippon locus 476.1
Edom, uide Adomus
Edraus dux militum Ionathæ 189.30
Eglon Moabitarum rex qui Hebræos subiugarat, ab Iode interficitur 99.10
Ela capta & habitatores eius extincti à Syriæ rege 206.30
Elanus Basanæ filius altero regni anno occiditur, unà omnis eius soboles tollitur per Zamarem 183.40
Elcana Iudæ copiarũ dux occisus 206.40
Elcias Magnus, legatus Iud. 399.20
Eleazarus pontifex 1.40
Eleazarus Moysis filius 43.10
Eleazarus Aaronis filius 71.50. 72.1. fit pontif. 73.29
Eleazarus pont. moritur 95.8
Eleazarus Dodeiæ filius unus fortiũ Dauidis 156.50
Eleazar, quidam arreptitiorum medicus 166.20
Eleazarus Auranes Matthiæ filius 260.20. fortiter ab elephanto confosso opprimitur 265.50
Eleazarus pharisæus homo seditiosus conuitiatur Hyrcano 285.40
Eleazarus quomodo pontificatũ adeptus 248.30
Eleazarus thesauri templi custos quomodo pactus cum Crasso 300.20
Eleazarus Anani fil. pontifex cõstituitur unius tantum anni 386.6
Eleazarus Boethi pontifex constituitur 382.50. priuatur pontific. 383.5
Eleazarus gigas, quàm uasto fuerit corpore 389.50
Eleazari Asamonæi filij fortitudo et mors 461.20
Eleaz. Dinæi, latro 429.20. 431.20. 519.8. 520.10
Eleazarus seditiosus exulat 423.30
Eleazarus Ananiæ põtificis filius, Romani belli seminarium fuit 529.30. reiecit Cæsaris hostias ibidem
Eleaz. Semei facinus memorabile 552.40
Eleaz. duo socij cõtra Manahemũ 531.30
Eleazari Simonis filij factio 593.20. 594.10. 597.20
Eleaz. Simonis Gioræ socij mors 586.20
Eleazarus sicariorũ princeps Massadam obtinet 647.15. eius ad suos oratio 649.51. altera oratio de immortalitate animæ. 650.38. et 651. 652. per totũ
Elephantis quomodo pugnatum sub Antiocho Eupatore 265.40
Eleusa oppidum, Sebaste dictum 348.40
Eleutherus fluuius 483.10
Eleutheri equites 475.50
Eliabus architectus 558.60
Eliacius pontif. sub Iosia rege 213.30
Eliacimus Iosiæ fil. antea Ioacimus dictus accepit regnum paternum, sed tributarium iam factum Aegyptiis 225.8. etiam Babyloniis tributum cogitur pẽdere 216.50. occiditur ibidem
Eliacimus Ioachimi filius in pontificatum patri succedit 235.40
Elias propheta tempore Achabi quæ prænunciauerit & gesserit 184.30. 185.10. 186.40. 187. & 192. 193.2. per totũ. exẽptus ex hominibus 193.10
Eliæ epistola ad Ioramum Iosaphati filiũ sceleratum regem 197.30

Elieneus

Elieneus Cithæi filius pontificatum accepit 422.6
Elis pontifex princeps Hebræorum 108.31. filij eius scelerati ibidem. exitium suum cognoscit 109.14
Elis pontificis filij scelerati 108.31. exitium suũ & suorũ filiorum cognoscit 109.14. tum ipsius & filiorum mors 109.31. & 40
Elisæus prophetiæ donũ accipit, & Eliã comitatur 186.30. uaticinatur & aquã suppeditat Ioramo Achabi filio 193.40. uiduam à debitis liberat 194.30. Ioramo insidias Syrorum indicat & Adadum capere ipsum uolentem eludit 194.40. 195.30. famis tempore uilitatẽ annonæ prænũciat 196.50. Adado mortem indicat 197.10. Icum ungit regem Israelitarum 198.20. Ioasum Ioazæ filium adse ægrotum uenientem consolatur 202.48. uita defungitur 203.8. cadauer occisi à latronibus, in ipsius monumentum iniectum reuixit ibidem
Elymus, Elymi 11.10
Eminan zona sacerdotalis 58.5
Emmaus concremata 380.8
Emmaus uicus, Vide etiam Ammaus.
Engaddi à sicariis inuaditur 582.10
Eniachin tribus sacrata 572.3
Enochi mors nemini cognita 7.20.
Enosa ciuitas 5.30.
Epaphroditus 1.22.
Ephodes, uestitus 58.20
Ephorus historicus Gallos & Hispanos prorsus ignorauit 659.7
Ephorus Hellanicum in plurimis ostẽdit mendacem 656.30
Ephremes Iosephi filius 30.35
Ephremes in numerum Iacobi filiorum adoptatur pro patre Iosepho 38.50
Ephremi pars quæ cesserit 92.50
Ephremitæ Gedeoni bellũ inferre conantes placantur 102.5
Ephremitis tribus quomodo Bethelem proditione ceperit 95.40
Epicrates pecunia corruptus Scythopolim cum aliis aliquot ciuitatibus Iudæis prodit 285.10
Epicuræorum error refutatur 226.40
Epiphania, ciuitas 11.1
Epiphanes & Callinicus filij regis Antiochi Cæsennio Pæto pugna forti obnituntur 646.30. à Vologeso Parthorum rege magnifice excipiuntur ibidẽ. Romã ad Vespasianũ ueniũt 646.48
Epomidis descriptio 58.20
Epulæ ferales Iudæorum 505.10
Equitum Romanorum arma 547.10
Equus Modius Varo succedit 440.442
Erebinthonicus uicus 615.30
Erica prætorianorum Achazæ præfectus occiditur 106.40
Esaias prodigium Ezechiæ regi exhibet 211.40. obiurgat eũdem propter thesauros Babyloniis monstratos 212.10
Esaiæ prophetiam cognouisse & credidisse Cyrum regem 227.10
Esaiæ uaticinium deprauatum 654.10
Esai natiuitas 19.10. uxores ibidem. circumuenitur à fratre ibidem. iratus fratri reconciliatur 24.10. partitur cum fratre habitationem, uocatúrq; Adomus 25.10
Esdras Iudæorum apud Babylonem degẽtium pontifex, à Xerxe quæ & quanta impetrauerit 234.40. quomodo populum mundauerit, & legem ei prælegerit, ac rempublic. reformarit, mortuúsq; sit 235.236. per totum
Escon puteus 19.40
Esther puella quali fuerit forma 238.2. ducitur uxor Artaxerxi, & coronatur regina ibidem. Iudæorũ cladem futurã cognoscens regi indicat 239.30. 240.2. impetrat Iudæis uitam 241.20
Essen, uestis qualis 58.10. 61.10
Essenorum secta 384.50. 512. 513. 514. 515. per totum. eorum mirabilis cõstantia, & uirtus in bello cum Romanis 515.50. opinio de animæ diuinitate ibid. aliud eorum & diuersum collegiũ ibidem. & 516.10
Ethæus Gitthæus Dauidis sectator præficitur exercitui 151.40
Eua quid significet 4.2
eius lapsus 4.5
Euæi populus 11.3
Euaratus Cous 495.10
Euemerus Græcus Iudæorum mentionem facit 666.40
Euilas, Euilæ 10.40
Euodus Neronis libertus 395.40
Eupolemo Græco in historia Iudæorum uenia concedenda quòd Hebraicè nesciuerit 666.50
Euphrates, fluuius 4.9
Eurycles Lacedæmonius impostor maximus Herodem circumuenit, & domũ eius subuertit 357.40. 493.50. 494.40
Eutychus Agrippæ libertus & auriga in uinculis detentus 393.20. 394.6. aperit Neroni maleuolentiam Agrippæ 394.30
Eutychus, auriga Caij Cæs. 417.30
Excæcantis aliquem pœna 85.1
Ezecielis prophetia 215.1. & 216.3
Ezecias Achazæ filius regnum obtinet paternũ Hierosolymis religionem collapsam restituit 207.208. per totum. Palæstinos bello uincit ibidem. à Senacheribo oppugnatur 210.10. in summã adactus desperationem Esaiam implorat ibidem. posteritatẽ à Deo exorat 211.40. moritur 212.20
Ezechias latronum princeps interficitur 473.10

F

Fabatus Augusti seruus 366.10
Fabatus procurator Cæsaris, pecuniis corrumpitur 498.10
Fabij centurionis fortitudo 468.20
Fames ingẽs 186.1. 195.30. 196.20. 334.50. 335.20
Fati potentiæ nemo potest resistere 362.10
Fauces locus 68.20
Faustus Cornelius primus Hierosolyma conscendit 468.40
Felix Pallãtis frater à Claudio ad Iudæos missus 519.40
Felix præfectus militum Romanorum inuadens Phasaelum uincitur 308.20
Cl. Felicis procuratoris gesta 520.521. per totum. uide Cl. Felix
Ferrei montis situs 584.20
Festus procurator succeßit Felici 432.20 uide Porcius
Festorum descriptio 63.64. per totum
Filij contumaces & proterui in parentes quomodo mulctandi 83.50
Filiorum Israelis iura 80.32
Flaccus Syriæ præses 392.30
Flauius Iosephus. uide Iosephus
Flauius Sylua in administratione Iudeæ Basso succedit 647.10. contra Massadam militem mouet ibidem. & 648. & 650. Massadam occupat & præsidium imponit, cum exercitu ad Cæsarem redit 653.10
Fletus, sylua 141.10
Florus templi thesauris frustra inhiat, à cuius expugnatione depellitur 524.30
Flori nouus dolus & auaricia in oppressione Hierosolymorum 524.30. mendacium apud Cestium 525. per totum. uide Gestius
Fortes uere qui 133.30
Fortunatus Agrippæ libertus Romã missus à suo patrono 397.40
Fratris uxorem ducere prohibitum 383.4
Fratres ueri, quos & interitus ipse sociauit 699.50
Frontonis gesta in custodia 636.8
Fructus intempestiuus & præmaturus 82.6
Furij centurionis animositas 468.20
Furum pœna 84.30

G

Gaba, quid significet 120.40
Gaba equitum ciuitas cur sic uocata 544.40
Gabaenorum iniuria in uxorem Leuitæ, & quomodo ea propter mulctati 96.97.98. per totum
Gabaon uicus 155.10
Gabaonitæ astu fœdus ineũt cum Iesu 91.2. qui ipsis contra Hierosolymitarum regem succurrit 91.92. per totum.

Gabath, Saul uicus 595.20
Gabinius præfectus militũ Pompeij 297.20. eius gesta 298.299.300. per totum
Gabinius Scauro succedens quid gesserit clari 469.10.470.20.472.30
Gadara restaurata 337.40
Gadaræ optimates legatos ad Vespasianũ mittunt, seq; dedunt 581.40
Gadarenses Herodem frustra apud Cæsarem accusant 468.40
Gadæ natiuitas 22. & filij septem 36.8
Gadus propheta Dauidi unius è tribus malis offert electionem 157.40
Galades colis & Galadena regio 23.20
Galatæ à quibus denominati 10.2
Galba Imperator creatus 586.2. in medio foro necatus ibidem. 588
Gales insectans Abimelechum Gedeonis nothũ, proditur à Zebello 103.10
Galgala quid significet 90.10
Galilæa & regionis trans Iordanẽ quanti reditus fuerint 510.40
Galilæa minor quæ 545.30
Galilææ utriusq; descriptio ibidem calamitas 545.546. per totum
Galilæa tota à Romanis subacta 570.20
Galilæorum & Samaritanorum conflictus 519.1
Galilæi contra Romanos 542.10
Galilæi ab infantia pugnacissimi & omni tempore plurimi 544.10
Galilæorum quot milia Iaphæ occisa 555.30
Galilæorum noua inuenta & factiones Hierosolymis 588.30
Galliæ motus 583.40
Galliæ bellum desiit ibidem
Galliæ situs descriptus 527.10
Galli centurionis facinus apud Gamalam 567.8
Gallos sub mille & ducentis militibus seruire, quibus penè plures habuerint ciuitates 527.20
Gamala filius Iesu 572.10
Gamala ciuitas rebellat 565.30. eius situs ibid. & 566.10. excisa. 568.10
Gamalensium fides in Romanos 438.40
Gamalensium cum Romanis acres conflictus 566.567.568. per totum
Gamalensium cædes à Romanis 519
Ganges fluuius 4.9
Garizin mons 244.1
Gaulanitis regio deficit ab Agrippa 446.10
Gazam nequeunt capere Israelitæ 95.40
Gazæi à Iamneo obsessi captiq; 289.30
Gazara Palæstinæ urbs à Salomone bis ædificata 173.10
Gideõ quomodo Hebræos seruitute exemerit 100.101. per totum. quod filios habuerit 102.20
Gemari uici situs 518.30
Gemello renũciat amicitiam Herod. 554.
Genesar lacus descriptus 386.10. terra eiusdem nominis descripta ibidem
Gentium enumeratio quæ Romano imperio subduntur 526.30
Gentium qui uerenda Iudæorũ more circunciderunt, enumeratio 664.10
Gentibus singulis quomodo à suis autoribus nomina sunt indita 9.10.11. per totum
Geon fluuius, & quid significet 4.10
Gerasceni quomodo se erga Iudæos cohabitatores suos gesserint 512
Gergesæi, populus 11.4
Germanicus ueneno sublatus 367.7
Germanicus qualibus moribus 395
Germanicus Claudij Cæs. frater 430.40
Germanus augur uinctus Agrippæ uincto uaticinatur 395.2
Germani qualis gens 411.1
Germanorum descriptio 527.30. eos octo tantum legionibus Romanorum domitos ibidem
Germanorum agmina & bellum ciuile ab Antonio primo & Mutiano sedantur 586.6
Germani Capitolij collem occupãt 592.20
Germani uiribus corporum laudati 632.30
Germanorũ magna ex parte defectio à Romanis 406.50. defectionis causa ibid.
Gersus Moysis filius 43.10
Gessius Florus Iudææ procurator quomodo Iudæos ad arma contra Romanos cupiendo compulerit 435.50. & quàm malus fuerit uir ibidem
Gessij Flori procuratoris qui Albino successit, crudelitas, impudentia & uersutia 524.20. auaritia apud Cæsariensis 525.10. noua crudelitas in Hierosolymitanos ibidem. Vide etiã Florus
Getheris Arami filius 11.20
Getuli, populus 11.40
Gigantum reliquiæ in Hebrone 95.30
Gigantum posteritas à quibus perdomita 13
Gimon propheta Basani quæ mala ipsum maneant uaticinatur 183.10
Gmea uicus 390.10
Giscala Galil. oppidulum indomitũ 569.2
Giscala succenditur & diruitur 439.20
Giscala à Iosephi militibus diripitur, prædaq; popularibus cõceditur 541.542. per totum
Giscalorum status 439.10
Glaphyra Archelai Cappadocum regis filia nubit Alexandro Herodis fil. 342.40. odio prosequitur Salomẽ 357.1. occiso marito remittitur ad patrẽ cum dote 353.40. nubit Archelao Herodis filio, Alexandri fratri 383.2. Item Iubæ 383.50. eius somnium & mors ibidem
Gobolitis regio 25.20
Godolias Acani filius præficitur reliquiis Hierosolymorum 219.10. humaniter tractat Iudæos profugos ibid. eiusdem pietas, sed illa noxia 220.10. occitur ibidem
Goliathi Gittæi statura & insolentia 122.40. interitus 123.10
Gomor, Gomarenses 10.2
Gorgias à Iuda Machabæo uictus 262.20. uincit Iosephum Zachariæ 264.30
Gorion filius Iosephi, & Simon Gamalielis contra libertatis corruptores hortantur & concionantur 572.10. occiditur 580.30
Gotarzes Parthorum rex 427.2
Gotholia Achabi filia, uxor Iorami Hierosolymorum regis 200.30. Dauidis familiam quantum potest tollit & regnũ administrat ibidem. & regno & uita priuatur opera Ioadi 201.10
Græcorum & Iudæorum dissidiũ 398.20
Græcis turpissimũ uisum Iudæis inferiores fore 521.1
Græcos bis ternis fascibus Romanorum obedire 526.50
Græcorum omnia noua & heri nuperq; facta 655.50. eorum regiones innumeræ corruptiones miscere rerũ memoriam delentes, ibidem. Sera cognitio literarum ibidem. & 656.10. philosophi primi Aegyptiorum Chaldæorũmq; discipuli. ibidem
Græci posteriores Timæum in plurimis mendacem ostendunt 656.30
Græcis ab initio nulla cura fuit historiæ conscribendæ 656.4
Græcorum historicorum elegans descriptio 656.657.658. per totum
Græcorum legislatores antiquissimi qui 678.50. & 679.10
Græcorum dij descripti 686.687.688. per totum. eorum legislatores poetis potestatem dederũt ut quos uellẽt deos introducerent, rhetorib. uerò ut decreta de reb. publicis, quæ uellent conscriberent. ibidem
Grãdo apud Aegyptios ante Mosen nunquam uisa 44.40
Grapte cognata Isatæ regis Adiabenorum aulam regiam Hierosolymis ædificauit 588.40
Gratus militum præfectus, Simonem Herodis filiũ obtruncat 379.10. suis succurrit 380.10. & 508.10
Grauidã calce percutiens quomodo plectendus 84.40
Gymnasia Herodis 487.30

H

HAi uide Aina
Heberus Hebræorum auctor 11.30
Hebræorum declinationis forma ibidem
Hebræorum nullus regnante Salomone seruile opus facit. at 174.3

Hebræi bis ultra Euphratem ducti captiui 220.50
Hebræorum decem tribuum captiuitatem, & reliquarũ duarum tribuum transmigrationem quãtum temporis intercesserit 24. uide etiam Israelitæ
Hebron expugnatur, & conceditur Leuitis 95.20
Hebronis oppidi antiquitas 23.10
Hecatæus Abderita 666.10. 667.30. 668.20
Hecatombæon mensis 73.30
Hecatõtomachi Alexãdri Iannei 288.10.
Hellanicus ab Acusilao de genealogiis multum discrepat 656.20
Helcanes Leuita & eius uxores ac liberi 108.109 per totum
Helena Adiabenorum regina transit ad religionem Iudaicã 424.425.426 per totum. eius monumentum Hierosolymis 599.10
Helenæ Monobazi regis matris regia Hierosolymis 604.30
Helias. uide Elias
Heliopolis 36.20
Helonis principatus Hebr. 104.30.105.10
Heniochi Romanis subiecti 526.50
Heoron, arca tabernaculi 56.40
Herẽnius Capito, procurator lãniæ 392.20
Hermæus qui & Danaus denominatus 667.40
Hermippus Græcus historicus diligentissimus 664.3
Hermogenes Græcus Iudæorum mentionem fecit 666.40
Herodes Agrippæ frater, rex Chalcidis 422.10.423.40. moritur 428.1
Herodes Antipatri filius 303.20. Hierosolymorum dux constituitur, Ezechimãq; cum aliis prædonibus afficit supplicio 303.50. infantum ob cædem exosus dicit causam 304.20. præficitur Cælisyriæ ibidem. Romanorum benevolentiã captat & assequitur 307.40. Malichũ trucidat 308.10. Antigonum Aristobuli profligat ibid. uxores & liberos sibi parat, ac M. Antonium corrũpit 308.40. accusatus tetrarcha constituitur 309.310. strenue pugnat ibidem. elabitur ex hostium insidiis 311.312. difficilibus profectionibus exercetur usq; Romam 313. rex Iudææ à senatu Rom. declaratur 314. ex Italia nauigat, & pugnat contra Antigonum 315.316. auxilio uenit M. Antonio 301. prodigiose seruatus bis 317. Hierosolyma expugnat, & Antigonum capit 318. Antonio donat 319. Aristobulum pontificem occidit 321.322. à Cleopatra ad stuprum solicitatur 324. bellum Aretæ infert 325. concio ad milites 326. Hyrcanum occidit 328. quomodo amicitiam Antonij excusarit apud Cæsarem, & regnum ab eo obtinuerit 329.340. Mariamnem uxorem interficit & magnifice donatur à Cæsare 341. necatã à se uxorem luget miris modis 342.343. efferatur ad cædem amicorum quorumcunq; & ad omnia mala inclinat 343.344.345. arces in suam tutelam extruit 346. fami urgenti succurrit 347. quomodo subditos in officio continuerit 448. Cæsaream condiderit, & à Cæsare sit muneratus 449.450.451. salutat Agrippam 450. extruit templum Cæsari, & tributorum partẽ subditis remittit & conuenticula populi prohibet, & Essenos magnificat 451. templũ nouũ ædificat Hierosolymis sumptuosiß. 452.453. legem statuit de furibus nouã 342. nauigat ad Cæs. & reductis Roma liberis dat uxores, Agrippamq; honorat 343.344. quartam tributorum partem suis remittit 345. ipsius familia domesticis agitatur dissidiis 346. filios suos apud Cæs. accusat 347. quinquennale certamen celebrat, arces condit 349. multãq; alia 350. qualis ingenij, ibidem. pecuniis destitutus Dauidis sepulchrum recludit 351. omnes coniunctos habet suspectos 353.354.355.356. à Syllæo inique accusatur apud Cæsarem 356.357. accusat filios apud consiliũ Berytense 300. strangulat 301. liberis ipsorũ prospicit 363. quas ipse uxores habuerit & sobolem 364.10.391.20. Antipatrum damnatũ in uincula coniicit 371. morbo correptus testamentum cõficit 371. 372. morbus qualis fuerit 373. sub mortem liberalissimus & crudeliß. 373. 374. uim sibi conatur inferre, & Antipatrum iubet occidi 374.375. testamento mutato moritur ac funeratur 375. testamento eius confirmato quantum filiis ipsius patrimonium superfuerit 381. præficitur Galilææ, & strenue agit 472. accusatur Hyrcano à maleuolis 473. uindicat patris mortem 474. eius victoriæ ibidem. accusatur 475. quomodo se gesserit in pugna cõtra Antigonũ & Parthos 476.477. ædificat et multis premitur malis 477. 478. Romam nauigans iacturam facit 478. rex Iud. constituitur 479. Antigonũ expugnat & latrones ibidem. 478.479.480.481. fratris mortem ulciscitur 481. in grauia incidit pericula 481.482. Syros & Arabes uincit 483.484. conciliat sibi Iulium Cæs. 485. ædificat, amicos ac parentes honoribus afficit 486.487.488.489. 20. athletã & uenatorẽ agit ac bellatorem 487.488. dissidet cum filiis duob. & uxore ibidem. & 489. reconciliatur filiis 489. iterum dissidet cũ ipsis 492. accusat filios apud Cæs. & Beryti 495. occidit 496. & 517. occisorum liberis prospicit 497. quot uxores & liberos habuerit ibidem. eius domus iterum conturbatur dissidiis 497. Piberoram extrudit 498. accusat filium Antipatrum 501.502. morbo corripitur lethali 503.504. crudelitas eius & mors 504. 505. quomodo Romanũ adduxerit exercitum 611. instaurat ciuitates 644.10
Herodes Herodis fil. Iuliadã condit 386.40. tetrarcha fit, ibidem. recipitur in amicitiam Neronis 386.10. quomodo pericrit ibidem. Vitellij rãã in se concitat 390.20. bello ab Areta superatur ibidem. Herodiadis amore capitur 390.20. uxoris importunitate in exilium detruditur 390.20. 398.10. quali fuerit ingenio 421.10
Herodes Herodis fil. Tiberiadẽ & Iuliopolim condidit 515.40 à Caio Cæsare ob auaritiam increpitus, in Hispaniã cum uxore fugit 515.50. quando decesserit & quos liberos reliquerit 518.10
Herodias Agirppæ soror, Herodis iunioris uxor 390.20.391.30. odio prosequuta fratrem se suãmq; maritum in exilium coniicit 397.20.398.10. eius exprobrationes & stimuli 515.50
Herodion cõditur 312.10.476.30.487.20
Herodoti lapsus 492
Herodotum cuncti mendacem ostendunt 656.30. Romanorũ meminisse 659.3
Herodotus erroris argutus 180.10
Herodotus Halicarnasseus Iudæorum gẽtem non ignorauit 664.10
Heroum oppidum 36.10
Hesiodus ab Acusilao in quãm magnis corrigatur 656.20
Hettan prædium 175.30
Hezarbunis dux captus 101.50
Hieremiæ prophetæ uaticinium & epicedion Iosiæ conscriptũ 214.40.215.10. 216.217.218. per totum. damnatur, iterũ absoluitur 215.50. aufugit ibidẽ.
Hieremias in carcerẽ coniectus torquetur 217.20. in cœnosum puteũ præfocandus demittitur, uerũ rursus liberatur, ibidem. non uult proficisci Babylonem 219.20. donatur magnis munerib. & alia eius gesta. ibidem
Hieremias cõsulens Ioanni Careæ abducitur ab eo in Aegyptum, ub. Aegyptiis captiuitatem indicat 220.40. eius uaticinia celebrata 610.30
Hierichus urbs 74.30. excinditur, & restaurator ipsius diris denouetur 89.50
Hierichus desolata 584.30. eius agri descriptio 584.1
Hierichontis fons ex pestilenti & infru-

gifero saluberrimus, & feracissimus ab Helisæo factus 584.30
Hierichuntij agri bonitas 92.50.297.14 & 324.27
Hieroboamus Nabathæi filius uaticinio cognoscens se futurũ regem populum ad defectionem solicitat, effugit Solomonis iram 176.177. per totum. decem tribuum rex eligitur & Sicimis habitat 78.20. duásq; uitulas aureas facit, & templa ibidem. 30. brachium eius apoplexia tangitur, & inde à pseudopropheta seducitur 179.180. per totum. filio suo ægrotante quid responsi acceperit à propheta 181.182. per totum.contra Abiam ducit exercitum 181.20.uincitur ac moritur relicto regni successore Nadabo 182.20. familia eius cuncta tollitur ibidem
Hieroboamus Ioæ filius regnum Israelitarum excipit 204.20. Syriam suo regno licet impius adiicit ibid. moritur Zacharia filio hærede relicto 204.50
Hieronymus historicus Iudæorũ 666.30
Hierosolymæ rex cum uicinis regibus occiditur 91.30
Hierosolyma oppugnatur, inferioréq; parte capitur 95.20
Hierosolyma ciuitas Dauidis dicta, & quomodo exædificata 140.30
Hierosolymorũ thesauri auferuntur, mœnia ad trecentorũ cubitorum spacium diruuntur per Ioam 204.10
Hierosolymorum captiuitatem qui prophetæ prædixerint 214.50.215.10
Hierosolymorum captiuitas, direptio, & à fundamentis uastatio 218. 219. per totum
Hierosolyma capitur ab Antiocho Epiphane, templúmq; eius spoliatur & prophanatur 259.10. restituitur tam urbs quàm templum 263.1
Hierosolyma & templum à Pompeio expugnata 297.298. per totum
Hierosolyma diripitur à Parthis 312.20
Hierosolyma eiúsq; templũ cur deus auersatus 431.30
Hierosolyma ad summũ felicitatis euasisse fastigium, & ad extremã esse deiecta miseriam 459.10. expugnantur ab Antiocho Epiphane 460.38. à Pompeio magno capiuntur 467.30. diripiuntur à Parthis 476.10. oppugnantur ab Herode 482.483. per totũ
Hierosolyma Iudææ umbilicus, eiúsq; situs descriptio 598.599. per totum
Hierosolyma bello, dominatione, seditione laborat 582.10
Hierosolyma quando & quoties capta uastata 636.50. quando in ea templum ædificatum ibidem. eius origo & finis ibidem
Hierosolyma non idem uoce Iudaica quod Græca significat 672.20
Hierosolymitanis fame laborantibus succurrit Helena 426.1
Hierosolymitanorum supplicatio 519.20
Hierosolymitani officiose Agrippæ, & Politiano obuiam progressi 525.14
Hierosolymitanorum & Romanorum seditio 531.1
Hierosolymitanorũ luctus publicus 532.10
Hierosolymitanorum turbæ & indignationes propter Iosephum 632.20
Hierosolymitanorum miserabilis clades, & fuga ad Vespasianum 581.10
Hierosolymitani prima aggressione superiores 596.30. in legionem decimam excurrũt 597.10. eorũ insidiæ contra Romanos 598.1. seditiones perpetuæ 604.605. per totum.conflictus cum Romanis 605.606.607. 608. 609. 610. per totum.pugnant circa machinas Romanorum 606.10. ualde terrentur 610.1.eorum pertinacia 609. 20. aurum deglutiunt 612.1. crudeliter afficiuntur ibidem. 613.10. Romanos inuitos ad suum excidium coegere 613.2
Hierosolymitanorum calamitas, & clades miserrima 613.10.614.1.pertinacia crudelis ibidem.conflictus 614.30. fames 615. profugia ad Romanos 617.30.eorum qui transfugerunt, una nocte uiscera duorum milium patefacta sunt ibidẽ. famis incrementum horribile 618.1
Hierosolymitanorum quàm multa milia paucis diebus per unam portam clata ibidem. egenorum quot milia portis eiecta ibidem. conflictus cum Romanis circa aggeres 618.30.620.1.pugna magna & ferox 621. mendacia inter seditiosos 623.10. pertinacia insana ibidem.pugna atrox circa custodias 623.624. per totum.pugna circa templum 625.29. dolus contra Romanos 625.50. fames 626. pugna circa porticus 627. circa templum 628. 629. per totum. strages & fuga incenso templo 629.5. sex milia in porticũ confugiunt,séque saluari ex propheta falso seducũtur 630. 1. plurimi confugiunt ad Titũ 634. 20. infinita multitudo ueniit ibidem. strages crudelissima, incendium,fames captiuitásque 635.636. per totum
Hierosolymitani soli quãta bonitas 93.10
Hiezecielis prophetia 215.2.216.33
Him, mensura qualis 60.10
Hippeni Iudæos suos cohabitatores male tractant 533.30
Hippici turris descriptio 600.15.601.30
Hippodromos, locus 504.10
Hiramus Tyriorum rex, Salomoni quid ad templum Hierosolymis contulerit 651.40. mulctatus, quod Salomoni proposita ænigmata soluere non potuit 662.10. eius gesta ibidem
Vide etiam Iromus
Hispani quando & quemadmodum Romanis subditi 527.20
Historia apud Barbaros solennior quàm Græcos 658.30
Historiæ scriptori quæ curanda 294.50
Historiæ ueritatem à Iudæis honorari, à Græcis uerò negligi 459.20
Historiæ ueræ quod indicium 657.30
Historiarum scriptoribus non idem scopus 1. in principio
Historicus mendax quantum à falsario instrumentorum differat 453.20
Historicus quis laude dignus 459.40
Historici quod officium 454.10
Holocautoma sacrificium cur dictũ 61.50
Homeri poemate nullum uetustius 656. 10. quomodo conseruatum ibidem
Homicidarũ inuitorũ asyla 78.40.79.10
Homicidij incerti inquisitio qualis fiat 81. 20
Hominis creatio 3.20
Hominis ætatis quis terminus præscriptus 6.15. & 12.20
Homines quando degenerare à uirtutibus ad uitia cœperint 5. & 6. per totum.
Hominum cõmercia quibus uitanda 63.
Hominũ ingenium quàm sit malum 127.
Homonoea, loci nomen 451.1
Hortos pensiles à Nabuchodonosoro extructos 223.30
Hospitij reuerentia 15.10. & 96.30
Hyc uocis significatio 659.50
Hyoscyami descriptio 58.50
Hyperberetæus mensis 62.10.169. 50. 184.40
Hyrcanium uicus 483.20
Hyrcanus Alexandri Iannæi filius constituitur pontifex 307.40.308.10. fœderatur fratri, & ociosam uitam elegit 294. 30.395. 10.311. 50. 312. 1. cur ignauus habitus et fugerit ad Aretã 395.10. Scauri amicitiam frustra ambit 396.40. disceptat apud Põpeium cum fratre 395.6. redditur ci pontificatus 397.50.398.10. honoratur ab exteris gentibus 398.40. honoribus ab Iulio Cæs. afficitur 304.10. capitur & amputãtur auriculæ eius 311.10. 475. 40. 476. 1. à Parthis dimissus ad Herodem reuertitur à quo perfide tractatur 319.320. per totum. occiditur tandem ab eodẽ 328. 10. 488. 20. quali fortuna per omnem uitam fuerit agitatus ibidem
Hyrcanus primus eius nominis pontifex 389. 10
Hyrcanus quomodo à Ptolemeo fororio tractatus & Antiocho Eupatore, tum gesta ipsius 462. 12. eius felicitas 463. 10. eius bellum cum Arabibus 467.30. iterum fit pontif.469. 10. 471.26.44. põtificatus confirmatur

& regnum

& regnum datur Iudææ 472.15
Hyrcanus Iosephi Tobiæ filius adolescẽs ingeniosus 255.256.257. per totum. eius gesta & mors 258.30
Hyrcanus Simonis Matthiæ filius effugit Ptolemæi insidias, & principatu potitur 281.40.282.1. oppugnatur ab Antiocho Sotere ibidem. pacem ab eo redimit ccc. talentis, Dauidisq; thesaurum tribus milibus talentorũ imminuit 283.10 urbes ab hostibus ablatas recuperat, pacémq; cum Rom. init 283.284. per totum. Samariam obsidet & radicitus tollit, cúmq; deo colloquitur 285.50.286.10. eius felicitas & mors 286.10. somnium de filiis quale aliquando habuerit 287.20

I

IAbimus rex Hebræos oppriment, oppriminorq; ipse 100.20
Iabissa ciuitas, & Iabissenorum officium in Saulum & filios eius extinctos 135.40
Iabisus ciuitas capta, & omnes eius habitatores cæsi præter CCCC. uirgines 97.50
Iachin, columna uestibuli templi 168.20
Iacimus. uide Alcimus
Iacimus Zamaris filius eques 364.40
Iacobi filij Isaci natiuitas 19.12. præripit fratri benedictionem paternã 20.20 fugit fratris iram ibidẽ dormienti uisio offertur ibidem. & nuptias celebrat 21.40. uisiones iterum ibidem. aufugit à socero 22.50. redit cum fratre in gratiam 23.24. per totum. luctatur cum spectro 24.1
Iacobus uocatur Israel ibidem. defodit Labani Deos 24. ibidem
Iacobus partitur cum fratre hæreditatem paternam 25.10. opulentia eius & felicitas 26.1. Iosephum luget 27.20. mittit filios frumentatum in Aegyptum 30.40. proficiscitur ipse etiam cum omni familia 35.30. moritur 36.50
Iacobus & Simon Iudæ Galilæi filij aguntur in crucem 428.20
Iacobus frater Christi lapidatur 433.20
Iacobi rectoris Idumæorũ proditio 587.8
Iacobi, septimi ex fratribus Macchabæi supplicia & constantia 698.50
Iaddus filius Ioannis pontifex patris loco fit. 243.40. Alexandro magno negat forum uenaliũ rerum 244.20. placat eundem & impetrat quod uult 245.10. moritur 246.1
Iadon propheta Hieroboami idololatriam obiurgat 178.30. discerpitur à leone 179.10
Iahel. uide Iale
Iairus Galadenus, princeps Hebræorum 103.30
Iale Iabinum occidit 100.20
Ialus custos thesaurorũ Dauidis 161.40
Ianiæ regni termini 659.40
Iannæus Alexander. quære Alexander
Iapha uicus 448.20
Iaphæ munitiones 555.20
Iaphetus filius Noë 8.40. eius soboles quanta, & quibus gentibus nomina dederit 9.50
Iaphthes accitur ad principatum Israelitarum 104.1. uictor filiam suam deo mactat ibidem
Iar, mensis 167.10
Iardan uicus 545.20
Iason, alias Iesus, Oniæ pont. filius, põtificatum fratri extorquet 258.30
Iason ut pontifex constituatur quantũ numerarit Antiocho 690.30
Iauanes Iapheti filius 10.3
Iazarus pontificatu priuatur 385.30
Iaziel propheta uaticinatur Iosaphato 192.4
Iazoron urbs spoliata & concremata per Iudam Macchabæum 263.30
Iberi, populus 10.6
Ibes serpentibus infestæ 40.40
Ides scelus & supplicium 387.50
Idumæa unde dicta 25.13. Dauidi subdita 143.30. eius tumultus 508.30.
Idumæi, quomodo circuncisionem & religionem admiserint 283.50
Idumæorum nationis descriptio 575.4. uiginti milia cũ ducibus quatuor Hierosolymam ueniunt 575.30. seditio & tumultus 577.30.578.20
Idumæi cum uigintiquinq; milibus contra Simonem Gioræ 586.50. Ioannis Leuiæ pecunias prædantur 588.50. ad Titũ supplices ueniunt 634.20. scelerata eorum facta repetita 647.10
Iebostus Sauli filius constituitur rex 136.40. amittit regnum 137.50.138.10. occiditur per insidias 139.10. sepelitur honorifice à Dauide 139.30
Iebusæi populus 11.3
Iebusæorum ludibrium in Dauidem male ipsis cessit 140.30
Iechonias. uide Ioachimus. nam binominis fuit
Iephthe. uide Iaphthes
Iesfraela urbs 186.10
Iessæus filius Obedæ 108.20
Iessæi filij qui 121.6
Iesus Christus describitur 387.30
Iesus Anani filius prædixit Hierosolymæ excidium 631.10
Iesus Damnæi filius fit pontifex 433.20
Iesus Gamalielis filius fit pontifex 433.50
Iesus dictus Oniæ frater põtificatu honoratus, & mox eo priuatus 258.10
Iesus Iosedeci põtificis filius pontifex 232.50.233.20
Iesus Naueci filius exercitui præficitur, & uincit Amalecitas 51.10. Chananææ explorationem indicat suis commilitonibus, & territis reddit animum 67.1. Moyses eum sibi successorẽ designat 78.20. prædicit, quæ gesturus erat 86.40. Chananæã explorat 88.20. Iordanem cum exercitu superat 89.10. Hierichuntẽ sine labore capit ibidem. & Ainam excindit 90.40. 91.3. Gabaonitis fœderatur, eapitq; quinq; reges 91.20. reges Libano uicinos expugnat 92.1. munit ciuitates ibidem. terram uictoria quæsitam diuidit tribubus 92.93. per totum. præcipit eis ut reliquias Chananeorũ tollant 93.10. Sicima eligit sibi domiciliũ, ubi moritur 94.50
Iesus Phabetis filius pontificatu priuatur 336.10. & 337.1
Iesu pontificis ad multitudinem Hierosolymitanam oratio 575.30. & 576.10. mors 579.1. eius uirtutes celebratæ ibidem
Iesu Saphiæ filij facinora 440.20. & 443.444.450.451. per totum
Iesus Sapphæ filius 538.10
Iesus Thebuthi sacerdos Tito sacra donaria tradit 634.50
Iesus Tobiæ filius quid gesserit 561.562.563. per totum
Ieus Amasis fil. Ramatham expugnat, & inungitur rex Israelitarum 198.10. Iezabelem & omnẽ Achabi & Ochoziæ cognationẽ tollit 199.10 Bali sacerdotes extirpat 200.10. cotemptor & ipse numinis moritur Ioaza filio successore relicto 201.40
Ieus propheta arguit Iosaphatum 191.20
Iezabela quàm mala mulier 184.185.10. minatur Eliæ interitũ 186.10. Nabathum curat lapidib. obruendum 187.4.10. præcipitata de turri ab equitibus proculcatur 199.10
Illyricos Romanis subditos 527.10
Ilys, ager qualis 48.40
Immundi qui Moysi 63.40
Impedimentorum custodibus æque ac pugnantibus prædam partiendã 134.40
Imperatores Rom. semper honorauerũt & ornauerunt templum Hierosolymitanum 618.5
Imperij Romani fines quousq; 526.20. 547.40
Indorum mortis descriptio enarrata 651.10
Iniuria maxima quæ 80.50
Inuenta debere restitui 84.30
Inundationis uniuersalis descriptio 6.10
Ioabi cum Abenero pugna 136.40. Abenerum turpiter occidit 138.20. exercitui præficitur Dauidis 143.30. Syros uincit 144.40. Dauidis nomine belligeratur fortiter 145.146. per totum. ingeniosum cõmẽtum fingit 148.20. Abesalomum interimit 152.20. Dauidem Abesalomum lugentem increpat 153.10. præfectura priuatur 154.2.

Amasam interficit & Sabæum persequitur, capútq; ipsius ad regẽ perfert, et restituitur pristinæ præfecturæ 155. 30. populum censet 156.40. occiditur 164.5
Ioadus quomodo Gotholiam regno spoliat & occidit, Ioasumque regno præficit 200.30.201.5 studet templo restaurando & moritur 201.30
Ioachabis natiuitas & quid significet 109. 40
Ioacimus Iesu filius pontifex 233.50
Ioachimus Ioacimi fil. in regnum paternum constituitur 216.3. abducitur in captiuitatem Babylonem ibidem. liberatus è uinculis regiæ præficitur 223. 40
Ioacimus Iosiæ, uocatur Eliacimus, accipit regnum patris tributarium Aegyptiis factum 215.5. tributarius etiam fit Babylonis 216.10. occiditur ibidem
Ioacimus pontif. mortuus 235.50
Ioannes, aliàs Hyrcanus. uide Hyrcanus
Ioannes Ananiæ filius Gophniticæ & Acrabatenæ regionum rector designatus 538.20
Ioannes Asamonæi fil. occisus 461.40
Ioannis Baptistæ interitus 390.40
Ioannes Careæ filius dux profugorũ Hierosolymitanorum fideliter consulit Godoliæ 219.30. Ismaelem Godoliæ interfectorem persequitur 220. consulit Hieremiam, & ipsum in Aegyptũ abducit ibidem
Ioannes dux militum Ionathæ 189.40
Ioannes Essæus Tamnam missus, ut toparchiam administraret 538.20
Ioannes Gaddis Matthiæ fil. 260.10. à Medabensibus Amaræis occiditur 270.20
Ioannes Idumæorum dux ab Arabe quodam sagitta occisus 606.2
Ioannes Iudæ fil. in pōtificatu succedit patri, & fratrem in templo occidit, ac moritur 243.20. Ionathæ ac Iudæ fratris Ioannis interitum uindicat ibid. Bacchidem adigit ad ineundum secum amicitiam 270.10. eius amicitiam tam Demetrius quàm Alexander Antiochi Epiphanis ambiunt 271.10. Alexandro quàm fuerit gratus 274.3. uincit Apollonium Dauum ibidem. amicus fit Demetrio Nicanori 276.10. sociat se Antiocho Alexandri contra Demetriũ 277.268. per totum. deseritur à suis tamen uincit, & renouat fœdera 278. 15. capitur per proditionem 280.10. occiditur 281.4
Ioannis Leui filij Giscalensis facinora 439.10. 440.30. 441.20. 442.10. 446.447. 448. per totum. Giscalam Ioseph iussu muro cinxit 538.40. eius proditio & doli uarij 539.20. dolus nouus 540.44. 641. fuga cũ mille Syris fugitiuis 541.23. ad defectionem incitat 569.6. Titũ fallere conabatur ibid. 46. Hierosolymam fugit 570.10. eius excusatio apud Hierosolymitanos 570.30. Hierosolymitanis exitij causa 574.40. 575.10. malitia, crudelitas & gesta 582.30. 588.20. 589.9. 604. 605. 506. 607. per totum. 616.30. 618.1. 619.20. 621.20. 622.40.
Ioannis Leuitæ conflictus 593.40. 594. 10. impietas 597. 602
Ioannis pontificis monumentum 604.40.
Ioas seu Ioases Ioazæ fil. patris regno potitur 202.30. moriens regnum filio Hieroboamo relinquit 203.10. contemnit Amasiæ minas, quem capit in pugna 204.10. perit ibidem
Ioasus Ochosiæ filius quomodo à Gotoliæ sæuitia seruatus & rex constitutus 200.30. à religione deficit & legibus ibidem. Zachariam Ioadi filium in ipso templo lapidat 202.20. ægrotans occiditur ibidem
Ioazarus dux missus contra Iosephũ Matthiæ filium 541.20
Ioazarus Iosepho inuidet 446.40
Ioazarus priuatur pontificatu 385.30
Ioazas Ieu filius regnum paternum assequitur 202.30. dei beneficio liberatus moritur 202.20
Ioazus Iosiæ fil. regnum paternum capit, uir impius captiuus in Aegyptum abducitur & moritur 215.5
Iobacchus torrens 23.50.74.10
Iobel fil. Lamechi 5.40
Iobelus quid significet 65.3
Iobeli anni remissio & libertas ibid.
Iochabel mater Moysis 38.50
Iodes à Moabitis oppressos Hebræos libertati restituit 99.20
Iobel Samaelis fil. quomodo se in principatu gesserit 112.20
Ionas propheta uaticinatur Hieroboamo Amasiæ filio 204.20. quomodo ad Niniuitas missus sit, & in mare proiectus ac à cete haustus post triduum uiuus in terram reuomitus 204.50
Ionia unde sic dicta 10.4
Ionici Iudæi apud Agrippam queruntur Gentilium iniurias 343.30
Ionum in Iudæos odium 252.30
Ionathas Anani fit pontifex 398.10. honore priuatur ibidem
Ionatas Anani fil. 420.20. pōtificatũ oblatum respuit ibidem. & eius gesta 519.10
Ionathas Asamonæi fil. Antiochi Epiph. filio reconciliatur, capitur à Tryphone & occiditur 461.50
Ionathas Sauli filius castrum Palæstinorum expugnat 116.50. hostes unico tantum armigero comitatus aggreditur 117.50. 118.1. animositas & honestas ibidem. 130.10. & amor in Dauidem 125.10. 126.20. fœdus cum eo 125.126. per totum. cadit in pugna contra Palæstinos 136.1. eius posteri quo honore à Dauide affecti 144.1
Ionathæ cuiusdam Sadducæi cum Pharisæis contentio 285.40
Ionathas homo uiliß. prouocat ad singulare certamen Romanos 613.30. Pudentem equitem Romanum interficit, & à Priseo centurione sagitta transfigitur ibidem
Ionathas Matthiæ fil. 260.20 defuncto fratri Iudæ succedit imperij administratione 269.40
Ionathas Pharisæus 446.40. insidiatur Iosepho, seruatur 449.50. iterum insidiatur eidem 450.50. 451.1
Ionathas pontif. perimitur 431.30
Ionathas pontifex primus Massadam ædificauit & nomen id imposuit 648.20
Ionathas qui aliàs Ionadab, socius Ammonis 147.10. solatur Dauidem 148. 10
Ionathæ Samæ fil. sternit uirum sex cubitorum 156.30
Ionathas sicariorum princeps circa Cyrenen 654.20. eius supplicium ibidem 50
Ioppe à Cestij militibus capta, direpta & incensa 535.10. bis à Romanis funditus excisa 560.10. eius situs descriptus ibidem.
Ioppensium interfectorum quot millia 535.20
Ioramus Achabi fil. in regnum paternum succedit 193.10. Moabitas expugnat 194.7. monitus ab Elisæo cauet Syrorum insidias 196.30. fame urgente Elisæum iubet interfici, cuius mandati cum mox pœnitet 196.40. liberatur ab obsidione Adadi 197.50. in oppugnatione Ramathæ sagitta uulneratur 198.10. occiditur ab Ieu, & cadauer eius in agrum Nabothi proiicitur ibidem
Ioramus Iosaphati fil. succedit in regnum paternum 194.20. fratres & amicos paternos occidit 197.20. deficiunt ab eo Idumæi aliæque gentes aliquot ibidem. cognoscit suum fatum ab Elia, & mortuus tractatur pro merito ibidem
Iordanis fontium origo 13.37
Iordanis refertus mortuis 583.30
Iordanis fontes & cursus 564.1
Iosabetha Ochoziæ soror germana quomodo Ioasum seruarit 200.30
Iosadochus pontifex Babylonem uinctus ducitur 219.8. eximitur uinculis 220.1
Iosaphatus à commentariis Dauidis 143. 30
Iosaphatus Asani fil. in regnum paternum succedit 184.10. præsidia urbib. suis imponit, & collapsam religionem restituit

Bituit 189.20. quum ex habuerit exercitus paratos 189.30. increpatur ab Iea prophetis, pirtatem ac iustitiam colit 191.30. Ammanitas et Moabitas citra sanguinem vincit 192.40. cum Ioramo bellum inferit Moabitis 193.20. moritur 194.40.

Iosephus Antipatri filius 244.5. oppugnatur ab Barzaeno 468.15. quomodo perierit 480.20. arcani non satis conscius idem.

Iosephus Salomes maritus Herodis mandatorum proditor occiditur 489.8.

Iosephus Gabeni pontifex 438.40. primatum munere 483.40.

Iosephus Caiaphas quere Caiaphas.

Iosephus Canei uel Canydae pontificatum acquirit 424.15. eo privatur 438.2.

Iosephi Dalei filium miserabile 603.20.

Iosephus Ellemi filius 372.40.

Iosephus et Iesus pontifices cum aliis multis ad Romanos profugiunt 622.10.

Iosephus Gorionis filius belle dux contra Tetrum 518.9.

Iosephus Herodis nepos occurrit. Varo 189.20.

Iosephus Iaburij montis planiciem murro circumdedit 567.50. interfectus Gamala 568.10.

Iosepho Matthiae filio quae causa fuerit Antiquitatum Iudaicarum, et Belli Iudaici historiae descriptionis. 1. suam historiam veracem affirmat et incorruptam 151.40. ipsius genus, filij, institutio et doctrina, profectio Romam 437.30. naufragium passus a Poppea benigniter donatur, et mittitur legatus in Galileam 438.30. committitur ea ipsius tutelae 440.40. in quibus versatus sit periculis 441.20. bello necessaria comparat, et oppida expugnat. ibidem. Ioannis insidias effugit et Iesu latronum principis 442.50. ignoscit capto Iesu et cum Ebutio belium gerit 443.1. insidiis caliuis variis petitus euasit 444.445.446. per totum. deficientes Tiberienses cohibet. ibidem. ciuitates munit 446.30. insidias patitur, et somnio consolatur 447.10. astutia eius in cognoscendis insidiis ibidem. Ioannis conspiratio contra ipsum quomodo occurrerit 449.30. Ionatham insidiatorem seruat, et legatos mittit Hierosolyma 450.20. in salutis discrimen incidit 451.10. accusatur a Tiberiensibus, et irridetur, eorumque urbem cepit 452.40.453.3. Simonem et Ionatham Hierosolyma mittit 453.10. calumnias falsi historici depellit ibid. historiae suae veritatem adstruit 454.30. Sepphoritas seruat 455.30. Tiberiada seruat, et Sepphorim capit, et profligatur a Romanis ibidem. in Iudea contra Silam strenuitur: cum eodem 456.30. captus honoriose tractatur a Vespasiano Romanorum capitanorum multos liberat, aliosque accusatur 457.10. uxores ducit, et liberos procreat ibidem. 50. Agit diligentia quoque ordine bellum Iudaicum conscripserit 558.30.559. per totum.

Iosephus Matthiae filius Minusq; Galilaeae praefectus designatur 128.20. eius singularis industria ibidem. et 129.20. dolo Ioannis Giscalai subito oppressus 4.5. contra Ioannem Giscalaeum profectus 541.50. gesta contra Romanos 545.40. aduentu Vespasiani in Tiberiada consigit 548.10. primatibus Hierosolymis e Tiberiade de rationibus belli scribit 549.7. Iotapatenis auxilio uenit 549.550.551.552. per totum. eius machinae excogitatae castra urbis ictus 552.30. fortia facta 554.555. per totum. quomodo e catenis liberatus per Titum et Vespasianum 190.40.191.10. eius prolixa oratio ad Hierosolymitanos 609.610.611.612. per totum. in deditione, in puteo delitescit 557.20. eius socij ipsum persequuntur ibidem. eius oratio philosophica ad socios 558.10. eius socij cum ipso cordes mutuas sortiuntur 559.10. cum altero sortem euadit ibidem. ad Vespasianum ducitur ibidem. uaticinatur Vespasiano imperium Romanum 559.40. ferme examinatur 616.10. eius mater occisum credens cruciatur animo ibidem. curato uulnere rursus murum circuit hortando 617.20. mandata Titi Ioanni Hebraice nunciat 632.20. eidem colloquitur 633.634. per totum. pro reliquiis ciuitatis frustra obsecrat 633.10.

Iosephus medicaster defectionis autor 446.8.

Iosephi filij Iacobi natuitas 22.30. fratribus cur exosus 25.40. uenditur in Aegyptum 27.30. solicitatur ad stuprum a domina 27.40. somnia explicat 28.50.29.50. e uinculis liberatur 29.30. praeficitur Aegypto, nominatur Psonthomphanecus 30.20. fratres capit ibidem. et miris exagitat modis 31.32.33.34. per totum. cognoscendi se ipsis exhibet 34.40. et 35.10. patri aduenienti occurrit 36.10. moritur et ossa eius in Chananaeam transferuntur 37.5. et 46. laudatur 689. per totum.

Iosephus apud Vespasianum accusatur 654.40. quinq; milium annorum historiam Graeco sermone conexuit 655.30. eius historiae certitudo 657.30. dux ipse Galilaeorum a Romanis captus ibidem. solutus uinculis cum Tito ad obsidionem Hierosolymorum profectus ibidem.

Iosephus belli historiam primum conscripsit, ut sibi uisum est 1.1. sed et Antiquitates, ut sibi uisum est 6.8.10. Agrippae regis ibidem. Antiquitates Hebraicas ex sacris literis interpretatus est ibidem.

Iosephus Simonis filius tempore Ioannis 128.20.

Iosephus Tobiae filius quomodo Ptolemaeum Euergetem reconciliauit Iudaeis 2.1. festiuum eius responsum 2.50. uxores liberi 456.

Iosephus Zachariae fil. praefectus praesidio Hierosolymorum 260.40. uinciturque a Gorgia 264.30.

Iosias Amasi filius patri in regnum succedit, optimum se exhibuit, et maximis gloriam meruit, sublatis idolorum gris et sacerdotibus 213.20. pereuitur.

Iosue uide Iesus.

Iothamus Oziae filius uir pius patri in regno succedit. Ammonitas tributarios facere cogit, et moritur 295.40.

Iothamus Zachariae regis filius patri in principatu succedit uir pius et iustus 296.8. Ammanitis tributarios facere cogit, filio Achazae successore relicto ibidem.

Iothanes Gedeonis filius parabolis ad Hebraeos loquitur contra Abimelechum 102.30.

Iotape Sampsigerami regis filia 321.50.

Iotapata sum descriptus 559.

Iotapatae excidium Hierosolymae uinciturque luctu urbem replerunt 555.

Iotapatenorum conflictus acer cum Romanis 549.550.551.512.553. per totum. calamitas miserabilis 553.30.554.10.555.40.

Iotapateni cuiusdam capti a Vespasiano constantia 556.30. Vespasiano producitur ibidem. deinum expugnatur ibid. eorum quot milia decisa et capta 557.40.

Iouis mensis 173.20.

Iozarus constituitur pontifex 372.40. priuatur 382.50.

Iramus amicitiam cum Dauide init 540.30.

Irenaeus orator 376.20.

Iris quid designet 8.20.

Iromi cum Salomone amicitia et mutua eorum beneficentia 166.10.167.10. quibus donis fuit remunerata a Salomone 173.10.

Isacus nascitur et circumciditur 15.50. ducitur sacrificandus 16.30. ducit uxorem 18.10. nascuntur ei gemini 18.20. Abimelecho exosus reconciliatur et fodit puteos ibid. fallitur ab uxore ibid. moritur 24.50.

Isacharis sors 92.50.

Isboseth uide Ichosthus.

Iseremoth

Iscremoth locus 60.30
Isaacorum sacrum & supplicium 384.40
Isidis statua & templum tollitur 388.30
Ismael Fabiglius pontificatui uix dñ nacto exuitur 384.5
Ismaelis Arabaqui filij natiuitas & circumcisio 14.10. Arabum autor est 16.40. ducis uxorum genus fit. ibidem.
Ismael Phabei filius constituitur pontifex 412.10
Ismael regij generis Iudæus Godolium interficit 219.30. 220.10. quanta cædem etiam aliorum hominum secum præter Masphatenses abducit 220.20
Israel quid significet 14.4
Israelitæ in Ægypto inter tractantur ab Ægyptijs, necantur, & gravibus laboribus afficiuntur 37.40. labor augetur 43.40. quatus eorum ex Ægypto migratiū numerus 45.40. transeūt mare rubrū 46.40. armis Ægyptiorū se muniūt 47.40. obmurmurant à Moysi 48.30. coturnicibus pascuntur manna 49.40. ab Amalecitis prælio infestatur 50.40. collatio ad tabernaculi structurā 54.50. seditionibus agitātur & puniūtur 66.20. 67.18. negatur eis ingressus in Chanaanem 67.20
Israelitæ inscio Moyse cū Chananeis pugnates uinciūtur 68.10. quæ eis triginta octo annis in deserto obuenerint 72.4. quales milites fuerūt 74.7. Amoræos extinguūt 74.75 per totū. à Madianitarū puellis seducūtur 76.10. eos excindunt 78.5. Hierichūtē delent 89.30. item Ainā 90.40. partiūtur Chananeā, & quisq; in suam sortē mittitur 92.20. cōmouentur inter se propter aram in ripa Iordanis extructam 93.50. quomodo se gesserint post Iosue mortē 95.20. omisso bello agriculturæ dant operā 96.1. eorum prælia cum Beniamitis 97.10. Chusarthi Assyriorū regi subiicīntur octo annis 98.40. à Moabitis subiugātur, à Iode libertati restituūtur 99.1. iterum à Iabino opprimūtur 100.1. per Deborā redimūtur ibid. ab Amalecitis & Madianitis septē annis miserē tractātur 100.30. restituūtur libertati per Gedeonē 100.50. sub Abimelecho male habentur ibidē. 103.30. iā ab Ammanitis sed per Iaphthem liberātur 104.20. cædūtur à Palæstinis & fugantur 109.20. uindicātur in libertatē à Samuele 112.10. male tractati ab Ammanitis liberātur à Saulo 115.30. cedūtur à Palæstinis 134.30. eiusdē bello laborant 136.10
Israelitæ quot annis post Iesum nequiuerint Chananeos ex Hierosolymis eiicere 140.40. Reliqua ipsorū gesta sub regibus cōprehenduntur. Ezechiā regem restituere religionem conantem cōdemnāt, & prophetas occidūt 208. transferūtur in Media & Persidem & quo tempore id factum ibidem
Issa quid Hebræis 412.
Issachar natiuitas 21.30. filij quatuor 35.
Issamis fil. Achemoth, unus fratrū Dauidis 1.30
Iubilæi ceremonia 232. suis 587.40
Iudæa ceteris similis 188.
Ithacius seu Hirenæi concubina Ptolemæi Physconis sobrinus 574.30
Ithamar domus primus sacerdotio 163.
Ithobal Tyriorū ac Sidoniorū rex 100.20
Iubal, & eius inuentum 1.40
Iuctas Heberi filius quos liberos habuerit 12.20
Iucundus equitū præfectus tiranidē Cæsarem sedat 521.20
Iucundus Herodis satelles falso accusatus torquetur 358.20
Iudæa latronibus expletur 433.40
Iudæa regio ubi præstantissima 467.40
Iudææ descriptio 528.50. per totum
Iudææ nulla pars erat quæ non una cum Hierosolymis interiret 580.50
Iudæus uinctus captus; Titi iussu crucifigitur pro muro Hierosolymæ 605.50
Iudei quando primum cœperunt appellari 256.20
Iudeis permittitur à Cyro redire Hierosolyma, & templū ibid. ædificare Iterū 227.10. impediūtur ab ædificando 228.10. à Dario Hystaspis filio liberi et immanes facti iuuātur in urbis & templi restauratione, & quot eorū Hierosolyma reuersi sint 231.20. quando templū absoluerunt 233.10. eorū reip. quæ forma fuerit & quomodo mutata ibid. duas tribus Hierosolyma redire uolentes per Asiam & Europā degere, reliquas uerò decē ultra Euphratē esse 234.30. armati laborāt 236.40. in flammā calamitatem per Amanē deueniunt 238.30. quomodo à Bagose tractati 245.10. quomodo ab Alexandro Magno 245.10. quomodo sub Ptolemæo Philadelpho 248.30. & inde quomodo ab Asiæ regibus aliisq; honorati 251.20. miserē ab Antiocho Epiphane tractati 259. usq; 265. sub Demetrio 266.50. cū Romanis primū fœdus ineunt 268.20. summa calamitate cōstituti post Iudæ casum 269.20. 270.1. quādo primū Romanis subditi 271.20. quibus honoribus & beneficiis ab iisdē affecti 365.3
Iudæorum cū Samaritis contētio propter templum 275.40.
Iudæorum sectæ quot 384.40
Iudei quādo sint religiosi 297.10. 332.20
Iudæorum Cyrenensium & Asiaticorum legatio ad Cæs. propter Græcorū molestiam 350.10
Iudei seditionem exercent 571.40. 577. 578. 579 per totum
Iudæorum constantia pro tuendis legibus 584.10. 599.10
Iudæorum miseriæ sub Pilato 589.30. itē ibi 406.30. sub Felice 431.10
Iudæorum & Græcorū apud Alexandriam seditio 418.40
Iudei malē à Babyloniis relati Seleucia migrant 464.50
Iudæorum & Philadelphensium dissidium 425.10
Iudæorū 15000. à seipsis cōsumūtur 426.30. eorum & alia clades ibidem
Iudæorum cum Syris dissidium 431.50
Iudæorū pontificatus & principatus cessio & uastatio 434.40
Iudæorum epistolæ ferales 505.20
Iudæorum cōtra Archelaum accusatio & petitio 510.4
Iudei Petronio supplicant 516.30
Iudæorum tumultus sub Cumano & culminatus 518.10
Iudæorum & Syrorum seditio circa Cæsaream 520.40
Iudæorū sub Albino Hierosolymis seditio 521.20. alia sub Floro Cæsare 542.10
Iudæorum dispersio in totum 549.30
Iudæi legatos ad Florū & ad Agrippam regem mittunt 549.10
Iudæorum contentio cū Romanis ibidem. captiuitatis eorum exordium 560.1
Iudei contra Iudæos in Scythopoli 572.50
Iudæorum Alexandriæ occisorum quinquaginta milia 605.10
Iudæorum & Romanorum strages in fœnopegis Hierosolymæ 555.50
Iudæorum victoria insignis contra Cestiū 557.20. unde elati facti 545.30
Iudei à Romanis profligantur 544.10. 555.40
Iudæorum clades ab Idumæis facta 578.30
Iudæorum circa sepulturam cura ibidem
Iudæorū in Massada immane facinus 652. per totum
Iudæorum apud Alexandriam & Thebas interitus 653.10
Iudæorum genus uetustissimū ex origine domestica 655.10
Iudæorū cura cōscribendæ historiæ 657.10.
Iudæorum cur rara mentio in Græcis historiis 655.40. eorum apud antiquissimos nomina 660.50. eorum egressus ex Ægypto mille annis ante Iliadem bellum 661.4
Iudæorum magnanimitas & clementia in quo consistat 691.10. eorū leges optimæ 686.40. omnes populi eorū æmuli ibidem
Iudæorum fides & auxilia contra Ægyptios Rom. præstita 672.50. meritis Augusti Cæs. epistolis comprobantur ibidem

Iudæorum integritatis testimonia ab Alexandro, Ptolemæis omnibus et senatu Romano, imperatoribusq; maximis facta 675.50
Iudan Amasiæ regis mater 203.20
Iudas, Iudei 10. & 11
Iudæ portio in terra Chananæa 92.40
Iudæ natiuitas 22.10. consilium de fratris cæde uitanda 27.10. homo uehemens 31.50. filij tres 35.50
Iudæ tribus gesta post Iesu mortē 95.20
Iudam inter xij. fratres principatum obtinuisse 161.10
Iudas Asamoniæ filius quid contra Antiochū uterunq; fecerit, & quomodo religionem instaurarit ac perierit 461.20
Iudas Capsei uir strenuus 278.10
Iudas Eliasibi fil. in pōtificatum patri succedit 242.7
Iudas Essæus propheta 463.50
Iudas Ezeciæ latronis filius Archelai regnum affectat 379.2. tumultum excitat 508.30
Iudas Gaulanites Galilæus seditione inter Iudæos cōcitat 384.20. eius secta 385.20
Iudas Iairi latenter inter Romanorū manus effugit 645.40
Iudas Iudæ filius præfectus Simonis cū decem contubernalibus deliberat murum tradere Romanis 616.50
Iudas Macchabæus 260.20. Patri in administratione succedit 261.10. Apollonii & Seronem præfectos superat & occidit ibid. Gorgiam & Nicanorē uincit 262.20. itidē Lysiam 262.40. templum purgat & instaurat 263.10. uicinos molestos domat magnis stragibus 263.30. Nicanorem cū suis copiis delet 267.30. creatur pōtifex, & fœderatur Romanis 268.20. cadit 269.10
Iudas Sepphorei sophista 503.20
Iudas uates 286.40
Iudicum status quis 116.10
Iudicum imperium apud Iudæos quantum durauerit 312.
Iulia uxor Cæs. Augusti 349.10
Iuliæ Augusti quid ab Herode legatum 374.10
Iuliani cēturionis fortitudo et fatū 621.50
Iulius Cæsar Pompeium fugat, & bellum cū Ægyptiis gerit 301.30. amicus & beneficus est in Iudæos 302.30. parat expeditionem cōtra Scipionem & Catonem 305.1. occiditur 307.2
Iulij Cæs. magnificentia, & liberalitas in Herodē 329.10.330.40.485.1.486.2. uincit M. Antonium 327.50. occidit cum eum Cleopatra 330. beneficium Aristobulum Alexandri 470.2. item in Hyrcanū & Antipatrū 471.10
Iulius Capella 438.40
Iulius Lupus Cæsoniam cū filia interficit 414.20. interficitur & ipse 418.10
Iupiter Olympius 405.50
Iurisiurandi modus 18.10
Iustus Iosephi satelles cadit 458.10
Iuxtæ regis filij & fratres Tito supplicant 633.30

L

Labanus Batuelis filius 13.1. dolose cū Iacobo agit 21.50. persequitur fugientem generum 22.40
Labosardachus Niglasarki filius in paternum regnum succedit 221.50
Lacedæmoniorum amicitia cū Onia pōtifice 258.1
Lacedæmonij cū Iudeis societatē et fœdus faciunt 278.40
Lacedæmonij quando & quemadmodum Romanis subditi 526.30
Lamechus, pater liberorum LXXVIII. 5.50
Largius Lepidus decimæ legionis præpositus 628.20
Latopolis 45.30
Latronum coniuratio Hierosolymis 570.30.571.10. eorum facinora ibidem
Latronum turba in Iudea 431.10.432.20. & 448.20
L. Lentuli decretum pro Iudeis 305.30
Lepid. à Caligula occisus 406.20. et 408.3
Leprosi quatuor Syrorum castra urgente media inuadunt 196.20
Leprosorum conditio 63.50. & quod alicubi sint in precio ibidem
Leucæ loci descriptio 649.10
Leui, militum præfectus 446.20
Leuis natiuitas 22.20. ulciscitur sororis stuprum 24.20. filij ij. sui tres 35.50
Leuias traditur 571.20. occiditur ibidem
Leuitæ uxor quam nefande à Gabaonitis tractata 95.10. & 97
Leuitæ eius prudentia 96.40
Leuitarum numerus 65.20
Leuitis ac sacerdotibus ciuitates cum suo agro, & decimæ adscribuntur 72.30. earum ciuitatum nomina 92.20
Leuitæ usū uestis lineæ impetrāt 434.12
Leuitica tribus deo dicatur, cui tabernaculi cura committitur 63.40
Lex Moysis cur à poetis aut prophanis historicis non tractata 248.20.251.40.
Legis et præceptorū Dei pulcherrima explicatio 681.682.683.684. per totū.
Legis nomen apud Græcos olim non fuisse 679.5
Leges Moysis ad mores pietatemq; pertinentes 39.40.89.50.81.10
Lia & Rachelis æmulatio 22.20
Libri duo & uiginti apud Iudæos chronici 457.30
Liberius Maximus iussu Vespasiani Iudæis stipendium indixit 645.50
Lybia dicitur Aphrica 18.1
Libys, Libya 10.40
Linguarum multarum cognitionē cur Iudæi non magni faciant 436.20
Longæui cur primi homines 8.20
Lōginus tribunis à Iudæis occisus 517.10
Longini equitis Romani sorte factum 607.10
Longini iuuenis Romani facinus 628.10
Lotus adoptatur ab Abrahamo 12.6. adoptiuus abducitur 13.30. seruatur de excidio Sodomitarū 14.25. filiæ cū patre coeunt 15.20
Loti uxor in salis statuam uersa ibidem
Lucilius Bassus legatus Herodiū castellum capit 643.40. Macheruntē quoque 644.10. Iardē Sylua oppugnat 645.25. Lucius Annius Gerasam capit, ex mille iuuenum interficit 585.40
Lucius tempus 83.40
Ludus, Ludi 11.10
Ludi Circenses 496.30
Luminū festiuitas, & eius institutio 267.9
Lupus Alexādriæ rector ad Vespasianum scribit de seditione Iudeorū 653.40. tēplū Oniæ ablatis donariis claudit ibid.
Lustrandi populum modus 73.10
Lustrationis tabernaculi modus 60.10
Lydda ciuitas à Cestio exusta 535.40
Lydi olim Ludi dicti 11.10
Lysanias Ptolemæo Mennæi patri successit in regnum 310.20. interficitur à Cleopatra 324.10
Lysanias Parthos in Iudæos incitat 475.20
Lysiæ committit Antiochus Epiphanes filium suū & bellū cōtra Iudæos 261.40
Lysias uincitur à Iuda Macchabæo 262.40. occiditur à Demetrio 267.1
Lysimachus fratrem suum occidit, & Gazam prodit 289.30
Lysimachus Hellespontum occupat morte tuo Alexandro 246.10
Lysimachi portentosa de Iudæis mendacia confutata 671.30.672.1.673.20.678.679. per totum

M

Macedones transisse pedites mare Pamphylium 47.40
Macedones quando Romanis subditi 525.30. & 50
Macedones Ægyptios subiugarunt 679.50
Macchabæi natu maximi & primi inter septem fratres supplicia crudelissima & ipsius cū insigni tolerantia sermones 696.10.697. ubi historia Macchabæorum fratrum
Machæra dux Rom. legionum qualiter se gesserit apud Herodē 316.10.480.20
Machir, tertij ex fratrib. Macchabæi constantia 697.9
Macheruntij Romanis persuadent ut præsidio suo decedant 606.5
Macherus quomodo capta à Romanis 643.46. situs eius descriptus 644.3
Macho capta & deprædata 143.20
Macro præfectus prætorianorum militum 394.20
Madianitarum filiæ Israelitas illiciunt ad delinquendum 76.77. per totum cæ-

duntur cũ suis regibus 77.4
Madianitæ Hebræos subigunt 100.30. cædunturmaxima strage 101.40
Madiana ciuitas 41.10
Madus, Madei 10.4
Magnus campus regio 447.15. eiusque descriptio 184.25
Magoges & Magoge populi 10.2
Magus Aegyptius pseudopropheta triginta milia hominum seduxit 520.30. eum paucis fugit ibidem
Magi & latrones iterum Iudeos afflixerunt 520.30
Magorum turba in Iudea 431.432.433. per totum
Malichus exactionum collector pro Cassio 473.30. nouas res molitur & ueneno tollit Antipatrum ibidẽ. luit pœnas 474.10
Malichi Arabum regis perfidia 312.15. 477.30
Malchus Arabiæ rex Vespasiano in auxilium misit quinq; milia peditum, equites mille 546.10
Malichus Iudeorũ dux 469.20. auxiliatur Gabinio cõtra Alexandrũ Iannæũ 299.6. Antipatrũ ueneno tollit 307.30. interficitur 474.10
Malthace uxor Herodis moritur 507.30
Malorum hominum mos 370.20
Man uox interrogatiua 50.10
Manachases uestis qualis 57.40
Manahemus Essenus Herodẽ puerũ scholas frequentãtem salutat regem 339.2
Manahemus Iudæ Galilei fil. Massadã inuadit 530.50. uelut rex Hierosolymam redit, & princeps seditionis fit ibidẽ. interficitur 531.20
Manahemus occiso Selesmo regnum sibi uindicat & Thapsenses excindit, ac post à Phullo pace redempta moritur 205.40
Manasses Iosephi filius 30.20.35.50
Manasses in numerũ Iacobi filiorũ adoptatur 37.1. censetur loco Leui 65.20
Manassæ pars dimidia Chananæ 92.50
Manasses Ezeciæ filius regnum paternum assequitur, impiissimus, & prophetarũ occisor captus à Babyloniorũ rege tandem in principatũ restituitur, & pietati studet prioribus mutatis morib. 212. 20.213.1. moritur relicto successore regni filio 213.4
Manasses Ioannis pont. fil. ducit uxorem Sanaballitis filiam Hicaso uocitatam 243.50.344.10
Manasses fit pontifex 254.10
Manasses trans Iordanem missus, ut toparchiam administraret 538.50
Mandra, locus 220.20
Mane, quæ diei pars 3.4
Manethon Aegyptius historicus 659.25. eius historiæ cõpendiũ 660.661.662. per totum
Manethon antiquitatẽ Iudeorũ confirmat 661.20. Aegyptiacam historiam se ex sacris literis interpretaturũ professus 667.30. eius historia emendata ibidẽ. & 668.50.669.10
Manethonis mendacia confutata 668.30. 669.670.671.673. per totum
Manna qualis cibus 49.50
Manna quando defecerit 89.20
Mãnem Lazari ad Titũ profugit 618.10
Manoches Zelotypus Sãpsonis pater angelum excipit 104.50
Mar locus cur sit uocatus 48.10
Mara quid significet 107.40
M. Agrippa. uide Agrippa
Marcus Alexandri Alabarchæ fil. 418.30
M. Antonius. quere Antonius
M. Anto. Iulian. procurator Iudeæ 628.20
Marcus Sexti Cæsaris successor in Syriam 307.1.473.9
Mardocheus dux Iudeorũ Babylone deducendorũ Hierosolyma 231.24.233.43
Mardocheus Esteræ patruus 238.1. regi insidias prodit 239.10. Iudeorũ calamitatem Estheræ indicat ibid. afficitur summo honore 241.30. Amanis potestatem & bona accipit ibidem
Mare rubrum Iudeis transitum concessisse, & Pamphylium Macedonibus 47.6.41
Mare uas templi cur sic dictum 168.30. & quam fuerit capax, eiusq; usus ibid.
Mareone Græcis Samaris 184.7
Maresa urbs 182.40
Mariæ Eleazari filiæ facinus horrendum comedentis filium 627.5
Mariamne Agrippæ filia 391.30
Mariamne Alexandri Aristobuli & Alexãdræ filia, uxor Herodis 320.30. occiditur à marito 321.10
Mariamne Alexandri filia, uxor Herodis Antipatri 474.40. eius insolentia in maritum 488.40. occiditur 489.9
Mariãne Archelai uxor repudiata 381.10
Mariamne ab Archelao marito transit in thorum Demetrij Alexãdrini 430.40
Mariane Moysis soror 39.10. moritur 73.30
Mariamnes turris descriptio 600.20
Marisa ciuitas deuastatur 476.40
Marsonane, mensis 7.3
Marsus Syriæ præficitur 420.30. defert Agrippam Claudio Cæs. 421.20. excipitur ab Agrippa, cui fit exosus 422.30
Marsias Agrippæ libertus 392.40. Tiberij mortem patrono suo nunciat 392.50
Marthace Archelai mater moritur 377.47
Marullus præses Iudeæ constituitur 397.
Massabazanes quid 58.6 (14
Massadæ castelli descriptio 377.40
Massatæ castelli situs descript. 648.40 cõmeatus & apparatus qui decem millibus uirorum sufficerent 648.40
Masnacmpothes pileus 58.7
Musphatis ciuitas, & quid significet 111.40
Matathias Asamonæi filius occidit Bacchidem, & duces expellit Iudea ac moritur 461.7
Mathanes Baalis sacerdos trucidatur 201.20
Matthias Anani fit pontifex 420.20. priuatur sacerdotio 422.5
Matthias Apsaloni, uir strenuus 238.10
Matthias Ioannis filius sacra prophanare renuit, uera; religionẽ fortiter tuetur 260.10.261.5. instructis filiis moritur ibidem
Matthias Margaloti seditionẽ mouet 371.40. exuritur uiuus 372.10
Matthias Margali, sophista 303.20
Matthias pontifex mittitur ut Simonem Gioræ Hierosolymam introducat 589.20
Matthias Theophili constituitur pontifex 367.10. priuatur eo munere 372.30
Matthiæ Boethi mors crudelissima 616.30
Maxilla, locus 106.20
Mazaca ciuitas 10.8
Madabenses Amræi Ioannem Gaddis interficiunt 270.15. expugnãtur ab Hircano 283.40
Medimnus Atticus & Siculus 67.40
Medi populus 10.4
Medi quòd in Asia regnauerunt Græcis cogniti 658.50
Megassari facinus audax 614.10
Megasthenes historicus 663.8
Mela legatus Archelai ad Herodẽ 358.40
Melcha Aranis filia 11.40
Melcha Sauli filia datur nuptum Danidi, marito periclitanti succurrit 124.30. datur alij nuptum 123.3. ridet maritum 142.10
Melchisedecus rex Solymæ Abrahamum conuiuio excipit 13.50
Melik imposuit Pseudalexandro 511.512. per totum
Memnonis sepulchri descriptio 516.10
Memphibostus Ionathæ filius humanissime à Danide habitus 143.50. delatus Danidi occurrit victori 154.3
Memphitarum deditio 471.10
Menander Ephesius singulorum regum actus apud Græcos & Barbaros cõscripsit 661.30
Mende ciuitas 214.40
Menedemus Philosophus 251.10
Menelaus, qui alias Onias, Simonis filius propter amissum pontificatum deficit à patriis legibus 258.30. abducitur captiuus & occiditur 266.40. uide Onias
Mensa tabernaculi 57.2.58

Mensæ

Mense à Ptolemaeo Philadelpho Iudaeis donatae descriptio 249.40
Mensis anni primus Moysi quis & cur 7.4
Mensuras quis excogitarit 5.20
Meroë unde dicta 40.40
Mesae, Mesanai 12.20
Mesclus, Mesclini 19.6
Mesopotamiae difficilis transitus 18.10
Mesra, Mesrai 10.20
Mesrai filij quibus populis nomina imposuerunt ibidem
Messala rhetor patrocinatur Herodi 310.&c
Messalina à marito Claudio Caes. ob zelotypiam trucidata 430.40
Methir, tunica pontificalis 58.10
Metilius praefectus à caede reseruatus 532.6
Metilius Romanorum praefectus legatos mittit ad Eleazarum ibidem
Micheas prophetaeum, uinere ipsum nolenti, male dominatur 188.54. Achabo. malum nunciat, quare in carcerem conijcitur 189.10. Achabo meritū praedicit 189.12.190.12
Micheas propheta 215.30
Michole uxor Dauidis, uide Melcha
Milesius arcis Damasci praefectus quomodo Philippum Grypi filium tractarit 291.8
Militis cuiusdam facinus contra senatum Romanum 517.40
Militis Rom. impudentia quantam cladem Iudaeis dederit 428.40
Militis Mosaicos libros discerpentis poena ibidem
Militiae qui non commodi 86.1. & qui ab ea immunes ibidem
Mina quantum pendeat apud Iudaeos 300.10
Mineus Aegypti rex, Memphis conditor 173.30
M. Minucianus 410.10.417.10
Misael appellatur Misaches 221.10
Misas Moabitarum rex propter negatum Ioramo tributum quo necessitatis peruenerit 193.10
Misenum oppidum 405.40
Mithridates aerarij Cyri praefectus 227.50
Mithridates occisus 297.10
Mithridates Pergamenus Pelusium expugnat & Aegyptios uincit 301.302. eius gesta 471.1
Mithridates quomodo ab Aniläo tractatus, quomodo ab uxore, deq; eius victoria 403.404. per totum
Mnaseas Grecus historicus 666.40
Moabitae penitus fracti à Dauide 142.30
Moabitae & Ammanitae socij, mutuo sese interimunt 193.50. iterum sternuntur & praedantur 194.6
Moabus, Moabitae 15.20
Molonis mendacia de Iudaeis 673.20
Monobazus Bazeos Adiabenorum rex quomodo Iudaismū sit amplexus 425.6. eius regnum 604.20
Monobazus Monobazi filius prorex cōstituitur 425.10. rex fit 428.2
Mons Samaron, locus 181.20
Montem in alium locum deualuiū 295.30
Mortem praeter dei uoluntatem non uenire 87.20
Moses, qualis fuerit uir 2. & 3
Moysis natiuitas 38.50. quomodo seruatus 39. cur sic uocatus ibidem adoptatur à regina ibidem
Moyses diadema regium pedibus calcat 39.50. & 40.1. praeficitur exercitui Aegyptiorum & Aethiopas bello uincit 40.10. ducit Tharbis uxorem 41.3. fugit Aegyptios ibid. Raguelis filiab. opitulatur cōtra pastores, ex quibus unam ducit uxorem 41.50. cāspicatur rubū ardētem in Sina 42.3. confirmatur ei liberatio Israelitarum 43.10. edit miracula, nomen Dei agnoscit, redit in Aegyptum ibid. edit prodigia apud Pharaonem 43. & 44. 45. per totum. educit Israelitas ex Aegypto, & quantus eorū numerus 45.50. cuius aetatis fuerit cū eos educeret 46.50. traducit eos per mare rubrum incolumes 46.40. aquam amaram facit potabilem 48.30. coturnices & manna impetrat à deo 49.40. ex petra aquam elicit 50.20. cū Amalecitis pugnat 51.50. decem praecepta in tabulas à deo accepta populo exhibet 53.10. quadraginta diebus in Sina detinetur 54.10. Aaron fratri sacerdotium cōferr 59.40. dedicato templo uictimas offert 60.40. in tabernaculo Deum consulit 61.10. tribū Leuiticā Deo dedicat 63.40. censet omnes tribus praeter Leuiticā, & ordinat profectionem bellō, necessaria 65.20. mittit exploratores in Chananaeā 66.20. Coræ factionem compescit 69.10. eius iustitia 70.30. lustrat populum 73.10. Sehonem & Ogem reges delet 73.50. Madianitas cum suis regibus cedit 78.4. Iesum sibi designat successorem ibid. moriturus quid suis praedixerit 79.10. quas leges praescripserit 80.20. usq; 86. exhortatur Iesum ut in Chananaeos exercitum ducat 87.10. nube circūdatus disparuit ibid. 40. lugetur triginta diebus à populo. ibidem
Moyses fabulose dicitur fuisse leprosus 64.4. uir admirandus 67.15
Moseos quinq; librorum scopus 657.28
Moses apud Manethonem prius Osarsiphus sacerdos Osireos dei Heliopolitani dictus 669.40
Moses Aegyptiis uir diuinus habitus 670.25. eius tempora quib. uixit descripta ibid. eius uirtus & gesta 679.680.681.682. per totum
Mosollami Iudaei nobile factum 665.40.666.10
Mucheus fert sententiam contra Vasten regem 237.40
Mulierum potentia 230.5
Mundi & uniuersorum creatio 3.1
Mundum prouidentia dei regit 226.40
Mundus quomodo Paulinam conduxerit 388.20
Murus triginta nouem stadiorum cū tredecim castellis circum Hierosolymam triduo aedificatus 615.3
Musicorum instrumentorum Dauidis regis descriptio 146.40
Mutiani & ceterorum rectorum petitiones 590.20
Mutianus Romam ingreditur cum exercitu 592.30

N

NAamis uxor Abimelechi Bethleemitae & quid significet 107.20. quomodo Ruthem instituerit 108.10
Naases Ammanitarū rex Hebraeos crudeliter tractās à Saulo occiditur 115.40
Naases iunior Ammonitarū rex iniuria afficit Dauidis legatos 144.10
Nabaeotes, Nabataea regio 16.20
Nabalus uecors & malus cōuiciatur Dauidi 130.10. quid significet, ibidem moritur 130.40
Nabla instrumentum musicum 156.40
Nabrodes, qualis uir 9.5. & 10.1
Nabuchodonosorus rex Babylonis bello infestat Necbaū Aegypti regē 215.20. Ioacimū occidit, & Hierosolymitanorū praestantissimos Babylonem abducit 215.50. duces eius qui urbem Hierosolyma ceperunt 218.10. quomodo captum Sedeciam tractarit 219.10. Hierosolyma penitus excindenda, & templū spoliandū, populūq; Babylonem traducēdum curat ibid. Coelen Syriā ac Aegyptū perdomat 220.40. Iudaeorū nobilū quorundā pueros instituit & castrat ibid. somniū, cuius erat oblitus, uult sibi indicari & explicari, quod facit Daniel 221.40. moritur 223.40. gestorū eius repetitio 225.50. posterorum eius finis 225.4
Nabuthus propter negatum regi fundum lapidibus obruitur 186.40
Nabuzardanes mittitur Hierosolyma ad templum spoliandum 219.40
Nacebus Afal um dux caesus 356.50
Nachores Serugi filius 11. quot habuerit liberos 11.50. & 12.50
Nadabus Hieroboami filius accipit regnum paternum cum paterna malicia, occiditurq; cum omni familia 182.20
Nain uicus 586.40
Nais à Caine condita 5.20

Nais uicus 429.10
Narbathæ regionis situs 522.20
Narbathene toparchia à Cestij equitibus uastata 535.20
Nasanones quomodo Romani subiugarint 527.40
Nathan propheta 142.10. mittitur ad Dauidem increpandum 146.20. indicat quomodo Adonias sibi regnum usurparet 159.40
Nauni prophetia de excidio Niniuitarum 206.10
Nazarei, deo deuoti 72.40
Necessitate in bello nihil pugnacius 549.30
Necessitate laborantes subleuare, homini decentissimum & deo gratissimum 133.10
Nechlas qui & Pharao Saram rapuit 610.6
Nechaos Aegypti rex contra Babylonios proficiscens impeditur à Iosia, quem occidit 214.40. captiuũ abducit Ioazum filium eius ibidem
Nechaum bello petit Nabuchodonosorus 214. uincit ibidem
Neemias quantum iuuerit Iudæos apud Xerxem 236.10. 237.3
Neerda urbs 401.30
Nemrod. uide Nabrodes
Nephani singulare certamen cum fortissimo Palæstinorum 156.20
Nephthalimi natiuitas 22.20. filius eius 36.50
Nephthalitarum sors 95.5
Neronis gesta & præcipue contra Iudæos 519.40. & 50
Neronis imperium quandiu duraverit 586.10
Nero contemptor nationis Iudæorum 636.20
Nero indignatur ob res minus prosperè gestas in Iudæa 543.10. Vespasianum ad regendos exercitus in Syriam mittit ibidem
Nero. quere Tiberius & Domitius
Neronias dicitur Cæsarea Philippi 433.40
Neruis cur Iudæi abstineant 24.9
Netiræ & Philippi fratrum fortia facta 553.1
Nicanor perfidus contra Iudam Machabæum pugnans, cum suo exercitu uicto extinguitur 264.30
Nicanor amicus Titi sagitta uulnerat. 604.40
Nicaule regina Aegypti 173.40
Nicolaus Damascenus Iudæorum patronus 252.40
Nicolai Damasceni historia de Herode culpatur 351.20
Nicolai Damasceni legatio nomine Herodis ad Cæsarem 359.30. sententia de duob. eius filiis damnatis 361.30. actio contra Antipatrum Herodis filium 388.1. patrocinatur Archelao 377.20
Nicolaus Damascenus rerum Iudaicarum scriptor 677.10
Nicolai rhetoris oratio pro Iudæis Ionicis 343.40. Iudæos coram Cæsare arguit, & reges purgat 510.30
Nigro Peruae qui Idumæum regebat, à Iudæis mandatum ut ducibus pareret 538.10
Niger Idumææ rector in Salis oppidum Idumææ confugit 543.38. iterum fugit ibidem
Niger Peraita, Silas Babylonius, & Ioannes Essenus, duces Iudæorum contra Romanos ibidem. quomodo occisus 580.30
Niglisar Abolamarodachi filius regnum paternum accipit 223.50
Nilus fluuius 420
Nilus usq; ad Elephantinen nauigabilis 590.40
Ninum quis condiderit 11.10
Ninus regia Assyriorum 221.30
Nisan, mensis 7.14.45.20.233.20
Nisibis regio 426.40
Nisibis urbs 421.30
Noba oppidum sacerdotum 126.30. excinditur cum uniuersis habitatoribus 127.30
Nobilitas generis nulla inter Iudæos 69.50
Nobilitatem generis unde Iudæi disserunt 437.3
Noë uel Nechus uir pius sceleratorum commercia fugit 6.20
Noë quomodo arcam construxerit & è diluuio sit seruatus 6.7. eius filij quales 8.9. uini usus repertor inebriatur 11.8
Norbani interitus 421.10
Nubis supra tabernaculum præsentia quid significarit 65.30. 67.10
Numidius Quadratus Syriæ procurator 429.30. & eius gesta 519.20
Nymphidius homo nequiss. 585.50

O

Obadatus arcam hospitatur 141.40
Obedes filius Bozi & Ruthes 108.20
Obedias, uinetorum Achabi curator, uir pius, prophetas liberat 185.20. quomodo uxor eius uidua per Elisæum sit à debitorum molestiis liberata ibidem
Obedias prophetas captiuos Beniamitas & Iudæos liberat 206.50
Obedas seu Obodas Arabum rex 352.10. 356.30. superat Alexandrum Hyrcani 464.465. per totam
Ochobatus militum Ionathæ dux 189.30
Ochosius Achabi fil. regnũ paternũ accipit 191.10. ex casu moritur 192.40
Ochosius Iorami fil. paternum regnum recipit 198.6. sagitta ictus ab Ieu perit 199.10. cognati ipsius interimuntur ibidem
Octauia Claudij Cæs. filia 430.40
Octauius Claudij Cæs. filius ibidem
Officiosi quando plerumq; sint homines 133.10
Ofilius Phasaelum monuit de insidiis cauendis, & iuuat eum 311.10
Oges rex excinditur 74.20. quantus uir fuerit & quanta eius ditio 74.20
Olda prophetissa uaticinatur Iosiæ regi
Oliueti mons 431.40 (113.45
Olurus uicus 387.8
Olympus ad Cæs. mittitur 495.50
Olympius Iupiter 406.50
Onias & Dositheus Iudæi duces liberauerunt Alexandriam 675.10
Onias Iaddi filius patri in pontificatum succedit 245.50
Onias Oniæ fil. templum in Aegypto ædificat 273.1
Onias Oniæ fil. pontifex quanta mala fecerit Hierosolymis propter Tobiæ filios cialiate cicatos 460.40
Oniæ, filij Simonis amicitia cumArio Laconum rege 257.30. Menelaus dici uoluit 258.40. Vide Menelaus
Onias Simonis Iusti fil. pont. 248.20. 254.30. 257.31
Onias alius pont. 257.10
Onias Simonis pontifex à Ptolemæo rege Aegypti impetrat locum condendo magnifico templo 653.50
Oniæ pro Cleopatra regina bellum suscipientis gesta 675.20
Onias, uir iustus qui pluuiam precibus impetrarat, lapidibus obruitur 248.30
Oniæ regio 301.40
Onij ciuitatis Aegypti origo 653.40
Ophnes scelestus filius Elis 108.30
Ophres Abrahami filius occupat Libyam 18.50
Opobalsamum ubi & quomodo proueniat 297.20
Optimatum administratio Hierosolymis qualis & quandiu 116.7
Ordeum, frugum omnium uilissimum 101.20
Oribus rex occisus 101.50
Orientis totius nobilitatem præcipuam in Italia seruat 527.30
Orodes Artabani fil. Parthorum rex constituitur 387.4
Oseas rex Israelis constituitur, uir impius 207.30. uinus capitur ab Assyriis, & transfertur cum uniuerso regno Israelitarum in Mediam & perfidem 208.40
Otho imperator declaratus milites suos contra Vitellij exercitum duxit 586.1. 588.30. semet occidit ibidem
Othonis imperij termini ibidem
Otrus Armaniæ dominus 11.20

Ozæ attingentem arcam examinatur 141.30
Ozæ percussio, locus ibidem. 40
Ozias Amasiæ fil. regnũ Iudæ patre mortuo capit 205.1. natura bonus & gnauus multis denictis gentibus urbem restaurat ibid. deficiens à pietate lepra percussus moritur 205.30

PAcorus rex Mediæ 427.4. coniugẽ & concubinam capitis ab Alanis cẽtum talentis redemit 647.3
Pacorus Parthorum rex contra Iudæos pergit 475.20
Pacorus Pacori regis princerna explorat Iudæam 475.20. insidiatur Phasaelo 475.40. & Herodi 476.10. rex Syriam occupat 310.20. occiditur 316.9
Patina Claudij Cæs. uxor 430.40
Palestinæ filius, & eius gentis odium in Hebræos 44.10
Palestinos Sampson uexat 105.40
Palæstinorum contra Hebræos expeditio & victoria 109.20. arcam è suis finibus remittunt Hebræis 110.10
Palæstini cum Iudæis prælitantes nunc uincunt, nunc uincuntur 109.20. & 111.10. 112.10. iterum bellum eis inferunt 121.40. cæduntur 122.10. denuo redintegrant bellũ, sed infeliciter 123.40. Cilicenorum agrum inuadunt 128.20. Sauli ditionem inuadunt 129.9. eum cum filiis occidunt 134.30
Palæstinos Dauid superat 141.10. penitus subigit 142.40
Pallas Neronis libertus 432.20
Palmarum fructus præstantia 385.50
Palmira urbs 173.30
Pamphylium mare Macedonibus transitũ præbuisse 47.40
Panes propositionis 57.10
Panium, locus 338.20.486.20
Panij pulchritudo naturalis Agrippæ diuitiis accurata 364.9
Pannychis concubina 493.40
Paphlagones populus 10.10
Papinius tribunus 407.20
Pappus Antigoni dux quid cõtra Herodẽ gesserit 317.20. occiditur 481.30
Paradisi descriptio 4.3
Parricidiũ quàm graue sit crimen 370.10
Parthi Antigonum reducũt in regnũ Hyrcanumque cum Phasaelo captiuos abducunt 310.30.312.30. Hierosolyma diripiunt 312.10. profligantur 316.9
Parthorum mutabilitas 386.40
Parthi Armeniam bello amittunt 389.40
Paschæ institutio & celebratio 66.20. 375.30.385.4
Pasini castrum 11.20
Patriæ causa nihil non faciendum 133.30
Paulina quomodo à Mundo constuprata 388.10
Paulinus Lupo in administratione Alexãdriæ succedit 654.10. templum Oniæ penitus spoliat, & in accessum facit ibidem
Pausanias Cerastæ fil. Philippi Macedonis interfector 243.30
Peccata unde maxime nascantur 119.50
Pecoribus olim omnis barbarorum possessio constabat 41.50
Pecuniã publicã nullam esse Iudæis, quàm sacrem illorum templi 300.30
Pecuniam uotiuam ubi deposuerint Iudæi 408.40
Pedanius legatus 495.30
Pedanij equitis sorte factum 629.10
Pelusium urbs 119.40.590.30
Pelusium capitur 301.30. 471.9
Pentecostes festiuitate Iudæos iter non facere 283.30
Pentecoste unde dicta 507.40
Peræa regionis descriptio 545.9
Percussus in rixa quomodo uindicandus 84.40
Persæ populus 11.10
Persarum mos in bibendo 237.20
Persarum lex de uxoribus ibidem
Persarum contra Græcos expeditio 656.20. contra Aegyptios 679.30
Persæ in Asia regnauerunt 558.50
Persicarum rerum scriptores probatissimi inter se discordant 656.20
Pestis quam sæuaminuaser.t Dauidis regnũ propter recensitum populum 157.50
Petephres liberaliter tractat Iosephũ 27.20
Petilius Cerealis proconsul Germanos ad sobrietatem coegit 640.50
Petra magna, locus 129.1
Petra, quæ olim Arce, ciuitas 73.20
Petra, quæ Receme 78.10
Petronius Aegypti præfectus Herodem iuuat famis tempore 335.10
Petronius præses Syriæ constituitur 398.40. gratificatur Iudæis cum suo periculo 400.402
Petronij epistola ad Doritas pro Iudæis 429.50
Petronij aductus terribilis ex Antiochia in Iudæam 516.9
Petronius Iudæos adhortatur ad Cæsaris statuas recipiendas 516.40
Phaceiæ Manaemi filius, patri in regnum & crudelitatem succedit, trucidatur 206.2
Phaceias Romeliæ fil. uir impius, regnum Israelitarũ occupat ibid. Achazem oppugnat 206.40
Phaeo quid significet 11.20
Phalegus Heberi filius ibidem
Phanisius Samuelis filius è rure abstractus ad pontificatum 572.4
Phanasus pontifex à seditiosis constituitur 434.1
Phanuel locus cur sic dictus 24.8
Pharaones cur Aegyptiorũ reges dicantur & quando sic appellari desierũt 173.34
Pharaothes Aegypti rex Abrahami coniugem concupiscit 12.40
Pharaothis duritas & malitia in Hebræos 42.43.44.45. per totum. dimissos insequitur 46.10. cum omni exercitu deletus 47.30
Pharæ filij duo 35.50
Phari insulæ descriptio 590.40
Pharisæorũ secta 278.40. autoritas 285.40.291.50.292.20
Pharisæorum secta qualis 365.20
Pharisæi 384.40
Pharisæorũ existimatio 584.30. & quomodo se gesserint regnante Alexandra ibidem
Pharmuthi mensis 45.10
Pharnaces patrẽ Mithridatẽ Ponti regem occidit 297.10
Phasaelus Antipatri fil. 470.30. præficitur militibus 472.8. superat Felicẽ 474.20. accusatur à Iudæis ibidẽ. circũuenitur à Pacoro 475.20. occidit sese 476.50
Phasaelus ciuitas 487.20
Phasaelus, turris & oppidum 349.30. 378.10.487.20.508.4.600.10
Pheroræ Antipatri filio cõmittitur cura commeatus 315.20. donatur ei caput Pappi præcisum 317.40. assequitur tetrarchiam 338.20. Herodis filiã unã respuit uxorem ducere 352.4. alterum eius ducit ibidem
Pheroræ Antipatri fil. Herodem fratrem accusat ipsius filio 352.30 Salomen uecusat Herodi 353.36. diffidet fuisse cũ Antipatro fratris filio 365.9. moritur, et uxor eius accusatur ueneficij 366.20
Pherorus Antipatri filius 370.30. quid gesserit 479.10. odit Herodis filios 491.40. accusat Salomen 492.11. se ipsum prodit & reconciliatur Herodi 493.20. reiicitur ab eodem & moritur 498.30
Pheroræ uxoris insolẽtia 498.20
Phiala lacus 364.5
Philadelphensium cum Iudæis diffidium 422.20
Philippus Ptolemæi Minnæi filius 471.40
Philippus Amyntæ filius cæsus 409.50
Philippus Antiochi Grypi fil. Syriæ parti imperans Antiochum Cyzicenum superat 289.50. cum fratre Demetrio pugnans totius Syriæ dominus constituitur 291.3
Philippus Archelai frater quamobrem à Varo Romam præmissus 510.5
Philippus Herodis fil. constituitur tetrarcha 374.9. succurrit fratri Archelao 380.30. portionem regni paterni consequitur 381.30. calumniatur à fratre Antipatro 500.6

Philippo Herodis filio quæ regiones cessserint 510.40. Cæsaream ad Iordanis fontes & Iuliadem condidit 515.9
Philippus Herodis frater moritur, & quam honestus fuerit uir 390.6
Philippus Iacima filius Agrippæ copiarũ præfectus 364. 40
Philippus Iacima fil. Agrippæ præfectus 439.20. quomodo in periculis seruatus, eiusq; gesta 440.4.446.2. filiæ eius duæ in excidio Gamalæ seruatæ 568.50
Philippi Macedonis interitus 243.30
Philippo uni amicorum committit Antiochus Epiphanes regnum & filij tutelã 265.50. regnum affectãs afficitur supplicio 266. 40
Philistinus, Philistini 10.40
Philo Iudæorũ legatus à Caligula repulsus 398.30
Philo historicus 666.50
Philosophiæ tria genera apud Iud. 512.10
Philosophi apud Indos Calani, apud Syros Iudæi dicuntur 664.40
Philosophorum de deo discordes sententiæ 682. per totum
Philostephanus Ptolemæi Lathuri dux 288.30
Philostratus historicus 663.6
Phineas sacræ pecuniæ custos 635.2
Phinees Zambriam occidit, & exercitui contra Madianitas præficitur 72.30
Phinees domus sacerdotio donatur 63.48
Phinees fil. Elis pontificis malus 108.30
Phineeses legatur ad Rubelitas & Gaditas cũ reliqua dimidia tribu 94.40. succedit patri in pontificatum 95.10
Phison fluuius, & quid significet 4.8
Phœbus Agrippæ legatus à Iudæis interẽptus 526.10
Phœnisibus pecuniæ amor Græcorũ commercium fecit 658.50
Phœnicum antiquissima rerũ memorabilium traditio 655. 50. 656.1. testimonium de Iudæis 659. 10. 661. 662. per totum
Phœnicum historiæ 663.30.664.10
Phora quid significet 4.9
Phraates Parthorum rex humaniter tractat Hyrcanum 320.7. à suo filio occisus 386.20
Phraates Phraatis fil. parentem occidit & matri misetur, exul perit ibidem
Phrunea festi dies 243.5
Phryges populus 10.10
Phutes, Phuti 10.30
Physcon Ptolemæi Epiphanis fil. 258.20
Pilatus à Tiberio in Iudeã missus 515.10. Cæsaris imagines Hierosolymæ intulit ibidem. quæ cũ Iudæis Cæsareæ egerit ibidem. Hierosolymis statuas iterum auferit ibid. Iudæorum tumultus propter Cæsa. imagines 215.20. tumultus alius ob Corban thesaurum sacrũ ibid.
Pilcus pontificis qualis 58.40
Pinca ligna ex terra aurea 174.50
Piso legatus Pompeij 297.30
Pistus nobilis defectionis à Romanis autor 438.40.441.30
Pitholaus Hierosolymorũ præfectus 299. 30.469.20. trãsfugit ad Aristobulum 299.30. occiditur à Cassio 301.4
Placidi & Iosephi relationes circa Ptolemaida 447.30
Placidus tribunus in exercitu Vespasiani 545.40. in Galilæa maximam multitudinem occidit 549.50. à Iotapata repulsus aufugit ibid. quomodo Iuburiũ montẽ occuparit 567.40. gesta cõtra Gadarenses 581.40
Platane, uicus Sydoniorum 495.30
Plato ueritatẽ de deo proferre timuit 681. 50. 683. 4. Mosen imitatus 686. 40
Plinthines situs 590.30
Plistorum apud Dacos secta 385.20
Polemon, Ponti regulus 421.50
Polemon circũcisionem admittit & Bernicem ducit uxorem 430.30
Politianus tribunus cur à Cestio Hierosolymã missus 525.4. eius oratio & gesta ibidem
Pollio Pharisæus Herodi amicus 319.30. 338.50
Polybius Megalopolitanus historic. 677. 10
Polycrates Lacedæmoniorum nobilitatem fœdare tentauit 667. 7
Pompeius qualibus muneribus honoratus, & quæ gesserit 296.10. eius uirtus 298.10
Pompeius Magnus Hyrcani & Aristobuli causam cognoscit 467.20. Hierosolyma capit 467.50.468.10
Q. Pompeius COS. 417.50
Pompeij malitia in oppugnandis Iudæis 528.20
Pondera quis inuenerit 5.20
Pontificis connubium & puritas 64. 40
Pontificis ornatus qualis 58.10
Pontificis summi qualis electio 682.50
Pontifices Hierosolymis qua fraude creati sint 572.3
Pontificũ & sacerdotũ diffidium 432.10
Pontificũ iniquitas 433.20. origo, & qui ad eam dignitatem admittãtur, quotq; fuerint ab Aarone usq; ad finẽ belli Iudæorũ cũ Romanis 434.30.435.10. 436.20
Pontificum templi Solomonis enumeratio 219.10
Pontificatus quando primum ad plebeios translatus 298.30
Pontificatum solere perpetuũ esse 311.20
Pontificiæ stolæ custodia apud quos fuerit 389.10
Pontificiæ stolæ custodia repetitur à Fado 423.40
Pontius Pilatus Iudææ præsidet 386.10. Iudæos afficit cõtumelis 387.10.388. accusatur à Iudæis & redit Romam 389.1
Popedius 407.7
Poppæa Neronis uxor 433.6.437.50
Porcius Festus Iudææ procurator, & quæ sub eo sint gesta 432.10. quære Festus
Posidonij mendacia de Iudæis 676.50
Prætoriani milites 415.10
Prætorij in castris Rom. descriptio 546. 30
Prandium qua bona faciunt Iudæi sabbato 450.40
Principes singuli dedicato tabernaculo quid donarint 61.30
Priscus centurio Ionathan Iudæum sagitta transfixit 625.40.
Priscus sextæ legionis dux à Iudæis occisus 536.30
Procymatium unde dictum, & quomodo extructum 337.2
Procymia 486.50
Prodigia excidium Hierosolymæ præcedentia 630. 40
Prophetis & pontificibus solis potestas data historiæ condendæ 617.10
Prophetico spiritu ubi multi sint correpti 125.4
Proseucha, domus precationis 450.40
Protagoras ab Atheniensibus uix mortem effugit 687.10
Prouidentia dei mundum & omnia regit 226.40
Pseudalexandri gesta 382.1. quomodo deprehensus ab Augusto & renex fuerit ibid. uide etiam Alexander falsus
Pseudopropheta Hieroboam seductor 178.50
Ptolemæus Agrippæ & Bernices procurator à Ioanne Giscaleo spoliatus 529. 50
Ptolemæus Epiph. moritur 258.10
Ptolemæus Euergetes Philopatoris filius quomodo ab Onia irritatus 254.20 & iterũ reconciliatus ei per Iosephũ ibid.
Ptolemæi Euergetis gesta post captam totam Syriam 675.8
Ptolemæus Galilææ ab Herode præfectus interficitur 316.1
Ptolem. Herodis procurator 351.50
Ptolemæus Lagi Soter dictus Alexandro mortuo Aegyptum occupat & Hierosolyma 246.10. traducit Iudæos in Aegyptũ 246.30. eius pugna cũ Demetrio circa Gazam 665.10. irruptio in Hierosolymam die sabbati 666.30. liberalitas & beneuolẽtia erga Iudæos 674.50.
Ptolemæus Lathurus Ptolemæi Philometoris & Cleopatræ filius auxiliatur Samaritis 285.3. dissidens cũ matre regno priuatur 285.3.287.50. obsidet Ptolemaidem 288.5. Asochim oppidũ capit, Alexãdrium, Iamneũ uincit, & quãta

eius

eius sanctitas 288.20
Ptolemaeus Mennaeus quomodo se à supplicio apud Pompeiũ redemerit 296.20
Ptolemaeus Mennaeus Damascũ bello vexat 233.1. Aristobuli coniugem & liberos quomodo tractarit 301.20. moritur 319.30
Ptolemaeus Minnei filius 465.30
Ptolemaeus Philadelphus Iudaeos in Aegypto seruientes liberos dimittit, & legem Moysis in linguã Graecam magnis muneribus transferendam curauit 246.40. usq; 251
Ptolemaeus Philometor Ptolemaei Epiphanis 258.50. succesit suo genero Alexandro seu Demetrio 275.20. duobus diadematib. coronatur, fratrem vincit q; Alexandrum, & moritur ibidem
Ptolemaei Philometoris & Cleopatrae uxoris liberalitas erga Iudaeos 675.10
Ptolemaeus Philopator 352.40. moritur 258.20
Ptolemaei Physconis immanis crudelitas et iniustitia 675.20. poenitentia ibidem
Ptolemaeus Simonis Asamonaei gener socerum occidit, & alia scelerata cõmittit 282.20. quomodo oppugnãtem Hyrcanum eluserit, cuius matrem & fratres interfecit 283.20
Ptolemaei dicti Aegypti reges 145.7
Ptol. unde Alexandrini reges dicti 173.4
Ptolemais bis expugnata 288. 40. 289. 5
Ptolemaidis situs descriptus 516.10
Ptolemais duo milia Iudaeorũ apud se habitantium interfecit 301.10
Ptolemaidenses à Iuda Maccabaeo uicti 263.40
Puellarum haereditas 85.10
Puerri sitientis astutia & fallacia contra Romanos 630.6
Puerperarum purgationis tempus 64.10
Purgatio post coitum cum uxore ibidem
Purificationis leges 64.10
Puteoli urbs 405.40
Putei bituminis 13.10
Putiphares uide Petephres.
Pythagoras Samius a multum Iudaeorum scripta 663.50. multas Iudaeorũ leges transtulit in suam philosophiã ibidem
Pythagorae & aliorum stoicorũ de diuina natura sententia 681.50
Pythium templum aedificatur 349.30

Q

Quadrigae foliis sublatae à Iosia 214.20
Quercus Mambre 14.40
Quercus Ogis 14.10
Quinquagesimi anni remissio 65.3
Quintilia fortitudo 407.10
Quintilius Varus Syriae praefectus 368.21. cognoscit causam Antipatri 368.27. usq; 370.50. 12. & inde seditiosos Iudaeos expugnat 375.30. 380.6
Quirinus ab Augusto mittitur ad obsendã Iudaeã & Syriam 383.50. 385.20

R

Rabatha ciuitas 74.20
Rabatha capta diripitur 147.4
Rachabe speculatores Hebraeorum tuetur à ui Chananaeorũ, & securitatẽ ab hostibus impetrat 88.30. 89.50. incolumitatem promissam recipit, & munifice donatur 89.40
Rachelis pulchritudo 21.30 aemulatio erga sororẽ 22.10. mariti cõplexum sorori uendit, sed aduersidola patris ibid. 20 eius astutia 23.30 mors ex partu 24.30
Ragau Heberi filius 11.30.
Raguel, qui & Iethegbaus, sacerdos, filiam suam Moysi adoptato tradit uxorem 42.1. Moysi ob victoriam gratulatur, & consilium dat ei distribuendorum officiorum 52.10
Ramatha ciuitas 108.30
Rapsacis Senacheribi copiarum praefecti insolentia 210.30. ipse cum exercitu diuinitus deletus 211.20
Rases Damascenorum rex Achaacem bello petit 206.30. quem mox Syrorũ rex impugnat ibidem. & occidit 207.20
Rebecca Batuelis filia 11.2. petitur in cõnubiũ Isaco 18.10. parit geminos 19.5. fallit maritum 19.50
Receme urbs quae aliàs Petra 78.10
Reçemus rex ibidem
Repudij libellum mittere maritis nõ uxoribus ex lege permissum 322.50
Rex quis & qualis sit 81.50
Regis potentia 229.30
Regum imperium quãdiu duraurerit apud Iudaeos 233.20
Regum uirtutes praecipuae 162.20
Regibus non licet esse ignauis 233.40
Regibus subditi quae ferant 283.4
Rhegines populus 10.10
Rhinocolura 477.20
Rhiphates, Rhiphatei 10.10
Rhoa petra 97.40
Roboamus Solomoni in regnum succedit, insolens in populũ 177.20. decẽ tribus regni amittit 178.2. quot & quas urbes cõdiderit 179.30. item arma cõparauit, foederibusq; suũ auxit regnũ, & ductis xviij. uxoribus liberos gignit, ádeq; impietatẽ deficit ibid. dedidit urbẽ Susace 180.20. pro aureis scutis auratis aereis substituit & moritur ibidem
Roma sub Vespasiano creuit & floruit 640.30
Romanorũ in Iudaeos beneficia 252.30
Romani quibus honorib. & beneficiis Iudaeos afficerint 301.40. & inde
Romanorum dissidium inter se 472.10
Romani Germanos captiuos ubiq; circumduxere 527.20
Romani in praesidio Massade interfecti à Iudaeis 529.20
Romanorum strategema in oppugnando templum 536.40
Roman. quot milia à Iudaeis caesa 537.45
Romanorum quãtus fuerit exercitus contra Iudaeos 546.10. ipsorum castrorũ descriptio 546.20
Romanorum industria in seruis domesticis instituendis 546.20. disciplina militaris 646.10
Romani omnia, praeter Giscalam, ceperunt 565.20
Romani muro Hierosolymae potiuntur, eiusq; partẽ maximã diruunt 606.20. cũ Iudaeis acriter conflictant ibidem. & 607.1. alterũ murum capiunt 608.1
Romanos sancta Iudaeorũ reuereri 609.20. per legẽ Iudaeorũ multa de suis moribus derogasse 611.40. illachrymasse incẽdio Hierosolymae 613.5. ab incendio defendunt ibidem. Hierosolymam capi desperãt 615.2
Romani intra xxi. dies aggeres extruunt 618.50. pugnant cum Iudaeis circa aggeres 619.20. Antoniam magna pugna obtinent 621.20. circa custodiam pugnã atrocẽ instaurant 623.50
Romanorũ notitia sero ad Graecos peruenit 659.5
Romus, Romei 10.40
Rooboth puteus 19.20
Rubelitae & Gadditae altare construunt super ripa Iordanis 93.50
Rubelus, aliàs Ruben nascitur 22.10 eius pietas in fratrem Ioseph 26.20. & fratres proditionis insimulatos excusat 31.1. eius filij quatuor 35.40
Rubrius Gallus Sarmatas superat 641.10
Rufus magister equitum 508.20
Rufus praefectus militiũ Archelai 378.40
Ruma uicus 553.2
Ruta mirabilis magnitudinis in regia Machaeruntis descripta 644.10
Ruthes amor erga socrum suam, & eius fortuna 107.108

S

Saba Aethiopum regia, quae nunc addita, uocatur postea Meroe 40.40
Sabeus seditiosus persuadet decem tribubus defectionem à Dauid 154.50
Saba, Sabei 10.40
Sabathes, Sabatheni ibidem
Sabactas, Sabacteni ibidem
Sabathes à commentariis principis 155
Sabba mensis 73.30
Sabbaus orator supplicio addicitur 273.50
Sabbaticus annus 305.30
Sabbaticus annus à Tito spectatus 641.30
Sabbatũ, & eius uacatio à laboribus seruatur 2.20. 468.9
Sabbatum magno malo obseruatum 260.30. negligendũ aliquãdo ibid. & 270
Sabbiũ Alexandrã Herodi prodit 322.40
Sabeus exercitus Syrorũ profligatus mul-

neratur & moritur 144.50. & 145.1
Sabinus procurator Syriæ Hierosolymis regiam occupat 376.10. uexat Iudæos propter auaritiam suam 506.10
Sabini Syri forma, habitus & fortitudo insignis 620.40
Sabinus Romæ capitoliũ nocte occupans occiditur 621.10
Sabuchadas eunuchus indicat regi, crucẽ in Amanis ædibus extructã pro Mardochæi suspendio 241.10
Sacchæus transfuga Iosepho prodit insidias Ioannis 449.3
Sacerdotis sacrificaturi habitus 57.40
Sacerdotum castitas & cõnubiũ 64.40
Sacerdotũ & pontificis cum eorũ uestitu & insignibus descriptio 601.4
Sacerdotum immunitas 36.38
Sacerdotum mos Hierosolymis 589.24
Sacerdotum nobilitas apud Iudæos 657.10. nuptiæ ibidem
Sacerdotibus quæ cedant 72.40
Sacrificiorum genera quibus fiant modis 61.62.63.64. per totum
Sacrorum scribæ 38.1
Sadeus Xerxis præfectus 236.20
Sadoqus pontifex constituitur 143.30. 156.1.163.40
Saddocus nouas res molitur 384.40
Sadduceorũ secta 278.50.384.40.512.10
Salampso Herodis filia 391.40
Salmanasar Cuthæos in Iudæam transfert 220.50. & 232.9
Salmanasaris cõtra Israelitas uict. 228.10
Salome, aliàs Alexãdra, uxor Aristobuli, soluit uinculis fr. mariti defuncti 287.20
Salome quæ Iuliæ Augusti cõiugi testamẽto reliquerit 515.3. eius reditus erant sexaginta talenta 510.50
Salome Antipatri filia 470.30. soror Herodis prodit Iosephũ maritũ suum fratri 323.30. alteri marito Costobaro repudij libellũ mittit 332.50. odiũ exercet in Herodis filios & earum uxores 345.30.352.1.491.40. accusatur Herodi 353.4. Alexæ iungitur connubio 363.40
Salome uxor Herodis moritur 385.50
Salomon promittitur Dauidi successor & tẽpli extructor 142.20. nascitur 146.50. instruit cum pater 158.50. constituitur rex 161.10. quomodo regnum nactus se dehostibus sit ultus 163.40. regis Aegypti filiam ducit uxorẽ 164.20. petit à deo & accepit sapientiam ibid. cõtrouersiam mulierũ duarũ diiudicat ibidem. toparchas quas habuerit & quantas diuitias sapientiámq; ac philosophiã 165.39. coniurationes & incantationes composuit 166.10. eius cũ Hiramo amicitia & materiæ cædẽdæ petitio & concessio 166.167. per totum. templum cum uasis, quomodo exstruxerit & aroã eo transtulerit 167. usq; 172. somnium uidet & regiã extruit cum domo reginæ 172.173. quibus donis remunerauerit Hiramũ 174.40. Hierosolyma muris & turribus instaurat & urbes condit 175.20. ingentes thesauros ex Aurea terra & aliunde accipit 174. 10. quam satellitio stipatus incesserit ibidem. quanta opulentia Hierosolyma auxerit 175.10. deficit à pietate, ac ducit uxores DCC. & concubinas CCC. 176.2. prædicitur ei filiũ ipsius pœnas pro se daturũ ibid. multis hostibus à deo excitatis infestatur ibid. moritur, Roboamo successore regni relicto 177.10. quo tẽpore ædificauit templũ Hierosolymis 661.10
Salpadis filiarũ hereditatis ius 79.1
Saltis regis gesta 659.30
Saltus Libani, aula Salomonis 174.50
Sameas propheta Hieroboamo minatur 180.10
Sameas uir iustus accusat Herodẽ, & uaticinatur Iudæis mala imminentia 304.10
Samarei populus 11.3
Samaria quæ Mareone unde dicta 184.6
Samaria ab Hyrcano expugnata solo æquatur 285.10
Samaria urbs. uide Sebaste 284.40
Samariæ regionis descriptio 545.10. & quid à Iudæa discrepet ibidem
Samaritæ quianté Chuthæi 209.30
Samaritarum odium in Iudæos 233.30. accusantur apud Darium 233.30
Samaritæ Iudæos infestãt 253.40. Iudæos se esse negant agentes feliciter 260.1
Samaritarum diffidium cum Iudæis propter templum 273.30
Samaritanorum fucinus in festo Azymorum 385.40
Samaritanorum seditio 388.50
Samaritanorum & Iudæorum diffidium 429.10
Samosata capitur 480.20
Samosatæ ciuitatis situs 646.10
Sampsigeramus Emesinorum rex 421.40
Sampson quid significet, & quomodo natus 105.20. cõnubiũ & gesta eius 105.30
Samuelis natiuitas & prophetia 108.50. cõsiliũ de libertate recuperãda 111.10
Samuel senio grauatus filiis reip. administrationem concedit 112.20
Samuel propheta Saulum inungit regem 114.8. ostẽto indicat Hebræis deũ iratum propter regem petitum 116.30 Saulũ docet Amalecitarũ interuectionẽ 119.5. eidem regni amissionem nunciat 120.21. Dauidem iungit regem 121.20. moritur 129.40 ab inferis reuocatur per uenti loquam 132.30
Sanaballetes Darij præfectus dat filiã suam Nicaso uxorem Manassi fratri Iaddi pont. 243.50. deficit à Dario, Manassi templum & sacerdotium cõfert, moritur q; 244.30
Sanctum, quæ tabernaculi pars 36.10
Sanctum Sanctorum ibidem
Sanagarib princeps Hebræorum 399.30
Sanguinis esus interdicitur 8.65
Sapha, loci nomen 244.50
Saphanius scriba 213.40
Saphora oppidum 299.20
Sapientes qui Iudæis 436.50
Sapphoricum 509.20
Sara Aranis filia 12.40
Sara Abrahamo marito famulam addunit prolis procreandæ gratia 14.10. nanciscitur ei partus sterili ibid. 50. expellit Agaren cum puero 16.20. moritur 17.40
Sarubazanes 232.30.233.6
Saramalla Syrus Phasaelo insidias indicat 476.7
Sarepta oppidum 184.30
Sareptanæ uiduæ fiducia 184.40.185.61
Sardonyches XII. cum uestitu pont. 61.10. quibus inscripta sunt nomina filiorũ Iacobi, in Essene 58.30. quæ uirtus eis insit & quando cessarit 61.20
Sarmatæ Istrum transgressi præsidiũ Romanum & Fonteiũ Agrippã interficiũt 641.10. proximas regiones uastant ibidem
Satum quantum capiat 196.40
Saturninus legatus 495.40.496.30
Saturninus Syriæ præses 356.20. eius sententia in filios Herodis 361.3
Saulus asinas patris quærẽs à Samuele rex constituitur 113.30. 114.8. 116.3. quam decora fuerit statura 114.50. uincit Ammonitas 116.40. Palæstinos superat, & aram extruit 118.20. quot liberos habuerit 119.50. Amalecitas delet, & regi parcens peccat 119.40. regno exuitur 120.30. numine priuatur, & fit dæmoniacus 121.20. commouetur contra Dauidem 123.9. insidiatur uitæ ipsius ibid. 124.10. Dauidi reconciliatur 130.30. consilit uentriloquam 131.40. fortitudo eius 133.20. cadit una cũ suis filiis in prælio 134.50. ipsius progenies damnatur ad supplicium Gabaonitis 156.10. eius uiolentia 434.4
Scaurus Hyrcanũ in societatẽ recipit, & obsidione liberat 295.50. cum Areta fœdus init 298.40. in Syriã præsens missus 467.2. pecuniis corrumpitur ibid. Aretam uastat 469.8
Scenæ, locus 24.10
Scipio Alexandrum Aristobuli percutit securi 301.10
Scopas dux Ptolemæi Epiphanis 252.50
Scopi loci descriptio 196.6
Scythæ populus 19.31 à Græcis qui Pontum nauigant cogniti 658.50. Amacharsim

charsinca Graecis redemptorem quare interfecerint 188.20
Scythopolis ciuitas 92.30
Scythopolis ciuitas Decapoleos maxima 561.20
Scythopolitarum immanitas 458.20
Scythopolitae Iudaeorum reliquias nihil perfidiose interficiunt 933.20
Scythopolitarum clades enarrata 61.30
Sebas fil. Iti, unus sororum Dauidis 157.4
Sebastae conditur 480.20 olim dicta Samaria 184.40. 334.20. expugnata & diruta 462.40
Sebastani, equitum alia sub Cornelio 519.10
Sebastenorum cohortis militis in portum Agrippam 2.20.40
Sebast. portus 500.50 à quo sic dictus 368.10
Sedecias Ioachim patruus rex constituitur 216.20. erudiuit ab Hieremia & Ezechiele, sed frustra 217.21. expugnata urbe capitur cum uxoribus & liberis, crudeliter que tractatur 217.20. moritur 219.20
Sedecias pseudoprophetae cornibus ferreis sibi aptatis quid Achabo significatum sit 190.30
Sebon rex negato Hebraeis transitu, praelio uincitur & occiditur 74.10
Seianus Neroni insidias occiditur 294.10
Seir quid significet 24.20
Selene, alias Cleopatra, Syriae regina Tigranem offendit 293.30
Selennarus Senacheribi filius patris interfector 211.30
Selesmus Iabesi filius Zachariam Hieroboami occidit, & regnum occupat, quod trigesima post die amisit interfectus 203.40
Seleucia urbs à quo condita & denominata 404.30
Seleucus Antiochi Grypi filius patri succedens cum patruo Antiocho Cyzicino belligeratur eumque necat 289.50. uincitur ab Antiocho Pio, & in Cilicia cum amicis concremitur 290.40
Seleucus Asiae rex opes Iudaeorum sacerdotio auxit 692.3
Seleucus Babylonis mortuo Alexandro occupat 246.10
Seleucus Nicanor quos honores & beneficia Iudaeis exhibuerit 252.10
Seleucus Soter Antiochi magni fil. 257.50
Semechonitis lacus descriptio 563.30
Semeis conuiciatur Dauid 130.1. eidem gratulatur victoriae & regnum 134.1. occiditur 184.20
Senior centurio 8.30. & 9.18
Senacheribus Assyriorum rex Hierosolyma & Ezechiam eorum regem oppugnat 210.211. per totum, re infecta domum se recipit 211.30. à filijs seniori occiditur 211.30
Senacherib. rex Assyr. quo fugiens 610.20
Senatus contra Claudium in Capitolium conuenit 517.10
Senatus Romani & plebis dissidij 418.2
Senis cuiusdam magnanimitas 315.30
Senis cuiusdam seueritas. 479.30
Senius Gallus Syriae praefectus 438.30
Cui Bereniceae uxori iuratur 413.30
Sephoris urbs Galilaeae 379.30. 448.30. 452.20. cuius incolae ab summitate 480.30
Sephoriorum tribus alis ciuitatibus à Iosepho desciuit & rebellat 540.40
Sephoriorum ciuitas Galilaeae maxima 544.30
Sephoritae à seditiosis molestantur 439.4
Sephoritae solos triga Romanos bellum moruerunt 455.20
Sephoritae à Iosephi militibus spoliantur, praedaq; redditur 542.20
Sephoritae Vlolomaeo ad Vespasianum pacati ueniunt 544.20
Septimius uinum 462.30
Septimo anni remissio 84.30
Septimi diei observatio 468.30
Septuaginta interpretes legem Iudaeorum in Graecam linguam transtulisse 2.20
Septuaginta interpretes legis transferendae causa ad Ptolemaeum Philadelphum missi 224.30. quomodo excepti & tractati 250.251.252. per totum
Serebaeus dux Iudaeorum Babylonem deducendorum Hierosolyma 23.20
Serpentis inuidia, & quomodo Eua seduxerit 4.20. multatio ibidem
Serpentes uolucres Aegypti 40.10
Serugus Ragai filius 22.30
Sethon qui & Aegyptus denominatus 567.40
Sethus filius Adam 6.6. eius filij quales, & quas artes inuenerint ibidem
Sextius Caesar praefectus Syriae 303.30. 304.10. interficitur à Caecilio Busso 306.50
Sextus Cerealis quintae legionis praepositus 618.20
Sica qualis gladius, & Sicarij unde dicti 432.30. eorum impia facinora 433.40
Sicarij Hierosolymis palam latrocinantur 320.10. eorum fraus ibidem
Sicariorum in Massada crudelitas 581.20
Siccilia loci nomen 156.6. donatur Dauidi à Siccilo ibidem diripiuntur & incenditur ab Amalecitis 134.10
Sicima urbs 24.10
Sicima caput Samaritarum 243.20
Sicimae captae & solo aequatae 105.10
Sicimitarum exitium ibidem
Sicimitae parere iubentur 119.30
Sicimitae quid petierint ab Alexandro Magno 245.30
Siclus numus qualis 60.40
Siderallis scientiae quis inuentor 26.10
Sidonius, & Sidon urbs 60.30
Sidonij materiam praestant Iudaeis ad templi aedificium 236.30
Signi dandi auctoritas penes quos Roma 414.10
Sila militib. Agrippae praeficitur 419.40. offendit Agrippam 420.40. occiditur 422.20
Sila Tiberiensium dux 442.30. 450.20
Silae Iosepho de insidijs & perfidia Ioannis Giscalenj scribit 540.50
Silo dux Romae exercitus 314.40. 478.10. corruptus deprehenditur 314.40. 478.30
Siluae urbs 392.9
Simeonis natiuitas 22.30. uindex ingenij, filij sex 85.40
Simeoni quae terrae portio cesserit 92.40.
Simeonitidis tribus facta post Iesum mortuum 95.10
Simonis & Samonaei filij gesta 462.2
Simon Boethi filius pontifex constituitur 336.4. priuatur sacerdotio 336.30
Simon Cantharus numus pontificatum administrat 543.
Simon Cantharus constituitur pont. 419.30. priuatur eo 420
Simon Cyprius, magus 430.20
Simon Essaeus Herodi somnium explicat 383.10
Simon & Ioannes cum suis in cloacas properant 635.30
Simo Galilaeus defectionis arguitur 512.7. propriae sectae sophista erat ibidem
Simon Gamalielis filius struit insidias Iosepho 446.40. capitur à Iosepho 451.50
Simon Gioraeus filius Romanos apud Bethoron inuadit 336.13. Acrabatenam toparchiam ramis opprimit 342.40. cum latronibus qui erant Massadae, Idumaeam populatur ibid. ex Acrabatena toparchia pulsus est ab Anano pontifice 586.20. eius gesta ibidem 587. 588.589. per totum. 592.30. 594.20. 600.20. 604.10. 605.30. 612.40. 613.30. 614.10. 616. 621.30. 632. 633. 634. 635. 636. 637. per totum.
Simon Herodis seruus regnum affectat, obtruncatur 379.7. 508.30.
Simon Iustus pontifex 248.10. 254.10. 257.50. eius filij tres, omnes pontifices 258.30
Simon Matthiae Mathiae fil. 260.10. fratrem inuitat fratre Ionatha 270.10. 271.2
Simon Matthiae Ioannis filius praeficitur exercitui, mittitur auxilio Galilaeis & hostes uincit 262.30
Simon quidam Essenus Archelai somniorum interpres 511.40.
Simonis filij Cathlae oratio ad pontifices 377.1.
Simonis Saul filij & totius familiae suae fatum miserabile 539.3
Simonius uicus 442.40
Sina mons 42.3. & 53
Sinaeus mons 186.20
Sinaei populus 11.30

Eli nomen cuius, & quid significet 193.8
Eliab Dauidis fit scriba 143.30
Eliphines Syriæ ac Phœnices præfect. 227.50
ionatur tẗpli ædificiũ inhibere 228.4
Eleazarus Chetti eius strenue pugnãs cõtra gigãtes victoriam reportat 176.20
Eleazarus mors & mortis causa 687.2
Elephantorũ felicitas, reges & prælia cum Assyriis 15.10. excidiũ ipsorũ 14.40
Elephantina terræ descriptio 585.30
Elogana Arabum uicus 450.20
Elogane & Seleucia rebellant 360.40. eorum fastum ibidem
Eleemus Iturræus Herodis mandata uxori eius aperit 330.10. interficitur 331.50
Eleemus rex Emesæ contra Antiochum 646.10
Eleazarus mater nouem septẗ puerorum 695.20. eius animosa oratio ad iuuenũ filium natu minimum 695.2
Eleazarus mater Machabæorum laudes 699. 700. 701. 702. eius immania supplicia & insignis tuba 701. 702.
Elymaïs quæ Hierosolyma 135.50.140
Somnia cur deus immittat 30.8
Sophacus unde dictus 189.10
Sophira regio 174.10
Sophistæ conciant tumultum 502.20
Sosius prouinciã cũ exercitu ab Antonio accipit 316.40. Antigonũ supplicem factũ uridet & uinctũ custodit 318.30. Hierosolymis discedit 319.10. quomodo se gesserit in expugnandis Hierosolymis 482.50
Spadones uomunandos 85.30
Spasini castrum 424.20. 425.10
Speluncæ Galileæ quomodo expugnatæ ab Herode 315.10. 316.1
Speluncæ latronũ quales fuerint 479.40
Stola põtificia quando fuerit deprõpta & à quibus custodita 340.40
Strutonis turris, postea Cæsarea 384.30. 432.20. 468.50. edificatur 316.40
Strato pedãneum uenũ incensum 315.20
Subditi quomodo continentur in officio 336.20. 337.40
Supplicandi mos apud Syros 188.40
Susa scribis præficitur 136.2
Susacus Aegyptiorũ rex Hierosolyma spoliat 249.10. ibi Robouamã deserit 280.10. Hierosolymam in deditionem accipit, templumq; spoliat ac thesauros Salomonis auferit 280.10. & quomodo imbelles notauerit ibidem
Sylleus ambitio Salomes connubio frustratur 353.20. latronibus Tracchonitis auxiliatur, & eruditam pecuniam Herodi reddere non uult 356.10. 357.10. deferit Cæsari Herodem 357.20. accusatur apud eundem per Nicolaũ, & dãnatur capitis 359.30. iterum accusatur 366.7
Sylleus procurator Obodæ 492.20. 495.20
Syene puteus 19.20
Syriæ subditur Dauidis imperio 145.20. 146
deus apud se habitãtes occidit 651.30
Syriæ Mesopotamiæ rex uincitur 144.40
Syri populus 12.40. Iudæorum ciuitates uastant 532.10.
Syrorum templa 631.10
Syrorum cum Græcis dissidium & cædes 495.30
Syrorum cum Iudæis dissidium 412.50
Syrorũ uici & ciuitates enumeratæ quæ à Iudæis uastantur 532.20
Syrorũ auaritia & crudelitas 627.40
Syllæus dux Iabini exercitus quomodo cæsus 100.20

T

Tabernaculi uasorũ descrip. 56.40
Tabernaculi institutio & extructio eius interpretatio 130.40
stratio 32.40
Tabernaculo dedicato quæ dona principes singuli contulerint 62.20
Tabernaculi perfectionis modus 61.30
Tabernaculorum festiuitas 163.6
Talentum quot minas continet 37.30
Tanis Ægypti urbs 13.10
Tarichearum situs 551.4
Tarichearum uico leguingenti & sexmilia ceciderunt 564.10
Teglathphalasar Assyriorum rex quomodo Israelitas tractarit 206.8. auxiliatur Achazæ contra Syros 207.10
Tẗpestatis horrẽdæ descriptio 577.10
Templum in Garizin extructum 244.20. 245.40. 246.40
Templum Chutheorum Garizin quando desolatum 883.40
Templi structura, apparatus 167.10. exordiũ et tota cum uasis descriptio 158. 169. 170. 171. per totum templo absoluto infertur aqua 169.50
Templum Solomonis spoliatum & cõcrematum quando 218.40
Templum Hierosolymis instauratur 231.50. 232.10. spoliatur & propharatur ab Antiocho 259.10. restituitur & repurgatur à Iuda Machabæo 262.50
Templi Hierosolymitani descriptio 601. 602. 603 per totum
Tẗpli incensi fatalis dies 628.20. 629.10. causa & principium 629.10. tempus à prima constructione per Solomonem usq; ad excidium 630.40
Templi Hierosolymis cõstructio & sacrorum ratio exposita 678.10. ianuarum descriptio 679.7
Tephthei Garsensis sacinus 614.10
Terebinthi circa Chebrõ miraculosa antiquitas 687.20
Terentius Rufus rector militiæ à Tito relictus 638.30
Terminos terræ non mouendos 81.50
Terra uera, qualis 3.10
Terræmotus ingens in Iudea 226.40
Terræ Oniæ 474.10
Testes qui sint qui minus 81.50
Testis falsi pœna ibidem
Thadamora urbs 173.30
Thiene Amithæorum rex cum Dauide amicitiam init 143.20. 144.40
Theudas occiditur 184.5
Thamara Dauidis filia, Absalomi germana 142.10. stuprator à fratre Ammone 147.30
Thamna & Thamnitæ 205.20
Thamna oppidum 95.8. toparchia 184.2
Tharbis Aethiopum regis filia Moysen nubit 41.2
Tharrus Machabæi fil. Abrahami pater 152.20. congratulatur Gorthæo ibid. moritur 152.30
Tharsices Aethiopum rex 20.10
Tharsius, Thersis 10.10
Tharsus Ciliciæ urbs ibidem
Thaumastus Cæsaribus 254.40. oblatus Agrippæ quæ qui gratiam acceperit 304.40
Theatri Rom. descriptio 409.40
Thecethur mensis 235.10
Thecoa uicus 457.20. 487.2
Thella uicus 544.50
Themosis regis gesta 660.10
Theodectes poeta cur glaucomate infectus 52.1
Theodorus Zenonis filius impedimenta Iunci diripit 182.10
Theodori contra Alexandrũ Hyrcani gesta 464.20
Theodosius orator supplicio addictus 274.1
Theodotus Græcus non obiter Iudæorum mentionem fecit 666.40
Theophilus Anani fit põtifex 391.8. submouetur pontificatu 419.20
Theophilus Græcus Iudæorum mentionẽ fecit 666.40
Theophrastus Iudæorum & Tyriorum mentionem 664.10
Theopompus Athenienſium nobilitatem fadare tentauit 667.6
Theopompus cur mente motus 251.50
Thermusa Thraatis ancilla, & uxor mala 386.20
Thermutis, regis filia Moysen educat 39. 10. adoptatur cum ibidem
Theudas prestigiator seducit Iudæorum uulgus 428.10
Theudio Antipatri auunculus 499.20
Theudio Doridis frater 367.10
Thiras, & Thires populus 10.8
Thobelus & eius incuna 5.40
Thobelus, Thobeli populus 10.5
Thobiæ fil. Anthiocho Epiphani autores uti is Hierosolymorum expugnandorũ 460.40
Tholomæus latronum princeps plectitur 423.20
Thraces populus 10.9
Thraces asperrimos Rom. subditos 527.5
Thraces propter uicinitatem Græcis cognati

gniti 658.50
Thucydides in malitia tanquam fallax accusatur 656.30
Thuri. mensis 169.50
Thygrammes. Thygrammei 10.10
Tiberias urbs 453.40. à quo condita & nominata 386.10.
Tiberiadis seditio & secta trux 439.20
Tiberias iterũ rebellant Iosepho, & iterum recuperatur 544.40
Tiberienses Vespasiano fidelitatem 561.20
Tiberiensis lacus Asphaltiti natura cõtrarius 584.20
Tiberiensium defectio quomodo prohibita 445.20
Tiberiẽsib. spoliatis præda redditur 542.30
Tiberius Alexander Iudææ præficitur, ac Iudæ Galilæi filios crucifigit 428.20
Tiberius Alexander à Claudio procurator missus 518.10. præcipuus exercitus rector apud Titũ 595.10. 628.20
Tib. Claudius. uide Claudius
Tiberius Drusi filius, Tiberij Neronis nepos, occiditur 396.20
Tiberius Nero Cæsar constituitur 386.3 Isiacos & Idẽ supplicio afficit 388.20. pellit regno Artabanum 389.30. cũ restituo in regnũ init fœdus 389.40. quãtus fuerit cunctator 393.40.394.1. morbo correptus designat successorẽ 395.50. mathematicorum studiosiss. 396.7. moritur ibidem
Tiberij imperium quanto tempore steterit 515.40
Tigranes Armeniorum rex quid gesserit 293.2
Tigris fluuius 4.10
Timagenes Græcus rerum Iudaicarum scriptor 677.10
Timæus rex Aegypti 659.30
Timidius defert Popedium Caio 407.9
Timotheus Ammanita pugnat contra Iudã Macchabæum sæpéq; uincitur 264.10
Tirathaba uicus 388.50
Tiridates Armeniæ rex 427.4
Tiro, ueteranus miles Herodem honeste monens occiditur 496.20
Titus Frigius quintædecimæ legionis præpositus 628.20
Titus imperator semper miseratus Iudæos 459.7. cum exercitu Ptolemaidẽ peruenit 546.6. ob famam patris uulnerati perturbatur, & perturbatione iterum liberatur 553.10
Titus Vespasiani filius Iapham expugnat 555.20. Iotapatã capit 556.10. itẽ Gischalam 570.20. Tarichæas excindit 563.30. Gamalam ingreditur, Ioannem Leui persequitur 570.10. proficiscitur ab Alexandria Cæsareã 592.40. eius expeditio cõtra Hierosolyma & exploratio urbis 595.10. obsidet urbem acriter 595.596.597.598. per totum. 604.1. usq; 605. & 606. fortitudo eius & prudentia cum misericordia 607.10.608.20.612.6.613.10. muros urbis oppugnat & expugnat 607. 608. 10. captiuis manus amputat 613.10. pugnat fortiter 614.10. periclitatur 615.10. eius gesta & uirtutes 615. 616. 617. per totum. 620.621.622.623.624.625.626.627.628.629.630.631.633.634.635.636.637.638.639.640.641. & 649
Titus Syriæ præses reconciliatur Archelao 353.50
Toparchiæ Iudææ ordine enumeratæ 545.10
Tormentorum bellicorum uis mirabilis, descriptio 553.10
Trabs ex solido auro in templo Hierosolymitano 300.10
Trachonitæ bis deficientes ab Herode, rediguntur sub imperium 348.40
Trachonitis regio 11.30
Trachonitidis latrocinia & quomodo ab Herode sublata 337.30. 338.20
Traianus decimæ legionis rector contra Iaphamenimitem à Vespasiano missus 555.20. Tiberiadem missus ut ciuium animos experiretur 561.50. ad Titum Tarichæas missus 563.6. cunctis trans Iordanem deuictis se Vespasiano iungit 584.10
Trebellius Maximus 414.5
Troglodytarum fœminæ gregum curam gerunt 41.40
Troianarum rerum notitia 656.10
Tryphonis sciuræ dictum in Hyrcanum 257.10
Trypho tonsor garrulitatis pœnas luit 361.40. & 496.10
Tymius Cyprius 391.20
Tyrannidis natura 413.40
Tyrannus, Herodis stipator falso accusatur 358.20.494.40
Tyrannus & Priscus præfecti castrorum cum pluribus equitum magistris à Floro pecunia corrupti 536.30
Tyridates rex Armeniæ ferme in acie ab Alanis captus effugit 647.6
Tyriorũ in re nauali peritia, & pugna contra Assyrios 209.10
Tyrij Iudeos apud se habitantes partim uinctos custodiæ tradunt, partim trucidant 533.30
Tyriorũ publicæ literæ & historiæ 661.20
Tyronis libertas in loquendo quando ipsi malo fuerit 361.40
Tyrus, ædificium Hyrcani filij Iosephi 258.20
Tyrus quando condita 167.20

V

VAlerianus Decadarchus Tiberiadẽ missus à Vespasiano ut populum conciliaret 561.20
Valerius Asiaticus 410.10.427.20. eius generosum dictum 412.30
Valerius Gratus Iudææ præficitur 386.4
Vardanes Artabani filius Parthorum rex bellum Izatæ indicit occiditiq; 427.1
Varus Syriæ præses 501.10.506.20.507.40. quid gesserit in Iudæa 509.10
Varus Agrippæ iunioris regiæ præfectus eiusq; malitia 439.30
Vari procuratoris Agrippæ perfidia & crudelitas in legatos Batanæorum 533.40
Vasthe regina uxor Artaxerxis 237.30. incidit in regis indignationem & repudiatur 237.50
Velum tabernaculi & templi 56.10
Veneficiorum pœna 84.50
Ventidius dux Rom. quomodo se gesserit in bello contra Antigonũ 313.50.478.10. & 480.10
Ventriloquiorum uaticinia qualia 132.20
Veranius trib. plebis 416.20
Veritatis potentia omnium summa 230.20
Vespasiani & Titi erga Iudæos animi quales 252.40
Vespasianus cũ Agrippa in Iudæam uenit 456.40. & 457.10
Vespasiani imperatoris laudes, & expeditio in Syriam 543.20.544.20. Sephoritis auxiliatur 545.40. gesta eius in Iudæa passim habentur 547.548. usq; 553. & 557.559.560.561.562.563. 564. usque 570. & 580. 581. usque 585. & 588. usque 592.611.20.639.40.640.30.642.20.643.20.646.4
Vespera, quæ diei pars 3.6
Victimæ salutares 61.4
Victimæ sint integræ 64.40
Vicus in Galilæa minimus, supra quindecim milia colonorum habet 545.4
Vindex cum optimatibus Galliæ à Nerone deficit 583.40
Vini potentia 229.20
Vir statura sex cubitorum, & senis digitis in manibus & pedibus 156.30
Vitæ humanæ terminus 6.11
Vitellius Syriæ præses Iudæis impetrat rursus stolæ pontificiæ custodiã 340.30.389.10. beneficus est in Iudæos ibid. adigit Iudæos in fidẽ C. Caligulæ 390.1. exuitur prouincia 398.40
Vitellij pugna circa capitoliũ 586.5.592.30. mors ibidem
Vitellij victoria apud Bebriacum contra Othonem 588.1
Vitellius cum exercitu ex Germania Romam proficiscitur 589.50
Vitellius Cæcinnã cũ magna manu Antonio Primo obuenia mittit 591.40. eius exercitus totus deletus ibid. 592.30
Vitri apud Memnonis sepulcrum natura miraculosa 516.10

Volumnius, Syriæ præses 356.20. eius sentētia in Herodis filios 361.9.495.50
Vologesus Parthorum rex 427.3. Tito auream coronam mittit ob deuictos Iudeos 641.40
Vonones Parthorum regnum consequitur 385.50 amittit ibidem
Vna dies, pro prima dies 3.5
Vra, Chaldæorum urbs 11.40
Vriæ virtus, & quomodo à Dauide periculis fuerit obiectus ut occideretur 145.20
Vrbem quis primus condiderit, & instituerit 5.30
Vsis Damasci conditor 11.30
Vxores plures permittere Iudæorum leges 363.50
Vxores quando, & quales ducendæ 83.1.

X

Xaloth uicus 544.40
Xanthicus mensis 7.4.45.20.63.8
Xerxes Darij filius paterni regni hæres in Iudæos beneficus, quicquid petierunt Esdras & Nehemias gentis suæ nomine concedit 233.234. 235.236.237. per totam. ei mortuo succedit filius Artaxerxes 237.20

Z

Zabadis magistratus 191.40
Zabelus dynasta 276.5
Zabulonis natiuitas 22.30. filij 35.50
Zabulon ciuitas Galilææ à Cestio direpta & incensa 555.3.
Zabulonitarum sors 93.1
Zacharias Hieroboami filius patri in regnum succedit 204.50. sexto regni mense occiditur ibidem
Zacharias Ioadi pont. filius in ipso templo lapidibus obruitur 202.10. 579.50
Zacharias propheta 232.30
Zacharias supremus Israelitarum dux Amiam Achazæ filium superatū truncidat 206.40
Zamares Elamum regem cum universa familia tollit, & se regem constituit, quo regno septem diebus potitus seipsum exurit 183.40
Zamaris Babylonij gesta & posteritas 364.20. & 365.10
Zambrias alienigenæ se miscens & Moysi obloquēs occiditur à Phinee 77.10
Zaræus Aethiopum rex Asano bellum inferens uincitur 182.40
Zaraza Amanis uxor mali consilij marito autor 240.20
Zebis dux captus 101.50
Zelotæ cum Idumæis plebem mactant 579.10
Zelotæ insidiis uxorē Simonis Gloræ rapiunt 387.40. metu percussi eam remittunt ibidem.50
Zelotarum dominatio, causa excidij Hierosolymitani 391.20
Zelotarum scelerum facta repetita 647.50. corū inuania supplicia ibidem
Zenon Cotyla Philadelphensium tyrannus 282.40. & 402.30
Zenodorus Trachonitarum præfectus, latrocinorum fautor, ditione priuatur 337.30.485.40. moritur 358.20
Zibus rex occisus 101.50
Zipheni Dauidem Saulo prodere conantur 128.42
Zona pontificis qualis 58.3
Zoor rusculum 15.10
Zopyrion Græcus non obiter Iudæorum mentionem facit 666.40
Zorobabel soluta quæstione Darium uoti cōmonefacit 210.30. reducit Hierosolyma dimissos à Dario Iudæos, eisq; patrocinatur 230.30. principes Iudæorum captiuorum 227.25.229.8.231.22

FINIS.